C:\Users\Plazma\Desktop\A\Asimov_Isaac-Lucky_Starr_5-Lucky_Starr_a_mesice_Jupiterovy.pdb

PDB Name: Asimov-LS5-Mesice Jupiterovy
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.11.2007
Modification Date: 4.11.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

ISAAC ASIMOV
LUCKY STARR
& měsíce Jupiterovy

Přeložil Hana Volejníková

Ivo Železný
Praha

Copyright © 1993 by Bantam Books
Published by arrangement with Doubleday, a division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group lnc

Translation © Hana Volejníková, 1999

ISBN 80-240-0634-0

Předmluva

V padesátých letech jsem napsal šest dobrodružných románů o Davidovi Starrovi, známém pod přezdívkou Lucky, a o jeho zápase se zločinci sluneční soustavy. Každý román se odehrává na jiném místě, ve všech jsem ale využil stávající vědecké poznatky.
Román Lucky Starr a měsíce Jupiterovy jsem napsal v roce 1956. Když pak na konci roku 1973 proletěla kolem Jupiteru sonda Pioneer X, zaznamenala abnormálně silné magnetické pole s hustou koncentrací nabitých částic. Toto pole obklopuje i velké Jupiterovy satelity, což spolu s intenzitou záření ztěžuje nebo zcela vylučuje možnost, aby se k nim přiblížila raketa s lidskou posádkou.
Kdybych knihu psal dnes, musel bych tento fakt vzít v úvahu při popisu Luckyho cesty systémem Jupiterových měsíců.
V roce 1974 byl objevený další, v pořadí třináctý Jupiterův měsíc. Je velmi malý, jeho poloměr dosahuje jen několika kilometrů a jeho dráha se do značné míry shoduje s oběžnou dráhou Jupiterova měsíce číslo devět. I o tomto faktu bych se zmínil, pokud bych román psal v současnosti.
Dovoluji si doufat, že laskavému čtenáři tato kniha přinese stejně dobrou zábavu jako jakýkoli jiný dobrodružný román, přestože můj popis - ve své době velmi svědomitý - ve světle vědeckého pokroku již zastaral.
Isaac Asimov

1. Problém na Devítce
Jupiter vypadal jako téměř dokonalý mléčně zbarvený kruh, jeho zdánlivý průměr byl ve srovnání s Měsícem při pohledu ze Země poloviční. Avšak díky své velké vzdálenosti od Slunce dosahoval jeho jas pouhé sedminy. I tak ale planeta nabízela krásný a působivý pohled.
Lucky Starr si ji zamyšleně prohlížel. V pilotní místnosti se nesvítilo a v tlumeném světle vyzařujícím z Jupiteru Lucky spolu se svým společníkem připomínali nezřetelné přízraky. "Kdyby sis, Čáro, Jupiter představil jako jámu, s klidem bys do ní naskládal třináct set planet velkých jako Země a ještě by ti zbylo místo. Jupiter váží víc než všechny ostatní planety dohromady."
John Jones, který trval na tom, aby mu všichni říkali Čáro, a který měřil sto padesát pět centimetrů, když se trochu povytáhl, neměl rád nic velkého s výjimkou Luckyho. "A k čemu to je?" zeptal se. "Stejně se na něm nedá přistát. Nemůžeš se k němu ani přiblížit."
"Možná na Jupiteru opravdu nikdy nepřistaneme," odpověděl Lucky, "jakmile ale dokončíme nový prototyp lodi, můžeme letět až k němu."
"Jak má v něčem prsty Sirius," zamračil se Čára v přítmí kabiny, "ještě se pěkně zapotíme, aby tenhle plán klapnul."
"Uvidíme, Čáro."

Čára vrazil svou malou pravou pěst do otevřené levé dlaně. "U všech komet, Lucky, jak dlouho tady ještě chceš trčet?"
Seděli v Luckyho lodi Meteor a oblétávali Jupiter rychlostí, shodující se s rotací Jupiteru devět, jak se označoval nejvzdálenější měsíc této obrovité planety.
Od Devítky je dělilo patnáct set kilometrů. Oficiálně se jmenovala Adrastea, ale kromě největších a nejbližších Jupiterových měsíců bylo zvykem pro ostatní satelity užívat jen čísla. Devítka měřila v průměru pouhých sto čtyřicet kilometrů, byl to vlastně asteroid, jenže v porovnání s Jupiterem, vzdáleným odsud čtyřiadvacet miliónů kilometrů, vypadala dokonce větší. Její povrch pokrývaly samé skály, ve slabém slunečním světle vypadaly šedivě, odpudivě, sotva stály za pozornost. Lucky s Čárou zažili nejméně stokrát podobný pohled v pásu asteroidů.
V jedné věci se ale tento měsíc odlišoval. Pod jeho povrchem se tisícovka lidí s podporou miliard dolarů usilovně snažila vyrobit kosmické lodě, imunní vůči působení gravitace.
Bez ohledu na to se Lucky raději díval na Jupiter. I z této vzdálenosti (představovala tři pětiny vzdálenosti Venuše od Země) byl Jupiterův kotouč dostatečně velký na to, aby na něm byly pouhým okem rozeznatelné barevné pásy. Světle růžová barva plynule přecházela v modrozelenou, takže to vypadalo, jako kdyby si dítě namočilo prsty do barvy a přejíždělo jimi po povrchu Jupiteru.
Lucky díky této krásné podívané málem zapomněl na to, jak je Jupiter vražedný. Čára hlasitěji zopakoval svou otázku, aby ho vytrhl ze zamyšlení.
"Lucky, slyšíš, jak dlouho tady ještě chceš trčet?"
"Proč se ptáš? Víš to sám. Čekáme na velitele Donahuea, až pro nás přiletí."
"Tomu rozumím. Proč tu ale máme na něho čekat?"
"Protože nás o to požádal."
"Co si ten tajtrlík o sobě vlastně myslí?"
"Je to nejvyšší šéf antigravitačního projektu," vysvětloval mu Lucky trpělivě.
"Tobě ale nemá co rozkazovat."
Čára měl jasnou a hluboce zakořeněnou představu o Luckyho pravomocích. Jako stálý člen Akademie věd, této nesobecké a skvělé organizace bojující s nepřáteli Země uvnitř sluneční soustavy i mimo ni, se nemusel podřizovat lidem ani v nejvyšších funkcích.
Lucky tuto možnost zatím nechtěl využít. Jupiter představoval známé nebezpečí, vědělo se o něm, že má jedovaté prostředí a nesnesitelnou gravitaci. Situace na Devítce byla ale mnohem vážnější, zdejší nebezpečí nemělo konkrétní podobu, a proto se Lucky rozhodl postupovat velmi opatrně, dokud nezjistí něco víc.
"To chce klid, Čáro."
Čára zabručel, rukou klapl na vypínače a rozsvítil. "Přece nebudeme pořád jen civět na Jupiter, nebo snad jo?"
Zamířil do rohu pilotní kabiny k uzavřené nádobě s vodou. V ní se volně pohybovala nahoru a dolů malá žába z Venuše. Čára si ji zálibně prohlížel a usmíval se tak, že měl pusu roztaženou doširoka. Takhle reagoval na žáby pokaždé a nebyl v tomto ohledu jediný, na koho měly podobný účinek.
Jejich domovem byly oceány na Venuši. Nebyly příliš velké, takže při prvním pohledu vás upoutaly hlavně jejich oči a nohy. Měly tělo zelené barvy a žabího tvaru, dlouhé jen asi patnáct centimetrů. Jejich vystouplé oči se leskly jako dvě borůvky. Hlavu měly zakončenou ostrým, zahnutým zobákem, který chvílemi otevíraly a znovu zavíraly. V okamžiku, kdy se Čára přiblížil k nádobě, žába ležela na dně, svých šest nohou stažených pod sebou. Jakmile ale zaťukal na svrchní desku, žába je začala vysouvat a nakonec to vypadalo, že stojí na chůdách.
Bylo to ošklivé zvíře, a přesto k němu cítil lásku pokaždé, když se k žábě přiblížil. Nemohl si jednoduše pomoct. Každý by v této situaci reagoval stejně, o to se totiž postarala žába z Venuše.
Čára pečlivě zkontroloval tlakovou láhev s oxidem uhličitým, bez něhož se žába dlouho neobešla. Pak se přesvědčil, že teplota vody se drží na pětatřiceti stupních. (Teplé oceány na Venuši byly omývané a sycené dusíkem a oxidem uhličitým z atmosféry. Kyslík se na této planetě vyskytoval jedině ve městech krytých kupolemi, které si lidé postavili na mělčinách tamních oceánů, a pro žáby byl velmi nepříjemný.)
"Co říkáš, má dost chaluh?" zeptal se Čára. Žába jako kdyby slyšela jeho otázku a zobákem si odtrhla kus zeleného stonku, který se vinul vodou, a pomalu ho začala žvýkat.
"Do přistání na Devítce hlady rozhodně nezemře," odpověděl Lucky. V tom oba muži trhli hlavou - charakteristické zaskřípění signalizovalo, že je někdo na příjmu.
Luckyho hbité prsty rychle vyladily signál a na obrazovce se objevila přísná, stárnoucí tvář.
"Tady Donahue," ozval se úsečný hlas.
"Zdravíme vás, veliteli," odpověděl Lucky. "Už vás očekáváme."
"Otevřete přestupní komoru."
Na mužově obličeji bylo písmeny velkými jako meteory první třídy napsáno, že je znepokojený a že má potíže.
Lucky si za poslední týdny zvykl vidět tento výraz na tvářích lidí kolem sebe. Například se tak tvářil předseda Akademie věd. Pro Hektora Conwaye byl Lucky blízký téměř jako syn, a proto tento postarší muž nepovažoval za nutné předstírat před ním optimismus.
Předsedův růžolící obličej s korunou bílých vlasů obvykle vyzařoval přívětivost a sebejistotu, tentokrát byl ale stažený obavami. "Čekám už měsíce, abych si s tebou mohl promluvit."
"Děje se něco?" zeptal se Lucky tiše. Před necelým měsícem se vrátil z Merkuru a od té doby trávil čas ve svém bytě v New Yorku. "Proč jsi tedy nezavolal?"
"Tvá dovolená byla přednější," odpověděl Conway stroze. "Bohužel, víc ti jí nemohu dopřát."
"Co se děje, strýčku Hektore?"
Akademikovy staré oči se nehybně dívaly do hnědých očí vysokého mladíka před sebou a v jejich klidu jako by

nalezly útěchu. "Vězí za tím Sírius!"
Lucky cítil, jak se v něm probouzí vzrušení. Znamená to, že se konečně utká s největším nepřítelem?
Od doby, kdy pionýrské výpravy ze Země kolonizovaly nejbližší hvězdy, uplynula už celá staletí. V těchto světech za hranicemi sluneční soustavy vznikly nové společnosti. Byly nezávislé a téměř zapomněly na svůj pozemský původ. Sírius se svými okolními planetami mezi nimi patřil k nejstarším a nejsilnějším společenstvím. Jejich rozvoj se odehrával ve světech, kde se nejmodernější věda mohla opřít o dosud nevídané zdroje. Nebylo žádným tajemstvím, že obyvatelé Síria byli pevně přesvědčeni o tom, že představují nejlepší část lidstva, že se těší na okamžik, kdy se stanou neomezenými vládci vesmíru, a že Zemi, svou starou pravlast, považují za největšího nepřítele.
V minulosti podporovali ze všech sil nepřátele Země, necítili se ale dost silní na to, aby riskovali otevřenou válku. Přestalo to snad platit?
"O co jde konkrétně?" zeptal se Lucky.
Conway se opřel zády o opěradlo. Prsty začal lehce bubnovat do desky stolu. "Síla Síria se rok od roku zvětšuje. To si uvědomujeme. Zatím je jejich svět ještě málo zalidněný, není jich víc než pár miliónů. Stále platí, že v naší sluneční soustavě žije víc lidí než v celé galaxii dohromady. Ještě pořád máme více lodí a vědců, a tím i převahu. Jenže si ji dlouho neudržíme, pokud se věci budou vyvíjet tak jako doposud."
"V jakém smyslu?"
"Sírius k nám nasadil špehy. Akademie má nezvratné důkazy o tom, že disponují nejnovějšími informacemi o našem projektu Antigrav."
"Cože!" vyděsil se Lucky. Jen málo věcí bylo tak utajených jako tento projekt. Vlastní montáž lodi byla přesunuta na jeden z vnějších satelitů Jupiteru právě z důvodu zajištění vyšší bezpečnosti. "U všech galaxií, jak je to možné?"
"Ta otázka je opravdu na místě," pousmál se Conway hořce. "Víme, že se dostanou k informacím všeho druhu, neznáme ale jejich způsob. Údaje týkající se vlastní antigravitace patří k těm nejcitlivějším. Snažili jsme se únik informací zastavit. Důkladně jsme prověřili všechny lidi pracující na projektu, zjišťovali jsme jejich spolehlivost. Přijali jsme všechna možná opatření. A přesto se materiál dál dostává ven. Použili jsme falešné údaje a víme, že je Sírius zná. Potvrdila nám to naše rozvědka. Přitom jsme všechno zorganizovali tak, aby jejich únik byl vyloučený, a přesto nás znovu obešli."
"Co myslíš tím, že jejich únik byl vyloučený?"
"Rozptýlili jsme údaje tak, že by je ani půl tuctu lidí nedalo dohromady, a přesto je Sírius zná. Jinými slovy na špionáži by se muselo podílet víc lidí, což je sotva pravděpodobné."
"Nebo má někdo přístup všude," řekl Lucky.
"To je stejně nemožné jako první varianta. Ne, tady jde o něco zcela nového, Lucky. Dokážeš si představit ty důsledky? Jestli na Síriu objevili způsob, jak se dostat k informacím v našem mozku, jsme jim vydáni na milost. Nemůžeme proti nim nikdy zorganizovat obranu. Ani vymyslet nějaký plán."
"Strýčku Hektore, pomaleji, prosím. Nemůžeš na mě tak pospíchat. Co myslíš tím, že nám vykrádají informace z hlavy?" Lucky se pronikavě podíval na postaršího muže.
Předseda Akademie věd zrudl. "Bože, Lucky, začínám si zoufat. Nenapadá mě žádné jiné vysvětlení. Musí se jednat o způsob čtení myšlenek, o nějakou formu telepatie."
"Za takové vysvětlení se přece nemusíš stydět. Je docela možné. Známe přece podobný způsob telepatie u žab z Venuše."
"To je pravda," odpověděl Conway, "také mě to napadlo. Jenže vím, že Sírius žáby nemá. Navíc podle zpráv z laboratoře jsou k telepatickému přenosu potřeba celé tisícovky žab. Přechovávat je v takovém množství někde jinde než na Venuši by bylo nesmírně obtížné a snadno odhalitelné. A bez žab z Venuše se telepatický přenos nedá uskutečnit."
"Co když daný způsob zatím jen neznáme?" zeptal se Lucky. "Co když nás Sírius ve výzkumu telepatie předstihl?"
"Bez použití žab?"
"Proč ne?"
"Tomu nevěřím," vykřikl Conway divoce. "Sírius přece nemohl vyřešit problém, se kterým si neví rady ani Akademie."
Lucky se neubránil úsměvu nad vehemencí, s jakou tenhle postarší muž hájil Akademii. Na druhé straně musel ale uznat, že není podepřená jen obyčejnou hrdostí. Akademie představovala největší koncentraci vědeckých mozků v celé galaxii a už století platilo, že veškerý zřetelný pokrok kdekoliv v galaxii souvisel výlučně s ní.
Lucky si přesto nedokázal odpustit malé rýpnutí. "V robotice jsou lepší než my."
"Ne tak docela," odpověděl Conway úsečně. "Platí to jen o její aplikaci. Byli jsme to ale my pozemšťané, kdo vynalezl pozitronický mozek, bez něhož by moderní robotika nebyla možná. Na to nezapomeň. Zemi přísluší zásluha za celý primární výzkum. Sírius prostě postavil jen víc robotů." Conway na chvíli zaváhal, než dodal: "a zdokonalil některé jejich technické detaily."
"O tom jsem se mohl přesvědčit na Merkuru," prohlásil Lucky zachmuřeně.
"Já vím, Lucky. Bylo to jen o vlásek."
"Už je to ale za námi. Soustřeďme se na nový problém. Věci se mají takto: Sírius provádí vůči nám úspěšnou špionáž a my ho neumíme zastavit."
"Ano."
"A nejvíc je zasažený antigravitační projekt."
"Ano."
"Mám to tedy, strýčku Hektore, chápat tak, že bych měl letět na Jupiter devět a pokusil se tam zjistit něco víc?"
Conway zasmušile přikývl. "Přesně o tohle tě chci požádat. Vím, že je to vůči tobě nefér. Zvykl jsem si považovat tě za

svůj trumf, za člověka, kterému mohu svěřit jakýkoli problém a mít jistotu, že ho vyřeší. Co se tady ale dá ještě udělat? Vyzkoušeli jsme už všechno možné i nemožné, a přesto jsme špióna, ani způsob špionáže neodhalili. Co můžeš dokázat ty sám?"
"Nejsem přece sám. Budu mít pomocníka."
"Čáru?" Conway se neubránil úsměvu.
"Nejen toho. Nejdřív ale potřebuju vědět, jestli se Sírius nějakým způsobem nedostal k informacím o našem výzkumu žab z Venuše?"
"Ne," odpověděl Conway, "alespoň pokud je mi známo."
"V tom případě bych tě rád požádal o jednu žábu."
"Jednu žábu! Žábu z Venuše?"
"Přesně tak."
"K čemu ti ale bude? S jednou žábou nepřečteš myšlenky jiných lidí, její mentální pole je příliš slabé."
"Souhlasím. Na zachycení emočních vln to ale bude stačit."
"To jistě," řekl Conway zamyšleně. "Jaký to ale má smysl?"
"To zatím nevím. Na druhé straně tak získám výhodu, kterou předchozí vyšetřovatelé neměli. Něčí emociální výbuch by mi mohl pomoct v tom smyslu, že ve mně vzbudí podezření a naznačí mi směr dalšího pátrání. A navíc -"
"Ano?"
"Pokud má někdo telepatické schopnosti, ať už přirozeného původu nebo podporované umělými prostředky, je šance, že u něho zjistím i něco silnějšího než jen projev emocí. Mohlo by se mi třeba podařit vypátrat myšlenku, nějakou zasutou myšlenku ještě předtím, než dotyčný získá dostatek informací v mém mozku a než jí stačí přede mnou ukrýt. Rozumíš mi?"
"On ale může pátrat v tvých emocích."
"Teoreticky ano, jenže na rozdíl ode mě to nebude dělat cíleně."
Conwayův pohled se rozjasnil. "Je to jen nepatrná naděje, ale přesto existuje! Dostaneš žábu z Venuše… Jednu věc ale, Davide, měj na paměti," Conway oslovoval Luckyho jeho skutečným jménem jen v okamžicích, kdy byl hluboce znepokojený, to se pak vracel ke jménu, které mladý člen Akademie věd užíval v dětství. "Situace je velmi vážná. Pokud se nám nepodaří odhalit jejich síť, znamená to, že nás Sírius doopravdy předstihl. V tom případě nás od války bude dělit jen krůček.
Náš mír visí doslova na vlásku."
"Já vím," řekl Lucky tiše.

2. Velitel se zlobí
Díky tomu pozemšťan Lucky Starr a jeho malý přítel Čára Jones, který se narodil a vyrostl na Marsu, zamířili do nejvzdálenějšího koutu sluneční soustavy a za sebou už měli pás asteroidů. Ze stejného důvodu je doprovázela žába z Venuše, schopná číst a ovlivňovat myšlenky jiných.
V tomto okamžiku se vznášeli patnáct set kilometrů nad Jupiterem číslo devět a čekali, až se velitel Donahue propojí s jejich Meteorem. K tomu sloužil pružný tunel, jehož konce ústily do přechodových komor. Pomocí tohoto zařízení se dalo bez skafandrů přestoupit z jedné lodi na druhou. Vzduch z obou lodí se promíchal a člověku zvyklému na pobyt v beztížném prostoru stačilo jednou se odpíchnout a proletět přestupním tunelem, přičemž v zatáčkách bylo nutné se jemně odrážet správně vystrčeným loktem.
Jako první se ve vstupním otvoru objevily velitelovy ruce, zachytily se kraje a napjaly se, vzápětí velitel proskočil otvorem jako žába. Díky umělému gravitačnímu poli lodě (dříve označovanému jako pseudogravitační) dopadl na zem jen s nepatrným zakymácením. Jeho doskok byl téměř vzorový. Čára, který měl vysoké nároky na podobnou techniku, pochvalně pokýval hlavou.
"Dobrý den, Starre," řekl Donahue stroze. Ve vesmíru, kde se přísně vzato nedalo mluvit o žádném ránu, odpoledni nebo večeru, bylo těžké si vybrat správný pozdrav. Přání dobrého dne byl považované za neutrální způsob a používala ho většina kosmonautů.
"Dobrý den, veliteli," odpověděl Lucky. "Vznikly snad nějaké potíže s naším přistáním na Jupiteru devět, které způsobily tohle zpoždění?"
"Potíže? Záleží na tom, jak to člověk bere." Donahue se rozhledl kolem a posadil se na malé křeslo pro piloty. "Spojil jsem se s Akademií, vaše ústředí ale trvá na tom, že musím jednat přímo s vámi, a proto jsem tady."
Velitel Donahue byl šlachovitý muž a vyzařovalo z něho napětí. Měl hluboce zbrázděné tváře, vlasy mu už šedivěly, ještě se ale dalo poznat, že kdysi byly hnědé. Hřbety rukou mu pokrývaly vystouplé modré žíly a slova odsekával způsobem, jako kdyby střílel z kulometu. "O čem chcete jednat, pane?" zeptal se Lucky.
„O vašem návratu na Zem."
"Proč?"
Velitel se při odpovědi vyhnul přímému pohledu na Luckyho. "Vznikl tu jistý problém. Prověřujete mé pracovníky pořád dokola. Přestože jsou pokaždé naprosto čistí, začnete nové vyšetřování. Mým lidem se to nelíbí a já s nimi souhlasím. Nelíbí se jim, že je neustále podezíráte. V tom je plně chápu. Nová loď je před dokončením a tohle není pravá chvíle na to, abyste mé lidi vyrušoval. Hrozí, že začnou stávkovat."
"Vaši muži jsou možná čistí," řekl Lucky klidně, "to ale nic nemění na skutečnosti, že informace o projektu stále unikají."
Donahue pokrčil rameny. "V tom případě to nemůže být tady. Musí to být…" Najednou se zarazil a pak pokračoval nečekaně přátelským tónem. "Co je to?"

Čára sledoval jeho pohled. "To je naše žába, veliteli. Já se jmenuju Čára."
Velitel jako kdyby ho neslyšel. Přistoupil k žábě v uzavřené nádobě s vodou a nespouštěl z ní oči. "To je žába z Venuše. Je to tak?"
"Ano," odpověděl Čára.
"Zatím jsem o nich jen slyšel. To je ale roztomilý malý tvoreček, co říkáte?"
Luckyho ta poznámka ani nepobavila. Nepřekvapilo ho, že velitel uprostřed důležitého rozhovoru začal najednou obdivovat malou žábu z Venuše. Bylo to v moci téhle bytůstky.
Žába se právě teď dívala na velitele svýma černýma očima, pohupovala se na vysunutých nohou a občas jemně cvakla zahnutým zobákem. Její způsob přežití byl unikátní v celém vesmíru. Tohle zvíře nemělo žádné prostředky pro obranu, ani útok. Nemělo drápy, zuby, ani rohy. Dokázalo sice štípnout zobákem, ale sotva by tím ohrozilo bytost větší než ona sama.
A přesto si žáby klidně žily v koloniích v oceánech Venuše, jejichž povrch pokrývaly řasy. Nikdo z nelítostných dravců mořských hlubin je přitom nerušil, protože znaly způsob, jak ovládnout emoce všech ostatních. Přinutily ostatní formy života, aby k nim pociťovaly náklonnost, přátelství, aby jim nechtěly ublížit. Díky tomuto mohly přežít. A nejen to, jejich společenství přímo vzkvétala.
V tomto okamžiku se jejich jedna zástupkyně postarala o to, že tenhle voják si ji tak oblíbil, že na ni ukazoval přes sklo a radoval se jako malé děcko, když vytáhla hlavu a klesala ke dnu podle toho, jak jí ukazoval prstem.
"Nemohli bychom jich pár dostat, Starre?" zeptal se Donahue. "Chováme tady různé mazlíčky, připomínají nám domov."
"Z praktického hlediska to není příliš vhodné," odpověděl Lucky. "Žáby z Venuše se nehodí pro život v zajetí, potřebují totiž prostředí nasycené oxidem uhličitým. Kyslík na ně působí jako slabý jed. To celou věc komplikuje."
"To znamená, že se nedají chovat v otevřeném akváriu?"
"Dají, ale ne pořád. Na Venuši to není problém, protože když vidíte, že začínají strádat, stačí je vrátit do oceánu, kde je oxidu spousta. Jenže na lodi nebo v jiném uzavřeném prostoru nemůžete neustále vypouštět oxid uhličitý do vzduchu, a proto je musíte chovat v uzavřených nádobách."
"Aha." Velitel se zatvářil zamyšleně.
"Vraťme se ale k našemu původnímu rozhovoru," řekl Lucky energicky. "Obávám se, že musím odmítnout váš návrh, abychom se vrátili zpátky na Zem. Čeká mě tu úkol a ten musím splnit."
Velitel jako kdyby potřeboval pár vteřin, než přemohl okouzlení nad žábou. Obličej mu potemněl. "Zřejmě plně nechápete vážnost situace." Najednou se otočil a podíval se z výšky na Čáru. "Vezměte si například svého malého společníka."
Marťan se vypjal a začal rudnout ve tváři. "Jmenuju se Čára, už jsem vám to říkal."
"To nic nemění na faktu, že máte pod míru," odpověděl velitel.
Lucky položil Carovi ruku na rameno, aby ho uklidnil, bylo už ale pozdě. "Velikost se neměří zevnějškem, pane," zařval Marťan. "Jmenuju se Čára, protože jsem chlap jaksepatří, který kašle na váš metr. A jestli mi nevěříte…" Energicky trhl ramenem. "Pusť mě, Lucky. Tenhle…"
"Klid, Čáro," naléhal na něho Lucky. "Ať velitel nejdřív dokončí, co ti chtěl říct."
Donahue vypadal překvapeně, Čárův slovní útok vůbec nečekal. "Neměl jsem v úmyslu se vás nějak dotknout svou poznámkou. Omlouvám se, pokud vás to rozzlobilo."
"Já a rozzlobit se?" vypískl Čára. "Kliďase jako já nic nevyvede z míry. Přijímám vaši omluvu a celou věc můžeme smazat." Povytáhl si pásek a pak se dlaněmi plácl do holínek zdobených oranžovou a rumělkově červenou barvou, které mu sahaly až ke kolenům. Byly vzpomínkou na dobu, kdy pracoval jako farmářský dělník na Marsu, bez nich se nikdy neobjevil na veřejnosti (pouze je občas nahradil novým párem, ale stejně křiklavým).
"Řeknu vám to na rovinu," obrátil se Donahue znovu k Luckymu. "Mám tady na Devítce tisícovku chlapů a nejsou to žádné třasořitky. Musí být tvrdí. Žijí daleko od domova. Mají těžkou práci. Hodně riskují. Jejich pohled na život je dost drsný. Každého, kdo sem přijde nový, si vyzkoušejí a nejednají s ním zrovna v rukavičkách. Někteří k tomu nemají kuráž a vrátí se domů. Jindy dojde ke zranění. Pokud ale zkouškou projdete, je všechno v pořádku."
"A to jste jim oficiálně dovolil?" zeptal se Lucky.
"Ne. Musíte se ale nějak starat o jejich dobrou náladu, nemůžete si dovolit si je znepřátelit tím, že se budete vměšovat do jejich drsnějších žertíků. Za každého pracovníka se těžko hledá dobrá náhrada. Lidé se sem zrovna nehrnou, to vám jistě nemusím zdůrazňovat. Kromě toho tahle zkouška je svým způsobem užitečná, pomáhá prosít slabochy. Když někdo neprojde hned na začátku, dá se předpokládat, že neobstojí ani později v nějaké jiné situaci. Z tohoto důvodu jsem mluvil o vašem příteli."
Velitel spěšně zdvihl ruku. "Aby nedošlo k nějakému nedorozumění. Souhlasím, že co mu chybí na centimetrech, dokáže dohonit jinak. Přesto se vás, Starre, ale musím zeptat, opravdu jste přesvědčený, že obstojí?"
"Myslíte ve zkoušce?"
"Procházka růžovým sadem vás rozhodně nečeká. Chlapi už vás čekají. Nějakým způsobem se dověděli o vašem příletu."
"To je mi jasné," zamumlal Lucky.
Velitel se zamračil. "Vědí, že je budete znovu vyslýchat, což vám na oblíbenosti zrovna nepřidalo. Jsou na vás naštvaní a nebudou se s vámi mazlit. Žádám vás proto, abyste se s přihlédnutím k projektu, k mým mužům i k sobě vrátil zpátky. Jasněji se už vyjádřit nemohu."
Čára s vytřeštěnýma očima sledoval proměnu, která se stala s Luckým. Jeho obvykle klidný, dobromyslný výraz byl tentam. Tmavě hnědé oči mu ztvrdly a štíhlý, hezký obličej se mu zkřivil vztekem, jaký u něho Čára ještě nezažil. Každý

sval na jeho vysoké postavě byl napnutý k prasknutí.
"Veliteli Donahue," řekl Lucky a slova při tom jen odsekával. "Jako člen Akademie podléhám pouze jejímu předsedovi a prezidentovi Sluneční federace. Stojím výš než vy a vaší povinností je tedy řídit se mými rozhodnutími a příkazy. Varování, které jste mi vyjádřil, považuji za důkaz vaší neschopnosti. Nepřerušujte mě, prosím, ještě jsem neskončil. Je zřejmé, že své podřízené neumíte zvládnout a že se nehodíte na velitelskou funkci. Vezměte na vědomí, že hodlám přistát na satelitu a pustit se do šetření. Na rozdíl od vás si s rebely dokážu poradit."
Na chvíli se zarazil, zatímco Donahue těžce oddechoval a marně se snažil najít hlas. "Rozumíte, veliteli?" vyštěkl Lucky.
Donahue s tváří zkroucenou téměř k nepoznání ze sebe nakonec dostal: "Tohle si nenechám líbit. Žádný arogantní mladíček, třeba člen Akademie, si na mě nebude takhle vyskakovat. Já velím mužům, vy jen sloužíte Akademii. Pošlu své hlášení nahoru a nezapomenu uvést, že jsem vás varoval. Pokud se vám tady něco stane, ať si mě klidně soudí. Pro vás nehnu ani prstem. Ať vás naučí způsobům, já…"
Znovu mu vynechal hlas. Velitel se otočil na podpatku a zamířil k přestupní komoře, která byla pomocí vnějšího průlezu propojená s jeho lodí. Jak do ní vstupoval, pro vztek se nestačil opřít rukou a pořádně zavrávoral.
Čára se s posvátnou bázní díval, jak velitelovy podpatky mizí ve spojovací chodbě. Mužův vztek byl tak intenzivní, že měl pocit, jako kdyby ho prožíval on sám, doslova ho zaplavovaly horké vlny.
"Páni, tys ho ale naštval!" řekl Čára. "Rozpálil se přímo do běla."
"Klidný zrovna nebyl, to se musí uznat," odpověděl Lucky.
"Poslouchej, a co když on je ten agent?" zeptal se Čára. „Ví o všem, má ty nejlepší možnosti."
"Jenže nikoho neprověřovali tak jako jeho, takže tvoje teorie trochu kulhá. Každopádně jsem díky němu mohl uskutečnit jeden malý experiment. Až ho příště uvidím, budu se mu muset omluvit."
"Omluvit se?" zděsil se Čára. Zastával neochvějný názor, že omluva je vždycky záležitost toho druhého. "Proč?"
"No tak, Čáro. Přece nevěříš, že jsem to myslel vážně?"
"Ty ses nezlobil?"
"Ne."
"Tys to jen hrál?"
"Správně. Chtěl jsem, aby se rozzlobil, pořádně se naštval, což se mi povedlo. Fungovalo to perfektně."
"Co fungovalo?"
"Copak tys to nevnímal? Ty jsi necítil návaly jeho vzteku?"
"Galaxie skákavá! Že v tom má prsty žába!"
"Samozřejmě. Zachytila velitelův vztek a vyslala ho k nám. Potřeboval jsem si vyzkoušet, jestli k přenosu postačí jediná žába. Sice jsme si to ověřili už na Zemi, ale nemohl jsem si být jistý, dokud jsem to nezopakoval v reálných podmínkách. Teď už ale mám jistotu."
"Vysílá přímo skvěle."
"Ano. Konečně jsme získali nějakou zbraň."

3. Antigravitační chodba
"Skvělá zpráva," vykřikl Čára vzrušeně. "Hned s nima zatočíme."
"Brzdi," mírnil ho Lucky okamžitě. "Tohle není žádná jednoznačná zbraň. Sice díky ní můžeme vnímat silné emoce, jenže to nám nezaručí, že zachytíme tu jedinou, která nám poskytne klíč k celé záhadě. Je to jako s očima. Můžeš jimi uvidět, co potřebuješ, může se ale také stát, že si toho nikdy nevšimneš."
"Tobě ale nic neujde," prohlásil Čára s jistotou.
Zatímco klesali k Jupiteru číslo devět, vzpomněl si Čára, jak se za pomoci podobných manévrů přiblížili k pásu asteroidů. Lucky mu už vysvětlil, že většina astronomů považuje Devítku za původní asteroid, a to poměrně velký, který před mnoha milióny let uvízl v Jupiterově obrovském gravitačním poli. Jupiter skutečně lapil tolik asteroidů, že ve vzdálenosti dvaceti čtyř miliónů kilometrů od tohoto obra mezi planetami se vytvořil jakýsi pás asteroidů, které k němu patřily. Čtyři největší satelity, s poloměrem od šedesáti do sto šedesáti kilometrů, byly známy pod číselným označením dvanáct, jedenáct, osm a devět. Kromě nich k pásu patřila přinejmenším stovka dalších satelitů, které neměřily v průměru více než kilometr a půl, těch si nikdo nevšímal, ani jim nepřidělil čísla. Jejich oběžné dráhy byly zaneseny do map teprve v posledních deseti letech, když se Jupiter číslo devět začal využívat jako výzkumné centrum pro problém antigravitace a kdy časté cesty oběma směry vedly k nutnosti bedlivěji si všímat okolního prostředí.
Přibližující se satelit pohltil celou oblohu a před očima se jim objevil obraz skalnatých vrcholků a brázd, jejichž hrany se neobrousily ani za miliardy let, protože tu chyběl vzduch.
"Můžeš mi, Lucky, vysvětlit," zeptal se Čára, tvářil se při tom zamyšleně, "proč tenhle měsíc má číslo devět? Podle atlasu neleží jako devátý ve vztahu k Jupiteru. Dvanáctka je k němu mnohem blíž."
"S tebou, Čáro, je potíž," usmál se Lucky. "Protože ses narodil už na Marsu, myslíš si, že lidé odjakživa cestují vesmírem. Nezapomeň, že lidé sestrojili první vesmírnou loď teprve před tisíci lety."
"To vím," bránil se Čára rozhořčeně. "Nejsem přece primitiv. Mám školy. Nemusíš se hned vytahovat se svou chytrostí."
Lucky se usmál ještě víc. Klouby prstů zaklepal na Čárovu lebku. "Vidíš, jak je dutá."
Čára vymrštil pěst, než ale stačil udeřit Luckyho do břicha, ten mu chytil ruku a pevně ji sevřel.
"Je to úplně jednoduché, Čáro. Než lidé začali létat do vesmíru, nemohli opustit Zemi a o Jupiteru nevěděli nic víc, než co viděli v dalekohledu. Takže satelity dostaly čísla podle pořadí, v jakém byly objeveny. Už tomu rozumíš?"
"Aha," řekl Čára a prudce sebou trhl, snažil se uniknout z Luckyho sevření. "Chudáci naši předci!" Vždycky se zasmál, když si představil lidstvo zavřené v kleci, a upřeně se díval do dálky, zatímco se pokoušel vykroutit ruku z kleští.

"Čtyři Jupiterovy velké satelity," pokračoval Lucky dál, "mají čísla jedna, dvě, tři a čtyři, tohle označení se ale málokdy používá. Místo toho je známe jako měsíce Io, Europa, Ganymedes a Callisto. Nejbližší Jupiterův měsíc, který je velmi malý, má číslo pět, zatímco vzdálenější pokračují až do čísla dvanáct. Další satelity s označením vyšším než dvanáct byly objeveny teprve po přistání lidí na Marsu, kdy jsme se dostali až k pásu asteroidů… Teď ale pozor. Musíme se připravit na přistání."
Je to zvláštní, pomyslel si Lucky, jak může člověk asteroid o průměru přes sto čtyřicet kilometrů považovat za malého drobečka. V porovnání s Jupiterem nebo se Zemí je samozřejmě mrňavý. Vešel by se pětkrát do malého státu Connecticut, aniž by přesáhl jeho hranice; pokud jde o jeho rozlohu, nemůže se rovnat ani státu Pensylvánie.
A přesto když vstoupíte s lodí do tohoto malého světa, když se ocitnete v přestupní komoře, kde ji uchopí obrovité háky (pracující v podmínkách téměř nulové gravitace, ale proti regulérní setrvačnosti) a přenesou ji do velké jeskyně, schopné pojmout stovku lodí stejně velkých jako Meteor, už se vám nezdá tak malý.
A když se podíváte na mapu satelitu na stěně jedné z kanceláří a sledujete síť podzemních jeskyní a chodeb, v nichž se uskutečňuje složitý program, začne se vám naopak zdát velký. Mapa zachycovala horizontální i vertikální průřez centrem, které, jak Lucky viděl, zabíralo jen nepatrnou část měsíce, přesto jeho některé chodby vedly do hloubky až tří kilometrů, zatímco jiné se těsně pod povrchem rozbíhaly do stran a měřily i přes stovku kilometrů.
"Impozantní práce," řekl Lucky tiše nadporučíkovi stojícímu vedle něho.
Augustus Nevsky krátce přikývl hlavou. Uniforma bez poskvrnky na něm jen zářila. Pod nosem měl krátký světlý knírek a široce posazené modré oči se upřeně dívaly přímo před sebe, jako kdyby byly neustále v pozoru.
"Centrum dál roste," prohlásil nadporučík hrdě.
Před čtvrt hodinou, když Lucky s Čárou vystoupili z lodě, představil se jako jejich osobní průvodce, kterého jim posílá velitel Donahue.
"Průvodce?" zeptal se Lucky tak trochu pobaveně. "Tak proč jste, nadporučíku, ozbrojený?"
Na mladíkově tváři se neobjevila ani stopa emocí. "Podle předpisů jsou důstojníci ve službě povinni nosit zbraň. Sami se přesvědčíte, že v tomhle bludišti se bez průvodce neobejdete."
Teď se ale zdálo, že je uvolněný a projevuje normální lidské pocity, zatímco návštěvníci chválili projekt. "Díky téměř nulové gravitaci tu můžeme využít technické postupy, jaké by na Zemi byly vyloučené," vysvětloval. "Například podzemní chodby není v podstatě třeba vyztužovat."
Lucky pokýval hlavou. "Jestli se nemýlím, tak první antigravitační loď je téměř připravená ke startu," dodal.
Nadporučík se zarazil. Znovu se zatvářil bezvýrazně, na tváři mu nebyl vidět sebemenší projev emocí či pocitů. "Ukážu vám, kde budete ubytováni," řekl nakonec upjatě. "Není to odsud daleko, pokud nebudete mít nic proti použití antigravitační chodby, osobně bych vám to…"
"Lucky, podívej se," vykřikl Čára najednou nadšeně.
Lucky se otočil. Uviděl pouze kouřově šedé kotě, s vážně smutným pohledem, jakým se kočky obvykle dívají, které se hřbetem otíralo o Čárovu ruku. Bylo slyšet, jak přede.
"Velitel říkal, že tady všichni máte rádi domácí zvířata. Tahle je vaše, nadporučíku?" zeptal se Lucky.
Nadporučík se začervenal. "Ne, dělíme se o ni. Kromě téhle máme ještě pár dalších. Dostanou se sem občas se zásobovacími loděmi. Chováme tady i kanárky, malé papoušky, bílé myšky a zlaté rybičky. A tak podobně. Nic z toho se ale nepodobá vašemu zvířátku, i když nevím, co to přesně je." Důstojník zaletěl pohledem k nádobě se žábou, kterou Lucky držel v podpaží, a v očích se mu mihl náznak závisti.
Čáru ale zajímala jedině kočka. Na Marsu nebyla žádná původní zvířata, a tak každé setkání s chlupatými miláčky ze Země mělo pro něho příchuť novoty.
"Vidíš, jak mě má ráda, Lucky?"
Čára nespouštěl z kočky pohled, zatímco ta chodila kolem něho se vztyčeným ocasem, na konci zahnutým do obloučku. Nepřestávala se vlnit, aby ji Čára mohl střídavě hladit z obou stran.
Najednou přestala přist, Čára ucítil v mozku bolest jako po bodnutí nožem a nával horečnaté, hladové touhy.
Na okamžik ho to vyvedlo z míry, pak si ale všiml, že kočka číhá v lehce napjaté pozici, kterou jí diktovaly milióny roků staré instinkty.
Zelené oči měla stažené do štěrbin a upřené na žábu.
Projev emoce, tak typicky kočičí, zmizel stejné rychle jako se objevil. Kočka tiše přešla k uzavřené skleněné nádobě, bedlivě prohlédla její vnitřek a znovu začala spokojeně přist. Kočce se líbila žába z Venuše. Musela.
"Mluvil jste, nadporučíku, o antigravitační chodbě. Můžete nám o ní říct něco bližšího?" požádal ho Lucky.
Nadporučík, který si rovněž zálibně prohlížel žábu, se zarazil, jako kdyby si potřeboval uspořádat myšlenky. "Jistě. Není to nic složitého. Využíváme umělé gravitační pole jako na každém jiném asteroidu nebo v kosmické lodi. Tahle umělá pole jsou umístěná podélně ve všech hlavních chodbách, díky čemuž jimi můžete padat oběma směry. Jako kdybyste na Zemi skočili do díry."
"A jakou rychlostí se padá?" zeptal se Lucky
"O to právě jde. Normálně platí, že ve stálé přitažlivosti se pád tělesa stále zrychluje…"
"Proto se taky ptám," přerušil ho Lucky upjatě.
"V daném případě je to úplně jinak. Jak říká jeho název, tohle pole je antigravitační, díky čemuž se dá využít pro absorbci gravitační energie, pro její uložení či transformaci. Pro vás to pak znamená, že padáte pořád stejně rychle. A pokud využijete gravitační pole v opačném směru, můžete svůj pohyb dokonce zpomalit. Antigravitační chodba se dvěma pseudogravitačními poli je velmi jednoduchá a byla použita jako předstupeň pro antigravitační loď, která operuje s jedním gravitačním polem. Inženýrská sekce, kde budete ubytováni, je odsud necelý kilometr a půl a nejkratší cesta vede chodbou A-2. Jste připraveni vyrazit?"

"Ano, jakmile nám vysvětlíte, jak se s antigravitací zachází."
"To není žádný problém." Nevsky jim přetáhl přes ramena jakési pásy a uvázal jim je kolem pasu, zároveň jim rychle vysvětlil funkce tlačítek. "Teď pojďte laskavě za mnou, chodba je tímhle směrem, jen pár kroků," uzavřel.
Čára se zarazil před vstupem do chodby. Nebál se prostoru, ani pádu samotného. Celý svůj život byl ale zvyklý na podmínky gravitace na Marsu nebo na ještě nižší gravitaci. V téhle díře ale gravitace dosahovala pozemské hodnoty, chodba jasně zářila a vypadalo to, že se střemhlav řítí dolů, i když ve skutečnosti (jak říkal Čárovi jeho rozum) vedla těsně pod povrchem měsíce.
"Tuhle chodbu využíváme pro spojení s inženýrskou sekcí," řekl nadporučík. "Kdybychom se do ní chtěli dostat z druhé strany, "dolů" by bylo opačně. Stejně tak se směr "nahoru" a "dolů" dá nastavit antigravitačními tlačítky."
Všiml si, že se Čára tváří pochybovačně. "Jakmile vyrazíme, bude vám všechno jasné," řekl důstojník. "Naučíte se to za chvíli."
Nadporučík vstoupil do chodby a neklesl ani o píď. Vypadalo to, jako kdyby stál na neviditelné rampě.
"Máte nastavenou nulu?" zeptal se vážně.
Čára ho poslechl a okamžitě přestal vnímat gravitaci. Vstoupil do chodby.
Vtom nadporučík rychle otočil hlavní knoflík na vlastním přístroji a začal klesat dolů, postupně při tom nabíral rychlost. Lucky ho následoval a Čára, kterému bylo milejší proletět chodbou v dvojnásobné gravitaci a rozplácnout se, než neudělat něco, na co si troufl Lucky, se zhluboka nadechl a nechal své tělo padat.
"Otočte knoflík zpátky na nulu," zavolal nadporučík, "a váš pád se nebude zrychlovat. Zvykněte si na ten pocit."
V pravidelných intervalech se přibližovali ke světélkujícím zeleným nápisům, které je vybízely, aby se drželi jedné strany. V jednom okamžiku se na protilehlé straně mihl muž, směřoval opačným směrem a pohyboval se mnohem rychleji než oni.
„Došlo tady někdy ke srážce, nadporučíku?" zeptal se Lucky.
"Jak se to vezme," odpověděl nadporučík. "Pokud dáváte pozor na ostatní, kteří by vás mohli předhonit nebo které byste naopak mohl předstihnout vy, pak stačí jen přibrzdit nebo zvýšit rychlost. Občas se ale stane, že do vás někdo narazí schválně. Je to dost neurvalý způsob zábavy, který může skončit zlomenou klíční kostí." Podíval se rychle na Luckyho. "Místní hoši dokážou být pěkně drsní."
"Vím," odpověděl Lucky. "Velitel mě varoval."
Čára se upřeně díval dolů do jasně osvětleného tunelu, do něhož klesali. "Lucky, to je paráda," vykřikl najednou rozjařeně a otočil knoflíkem do plusu.
Začal padat rychleji, hlavu měl nejdříve na úrovni Luckyho nohou, pak se začal propadat ještě níž a jeho rychlost stále stoupala.
"Okamžitě přestaňte, vy blázne jeden," zakřičel na něho nadporučík polekaně. "Vraťte knoflík do minusu!"
"Čáro, zpomal!" zařval Lucky.
Oba muži Čáru dostihli. "Tohle už nikdy nezkoušejte," varoval ho nadporučík rozzlobeně. "V chodbách jsou různé překážky, příčky, a pokud cestu pořádně neznáte, můžete do nich vletět, i když si myslíte, že vám nic nehrozí."
"Čáro, tady máš žábu," řekl Lucky. "Snad tě donutí chovat se rozumněji."
"Omlouvám se, Lucky," řekl Čára rozpačitě. "Chtěl jsem si jen trochu protáhnout kosti. Přísahám, že…"
"Dobrá," řekl Lucky, "hlavně, že se ti nic nestalo." Čára se okamžitě rozjasnil.
Podíval se znovu pod sebe. Padat konstantní rychlostí nebylo úplně totéž jako volný pád ve vesmíru. V kosmu jako by se nic nehýbalo. Vesmírná loď se mohla pohybovat rychlostí stovek tisíců kilometrů za hodinu, a přesto měl člověk pocit nehybnosti. Vzdálené hvězdy se nepohnuly ani o kousek.
Tady ale měli intenzívní pocit pohybu. Před očima se jim míhala světla, otvory i různé přípojky umístěné podél stěn chodby.
Ve vesmíru byl člověk připravený na to, že neexistuje žádné nahoře a dole, jenže totéž platilo i v tomto případě a mátlo vás to. Pokud jste se díval pod nohy, znamenalo to dolů, a všechno bylo v pořádku. Jakmile jste se ale podíval nahoru, začal jste mít okamžitě pocit, že nahoře je ve skutečnosti dole, že stojíte na hlavě a padáte nahoru. Musel jste se honem podívat na nohy, abyste se uklidnil.
"Nepředklánějte se tolik, Čáro," řekl nadporučík. "Antigravitace udržuje vaše tělo rovnoběžné se směrem pádu, ale pokud se předkloníte příliš hluboko, převrátíte se do kotrmelce."
Čára se narovnal.
"Nemusíte být nijak vystrašený," řekl nadporučík. "Jakmile si zvyknete na pohyb v tomto prostředí, zjistíte, jak znovu vyrovnat svou polohu. To jen nováčci s tím mohou mít potíže. Pozor, začněte zpomalovat. Přepněte na zápornou hodnotu. Asi tak minus pět."
Zatímco jim nadporučík dával instrukce, zastavil se a naopak se teď vznášel nad nimi. Nohy se mu kývaly na úrovni Čárových očí.
Čára otočil stupnicí, aby se dostal na nadporučíkovu úroveň. Jakmile zpomalil, ukázalo se, kde je skutečné nahoře a dole. Pro Čáru to znamenalo, že stál na hlavě.
"Hrne se mi krev do hlavy," stěžoval si.
"Po stranách chodby máte díry na nohy," odpověděl mu nadporučík energicky. "Přibližte se k nějaké, zasuňte do ní špičku boty a přetočte se."
Hned mu to také předvedl. Švihem pohnul hlavou dolů, na jejím místě se mu ocitly nohy. Několikrát přemet opakoval, pak se rukou dotkl stěny a zastavil se.
Lucky napodobil jejich průvodce, zatímco Čára musel hodně natáhnout svou krátkou nohu, než se mu ji podařilo zasunout do prohlubně. Prudce se přetočil, při tom se loktem dotkl stěny o trochu silněji, než bylo třeba, nakonec ale

stál správně.
Hlavu měl znovu vzhůru. Přestal padat dolů a místo toho se začal prudce pohybovat opačným směrem, jako kdyby ho vystřelili z děla, jeho pohyb proti gravitaci se ale postupně zpomaloval.
Zatímco pomalu stoupali, Čára se stísněně podíval na špičky nohou a řekl si v duchu, že určitě zas začnou padat.
Chodba se najednou proměnila v nekonečně hlubokou studnu, Čárovi se sevřel žaludek.
"Přepněte si na nulu," řekl nadporučík. Okamžitě přestali klesat. Stoupali plynule vzhůru jako v nějakém pomalém výtahu, až se dostali k odbočce. Nadporučík zasunul špičky boty do otvoru a zabrzdil lehce jako pírko.
"Jsme v inženýrské sekci, pánové."
"Máte tu i uvítací výbor," dodal Lucky Starr tiše.
Před východem stálo nejméně padesát mužů.
"Mluvil jste o tom, že mají rádi drsnou zábavu," řekl Lucky. "Možná na ni zrovna dostali chuť."
Lucky rázně vkročil do chodby. Čára, který měl nosní dírky rozšířené vzrušením i úlevou, že zas stojí na pevné podlaze s umělou gravitací, si tiskl na prsa nádobu s žábou. Držel se těsně za Luckým, který šel čekajícím mužům v ústrety.

4. Zasvěcení nováčků
Nadporučík Nevsky se snažil, aby jeho hlas zněl nekompromisně, a zároveň si ruku položil na pažbu blasteru. "Co tady děláte?"
Ze zástupu se ozvalo slabé zamručení, jinak ale nikdo nepromluvil. Všichni se dívali na muže, který stál vpředu, a čekali, až promluví.
Jejich vůdce se usmíval, z obličeje složeného do vrásek mu vyzařovala zdánlivá dobromyslnost. Měl rovné vlasy rozdělené uprostřed pěšinkou a zbarvené do světle oranžova. Jeho široké lícní kosti se pohybovaly, jak žvýkal žvýkačku. Jako ostatní muži měl na sobě oblečení ze syntetické látky, na rozdíl od nich ale jeho košili a kalhoty zdobily nápadně velké mosazné knoflíky. Čtyři byly na zapínání u košile, další dva na dvou kapsách a čtyři na každé straně kalhot, takže celkem jich bylo čtrnáct. Neměly žádnou funkci, sloužily jen jako ozdoba.
"Summersi," obrátil se nadporučík k muži, "co tady děláte?"
"Tak nás, nadporučíku, napadlo," řekl Summers tichým, vemlouvavým hlasem, "že se návštěvu sluší přivítat. Stejně nás budou chtít vidět a vyptávat se nás, tak proč seznámení odkládat?"
Summers se při tom podíval na Luckyho Starra a v jeho pohledu se na okamžik objevil chlad, který zakryl celou hranou mírnost.
"Máte být v práci," odpověděl nadporučík.
"No tak, nadporučíku, nebuďte tak komisní," řekl Summers. Žvýkal teď ještě pomaleji a lenivěji. "Všichni pracujeme. Jen chceme pozdravit naše hosty."
Nadporučík byl evidentně nesvůj, jak má postupovat dál. Nejistě se podíval na Luckyho.
„Jaká máme čísla pokojů, nadporučíku?" zeptal se Lucky.
"2A a 2B, pane. Cesta k nim -"
"Tu najdeme. Některý z těchto mužů nám ji rád ukáže. Vy jste nás podle rozkazu dopravil do příslušné sekce, a proto se teď můžete vzdálit. Ještě se uvidíme."
"Nemohu odejít!" zašeptal nadporučík zděšeně.
"Ale ano."
"No tak, nadporučíku," ozval se Summers a nepokrytě se při tom zašklebil, "přátelské uvítání přece nemůže nikomu ublížit." Ze zástupu za ním se ozval řehot. "Navíc je slušností vyhovět přání hostů."
Čára se postavil vedle Starra. "Lucky, ať nadporučík odnese žábu," žádal ho naléhavě. "Nemůžu se prát, když ji musím držet."
"Jen ji drž," odpověděl Lucky. "Potřebuju ji tady… Na shledanou, nadporučíku. Můžete jít!"
Nadporučík zaváhal. "To je rozkaz," řekl Lucky tichým, ale jako břitva ostrým hlasem.
Nevsky si nasadil masku strohého vojáka.
"Provedu, pane," odpověděl rázně.
Pak znovu nečekaně zaváhal a podíval se na nádobu, kterou Čára přidržoval loktem u těla. Žába uvnitř si lenivě pochutnávala na vějířovitém listu kapradiny. "Dejte pozor na to zvířátko," řekl. Obrátil se, dvěma kroky došel k antigravitační chodbě a okamžitě v ní zmizel.
Lucky se znovu otočil tváří k mužům. Nedělal si žádné iluze. Všichni se mračili a přestali cokoli předstírat. Pokud se ale proti nim nepostaví a nedokáže jim, že to myslí doopravdy vážně, jeho mise ztroskotá na jejich nepřátelské hradbě. Musí nad nimi nějak zvítězit.
Summersův úsměv se mezitím proměnil ve vlčí škleb. "Tak, vážení, šarže je pryč. Konečně si můžeme popovídat. Já jsem Red Summers. A jakpak se jmenujete vy?"
"Já jsem David Starr," oplatil mu Lucky úsměv. "A tohle je můj přítel Čára."
"Já jsem ale slyšel, když vám před chvilkou něco šeptal, že vám říká Lucky."
"Ano, přátelé mě tak oslovují."
"To je paráda mít přezdívku Šťastlivec. Určitě o ni nechcete přijít."
"Tak mi poraďte, jak to zařídit."
"To je jednoduché jako facka, Lucky Starre." Summers se najednou zachmuřil. "Stačí, když odsud vypadnete."
Ostatní muži začali souhlasně hučet a několik z nich vykřiklo: "Táhněte odsud! Zmizte!"
Postoupili blíž k Luckymu, ten se ale nehýbal z místa. "Mám vážné důvody pro to, abych tu zůstal."
"V tom případě mám strach, že vám vaše přezdívka bude nanic," odpověděl Summers. "Jste vážně zelenáči a lidem jako

vy se tady stávají úrazy. Máme o vás starost."
"To nemusíte. Já si dokážu poradit."
"Skutečně?" zeptal se Summers. "Armande, pojď sem."
Ze skupiny za ním vystoupil obrovitý muž s kulatým obličejem. Měl svalnatou postavu, zápasnická ramena a hrudník široký jako sud. Byl o polovinu hlavy vyšší než samotný Lucky, který měřil sto osmdesát centimetrů. S úsměvem se na něho díval dolů a cenil přitom nažloutlé zuby, mezi nimiž měl široké mezery.
Muži si začali sedat na zem. S bezstarostnou veselostí na sebe pokřikovali, jako kdyby se chystali sledovat přátelský zápas.
"Hej, Armande. Dej pozor, ať to skvrně nezašlápneš!" vykřikl někdo z davu.
Čára sebou trhl a zuřivě se podíval směrem, odkud zazněl výkřik. Nedalo se ale poznat, kdo to byl.
"Ještě se odsud dá vypadnout, Starre," řekl Summers.
"Neudělám to už jen proto, abych nezkazil připravovanou zábavu," odpověděl Lucky.
„Ty se ale bavit nebudeš," prohlásil Summers. "Varuju tě, Starre, jsme pěkně nažhavení. Topíme pod kotlem od okamžiku, kdy se rozneslo, že sem přiletíš. Máme už dost všech těch hochštaplerů ze Země, nikdo další už nám sem nepoleze. Rozestavil jsem lidi tak, aby mi hned hlásili, kdyby se nás velitel pokusil zastavit. V tom případě začneme stávkovat. Mám pravdu, chlapi?"
"Ano!" ozval se mnohohlasý řev.
"Velitel to ví," pokračoval Summers, "a tak nebude do ničeho strkat nos. Dopřeje nám čas na tvoje zaučení. A až spolu skončíme, zeptám se tě ještě jednou, jestli nechceš odejít. Pokud budeš ještě při vědomí."
"Zbytečně štvete lidi," řekl Lucky. "Copak vám chci škodit?"
"Ani k tomu nebudeš mít příležitost," odpověděl Summers. "To ti můžu garantovat."
"Hej, ty drzoune, copak nevíš, s kým to mluvíš?" ozval se Čára napjatým, pisklavým hlasem. "To je člen Akademie věd. Víš, co tě čeká, když si budeš dělat šašky z Akademie?"
Summers se na něho podíval, zapřel si ruce v bok, zaklonil hlavu a rozesmál se. "To jsou mi věci, ono to už umí mluvit. Pořád jsem si lámal hlavu, co to je. Vypadalo to, že Lucky Špicl má za ochranku nemluvně."
Čára vzteky zbledl jako stěna, Lucky ale využil pobaveného řevu, aby se k němu naklonil a procedil mezi zuby: "Ty se postarej o žábu. Summerse přenechej mně. Krucinál, Čáro, uklidni se! Žába vysílá jen tvůj vztek."
Čára dvakrát, třikrát tvrdě polkl.
"Tak nám akademiku Špiclíku pověz," řekl Summers tiše, "umíš se správně pohybovat v antigravitační chodbě?"
"Právě jsem si to vyzkoušel."
"To je málo. Sami si tě prozkoušíme, ať máme jistotu. Nemůžeme připustit, aby se tady motal někdo, kdo se nenaučil všechny fígle. Je to příliš nebezpečné. Mám pravdu, chlapi?"
"Ano," ozval se znovu souhlasný řev.
"Tady Armand," řekl Summers a položil ruku na mužovo obrovité rameno, "je náš nejlepší učitel. Až spolu absolvujete výukovou hodinu, budeš mít zásady pohybu v antigravitaci v malíčku. Nebo možná zjistíš, že je rozumnější se mu příště vyhnout. Tak neztrácej čas a skoč do chodby. Armand se k tobě hned přidá."
"A co když odmítnu?" zeptal se Lucky.
"Tak tě tam jednoduše hodíme."
"Vypadá to, že nemám na vybranou," přikývl Lucky. "Existují nějaká pravidla ohledně lekce, kterou mi nabízíte?"
Ozval se divoký smích, Summers ho ale zarazil zdviženými pažemi. "Jediné - drž se stranou od Armanda. Na další si už nevzpomínám. Budeme stát na kraji chodby. Jestli tě napadne hodinu předčasně ukončit, hodíme tě zpátky. A nezkoušej vylézt ani jinde, všude jsou naši."
"Vy mizerové," vykřikl Čára, "ten chlap váží o pětadvacet kilo víc než Lucky a má daleko větší praxi!"
Summers se k němu obrátil s předstíraným překvapením. "Vážně? To by mě nikdy nenapadlo. To je ale hanba!" Muži se znovu rozesmáli. "Tak do toho, Starre. Běž do chodby, Armande. Klidně ho tam odvleč."
"To není třeba," řekl Lucky. Otočil se a vkročil do otevřeného prostoru široké antigravitační chodby. Zatímco volně komíhal nohama, prsty se jemně opřel o stěnu a udělal pomalé salto, pak se znovu dotkl stěny a zastavil se. Stál tam v prostoru, obličej měl obrácený k mužům.
Za svůj přemet si zasloužil mručení. Armand pokýval hlavou a poprvé nechal rozeznět svůj dunivý bas. "To bylo docela slušný."
Summers sevřel pevně rty a na čele se mu objevila vráska. Praštil Armanda do zad. "Přestaň žvanit, ty idiote! Skoč za ním a natluč mu to do palice."
Armand pomalu vykročil vpřed. "Poslyš, Redě, nebudeme to moc přehánět."
Summersův obličej se zkřivil zuřivostí. "Hni sebou! A dělej, co jsem ti řekl. Víš, co je zač. Když se ho nezbavíme, pošlou další," odpověděl mu zastřeným skřípavým hlasem.
Armand vstoupil do chodby a postavil se proti Luckymu.
Lucky Starr čekal a snažil se při tom vytěsnit z hlavy všechny myšlenky. Soustředil se na slabé záchvěvy emocí, zprostředkované žábou. Některé nebylo těžké identifikovat.
Nejsnadněji čitelný byl Red Summers: vyzařoval strach a malichernou nenávist, k nimž se mísil podtón napjatého triumfu. Z Armanda naopak vycházelo v malých dávkách napětí. Dál Lucky vnímal občasné ostré záblesky vzrušení a v některých případech rozpoznal i jeho původce, protože někdo pobaveně nebo výhružně zakřičel. Všechno tohle ale musel oddělit od nepřetržitého pramínku Čárova vzteku.
Kromě toho se upřeně díval do Armandových malých očí a sledoval, jak se pohupuje pár centimetrů nahoru a dolů. Armandova ruka se dotkla ovládacího panelu na prsou.

Lucky okamžitě zpozorněl. Jeho soupeř měnil směr gravitace, posouval ji sem a tam. Chtěl tak Luckyho zmást?
Lucky si moc dobře uvědomoval, že přes všechny své zkušenosti s pohybem v kosmickém prostoru je naprostým laikem, pokud jde o stav beztíže způsobený antigravitací, protože se nejednalo o její absolutní projev jako v kosmu, ale o faktor, který se dal libovolně měnit.
Armand se najednou nečekaně propadl, jako kdyby šlápl na padací dvířka, jen s tím rozdílem, že padal nahoru!
V okamžiku, kdy měl nohy na úrovni Luckyho hlavy, rozevřel je a pokusil se soupeře sevřít do kleští.
Lucky instinktivně trhl hlavou dozadu, jenže díky tomu se mu nohy pohnuly dopředu a tělo vychýlilo z těžiště. Lucky na okamžik ztratil rovnováhu a bezmocně se rozplácl. Ze zástupu přihlížejících se ozvala salva smíchu.
Lucky pochopil svou chybu. Zapomněl využít gravitaci. Jakmile se Armand pohnul nahoru, měl si její hodnotu nastavit tak, aby se pohyboval spolu s Armandem, nebo se naopak mihnout kolem něho směrem dolů. Teď mu nezbude než maximálně využít gravitaci, aby se znovu narovnal. Při nulové hodnotě by se neustále převracel.
Jenže než se stačil prsty dotknout tlačítek, Armand se zastavil a jako raketa se řítil dolů. V okamžiku, kdy míjel Luckyho, mu vrazil loket do boku. Zatímco klesal dál, chytil tlustými prsty Luckyho za kotníky a stahoval ho za sebou. Během pádu se Armand vyhoupl na úroveň Luckyho ramen a pověsil se na ně. Proud vzduchu pohnul Luckyho vlasy. "Málo trénujete, vážený pane," vybafl na něj.
Lucky vymrštil ruce nad hlavu, aby jimi prolomil sevření. Pak posunul tlačítko víc doprava a ještě se při cestě vzhůru odrazil nohou od Armandova ramene, čímž zároveň dosáhl snížení soupeřovy rychlosti. Jeho vlastní smysly mu říkaly, že padá hlavou dolů. Zároveň cítil podivnou strnulost, která jako by zpomalovala jeho reakce. Nebo snad opožděně reagovalo jeho antigravitační zařízení? Vyzkoušel si všechna tlačítka. Přestože si nemohl být úplně jistý, neboť přístroj příliš dobře neznal, neuniklo mu, že jsou nějak pomalejší.
Armand se na něho s řevem vrhl, vrážel do něho, snažil se ho tíhou svého obrovitého těla přitlačit pevně ke zdi.
Lucky si zkroutil ruku tak, aby dosáhl na tlačítka a mohl změnit směr gravitace. Zároveň se připravil, že koleny vrazí do Armanda a zbaví ho tak rovnováhy.
Jenže se to odehrálo přesně naopak, Armand byl z nich dvou rychlejší při změně pole a naopak to byl Lucky, kdo ztratil rovnováhu.
Armand prudce vykopl nohy dozadu, dotkl se stěny chodby, která se mihla kolem, vyhnul se Luckymu a přenesl se na druhou stranu. Zato Lucky sjížděl podél stěny a odíral si tělo, dokud kotníkem nezavadil o kovové hrazení. V tom okamžiku ho náraz znovu vymrštil do otevřeného prostoru chodby.
Lucky ucítil u ucha horký Armandův dech. "Tak co, už máš dost? Stačí jen říct a dám ti pokoj. Nechci tě zmrzačit."
Lucky zavrtěl hlavou. Něco mu tady nehrálo. Jak se mohlo stát, že Armand přebil jeho gravitační pole svým vlastním? Viděl sice, že Armandova ruka směřuje k tlačítkům, byl si ale jistý, že je stačil nastavit jako první.
Lucky se nečekaně přikrčil a lokty vrazil Armandovi do žaludku. Ten vyhekl. Lucky ve zlomku vteřiny vsunul nohy do mezery mezi nimi a vymrštil je dopředu. Oba muži odletěli od sebe a Lucky byl volný. Stačil se odrazit ještě dřív, než se Armand k němu znovu přiblížil, a několik následujících minut se Lucky soustředil jen na to, aby mu neustále unikal. Zkoušel přepínací tlačítka, jenže ta byla pomalá. Dokázal se Armandovi vyhnout jen díky obratnému využití opěr pro nohy podél stěn a bleskurychlým přemetům.
V okamžiku, kdy se Lucky jako pírko snášel dolů, zatímco Armand kolem něho proletěl jako blesk, chtěl zmáčknout tlačítka, jenže zjistil, že nefungují. Ztratil tak možnost měnit směr gravitačního pole; zatím necítil žádné zrychlení na jednu ani na druhou stranu.
Pak ho už podruhé zalehl svým tělem hekající Armand a Lucky zjistil, že se zběsile řítí na stěnu chodby.

5. Laserová jehlovka a sousedé

Čára vůbec nepochyboval, že si Lucky dokáže poradit s touhle přerostlou horou masa, a i když jím cloumal vztek vůči bezcitnému davu, necítil strach.
Summers se přesunul k okraji chodby, vedle něho pak stál snědý čahoun, který chraplavým hlasem vykřikoval, co právě vidí, jako kdyby komentoval závody v pólu v mezihvězdném prostoru.
Když Armand poprvé odhodil Luckyho na stěnu chodby, ozval se jásot. Čára ho ale pohrdavě ignoroval. Pochopitelně, že se to ten řvoucí blbeček snaží podat tak, že jejich strana vyhrává. Jen ale počkejte, jakmile Lucky pochopí podstatu antigravitační techniky, roznese Armanda na kopytech. Čára o tom vůbec nepochyboval.
Pak snědý mladík vykřikl: "Armand mu drží hlavu v kleštích. Připravuje se ke druhému pádu, odráží se nohama od stěny, přikrčuje se a vyráží do protiútoku, parádní srážka!" V tom okamžiku začal Čára pociťovat znepokojení.
Protáhl se ke kraji chodby. Nikdo si ho nevšímal. To byla jedna z výhod jeho malé postavy. Lidé, kteří ho neznali, ho mylně nepovažovali za nebezpečného, a proto ho přehlíželi.
Čára se podíval dolů. Viděl Luckyho, jak se odpoutává od stěny. Armand čekal v jeho blízkosti a lehce se přitom pohupoval.
"Lucky!" zaječel Čára. "Drž se stranou!" Jeho křik se ztratil v okolní změti hlasů, přesto Čárovi neuniklo, jak snědý mladík říká něco tlumeným hlasem Summersovi. Podařilo se mu zachytit jeho slova.
"Rede, dej tomu čmuchalovi trochu šťávy. Takhle se nikdo už nepobaví."
"Kašlu ti na zábavu," zavrčel Summers. "Potřebuju, aby Armand dodělal svou práci."
Čára tuhle krátkou výměnu názorů nejdříve nepovažoval za důležitou, to ale trvalo jen vteřinku. Vzápětí střelil očima po Summersovi a zjistil, že má na krku zavěšený nějaký malý přístroj a mačká ho.
"U stálice!" zařval Čára, až sotva popadal dech. Pak skočil dozadu. "Summersi! Ty podvodníku!"
V tom okamžiku byl Čára znovu rád, že s sebou nosí laserovou jehlovku, i když to Lucky neschvaloval. Považoval ji za nespolehlivou zbraň, protože se s ní těžko přesně mířilo. Čára si ale myslel, že to spíš způsobuje jeho sto osmdesát

centimetrů než zručnost v zacházení se zbraní.
Když Summers nezareagoval na jeho křik, Čára sevřel jehlovku do pravé ruky tak, aby mu mezi ukazováčkem a prostředníčkem vykukovala centimetrová hlaveň, která byla na konci špičatá jako jehla. Pevně zbraň stiskl a vystřelil. Vzápětí se těsně před Summersovým nosem zablesklo a ozval se nepatrný třesk. Ionizace jen pár molekul vzduchu nemohla způsobit žádnou velkou ránu. Summers přesto nadskočil a jeho zděšení zprostředkované žábou prudce vzrostlo. "Ani hnout! Vy mizerové, vylízanci jedni," vykřikl Čára. Ve vzduchu třeskl druhý výstřel, tentokrát přímo nad Summersovou hlavou, všichni ho dobře viděli.
Jehlovku sice používalo jen málo lidí, protože byla drahá a bylo těžké na ni získat povolení, přesto i malé dítě díky meziplanetárním programům dokázalo rozpoznat její výstřel a vědělo, jakou škodu může způsobit. Padesát mužů jako kdyby zatajilo dech. Na Čáru se jako ledový mrak snesl strach padesáti zděšených mužů. Opřel se zády o stěnu.
"Všichni mě dobře poslouchejte. Kdo z vás ví, že Summers fixluje? Že ovládá na dálku antigravitační přístroj mého kamaráda?"
"Nevěřte jeho tlachům, lže," procedil Summers přes zaťaté zuby.
"Opravdu? S padesáti chlapy za sebou ze sebe děláš hrdinu. Uvidíme ale, jak obstojíš, až na tebe namířím. Jehlovkou se špatně trefuje, můžu klidně minout."
Znovu stiskl spoušť v ruce. Tentokrát byl výstřel tak silný, že kolemstojícím málem roztrhl ušní bubínky, a záblesk svou intenzitou je oslnil všechny až na Čáru, který jako jediný věděl, kdy musí na okamžik přivřít oči.
Summers tlumeně vykřikl. Nic se mu nestalo, jen přišel o vrchní knoflík na košili.
"S veškerou skromností musím uznat, že to byla dobrá trefa," prohlásil Čára. "Příště ale tolik štěstí už asi mít nebudu. A tak ti, Summersi, radím, stůj jako socha. Jestli se jen trochu pohneš, střelím vedle. A přijít o kus kůže je trochu bolestivější než jen ztratit knoflík."
Summers zavřel oči. Čelo se mu lesklo potem. Čára odhadl vzdálenost a dvakrát stiskl spoušť. Prásk! Švih! Další dva knoflíky odletěly. "U všech písků na Marsu, dneska mi vážně přeje štěstí! A moc se mi líbí, jak jsi to zařídil, aby se mezi nás nikdo neplet. Tak ještě jednou na kuráž."
Tentokrát Summers vykřikl bolestí. Na košili se mu objevila dírka a pod ní zarudlá kůže.
"Omlouvám se," řekl Čára, "už mi to tak nejde. Začíná se mi třást ruka a příště se můžu trefit ještě hůř… Jedna věc by to ale mohla vylepšit. Stačí ji, Summersi, říct nahlas." "Dobrá," vykřikl Summers, "fixloval jsem."
"Nestačilo ti, že tvůj člověk je těžší i zkušenější. Co kdyby náhodou férově prohrál? Nechtěl jsi nic nechat náhodě, je to tak? Odhoď tu věc, co držíš v ruce… Zůstaňte všichni stát. Odteďka se ti dva v chodbě budou prát fér. Nepohnete se, dokud jeden z nich odtud nevyleze."
Odmlčel se a chvíli jen lehce pohupoval ze strany na stranu rukou, v níž držel jehlovku. "Pokud se jako první objeví to vaše nedochůdče, trochu mi to zkazí náladu. A já když nemám náladu, tak se přestávám kontrolovat. Možná se tak rozčílím, že si budu muset trochu zastřílet. Nic na světě mi nezabrání stisknout desetkrát spoušť. Takže jestli deset z vás omrzel život, stačí si jen přát, aby váš hoch porazil Luckyho Starra."
Čára sklesle stál na místě a čekal. V pravé ruce držel zbraň a levou paží svíral nádobu s žábou. Musel se přemáhat, aby Summersovi nenakázal, že má oba muže zavolat zpátky a přerušit zápas. Neudělal to jen proto, že nechtěl riskovat hněv svého kamaráda. Znal Luckyho příliš dobře, aby věděl, že by podobný zásah bral jako kontumační prohru z vlastní viny.
V zorném poli se mihla něčí postava, za ní druhá. Uslyšeli ránu, jak někdo narazil do stěny, pak se ozvala ještě druhá a třetí. Konečně nastalo ticho.
Jeden z mužů se pomalu vracel zpátky, svého soka držel za kotníky a táhl ho za sebou.
Vítěz se objevil v osvětlené chodbě, zatímco ten druhý se rozplácl na zemi jako placka.
Čára vydal válečný pokřik. Byl to Lucky, kdo stál na vlastních nohou. Tvář měl sice odřenou a kulhal, na rozdíl od Armanda ale neztratil vědomí.
Po chvíli se jim Armanda podařilo vzkřísit. Na hlavě měl bouli velkou jako grapefruit a jedno oko tak nateklé, že ho ani nemohl otevřít. Spodní ret mu krvácel, přesto se ale dokázal bolestivě usmát. "U všech Jupiterů, tenhle mladíček je pěkně divoká kočka," hlesl.
Postavil se na nohy a objal pažemi Luckyho, stiskl ho do náruče. "Sotva se trochu rozkoukal, začal se prát, jako kdyby měl sílu za deset. Ten se tady rozhodně neztratí."
Muži propukli v divoký jásot. Žába zaregistrovala úlevu, kterou vzápětí překrylo vzrušení.
Armand se usmál ještě víc. Hřbetem ruky si otřel krev. "Tenhle akademik je O.K. A jestli má někdo něco proti tomu, vyřídí si to nejdřív se mnou. Kde je Red?"
Red Summers ale zmizel. Stejně jako přístroj, který mu Čára přikázal pustit na zem.
"Víte, Starre, chci vám něco říct," prohlásil Armand. "Já jsem si tohle nevymyslel. To Red tvrdil, že se vás musíme zbavit, jinak že budeme mít všichni potíže."
Lucky zdvihl ruku. "To je omyl. Nikomu, kdo je vůči Zemi loajální, nebudu dělat žádné potíže. To vám mohu zaručit. Tenhle zápas považujte za neoficiální výměnu názorů, jen za trochu vzrušení. Až se příště setkáme, bude to poprvé. Vůbec nic se nestalo. Souhlasíte?"
Ozval se jásot a výkřiky, že je pašák a podobně.
Lucky se už otáčel, že půjde pryč, když ho Armand zastavil. "Moment." Pak se zhluboka nadechl a ukázal tlustým prstem. "Co je tohle?" zeptal se. Mířil na žábu.
"Žába z Venuše," odpověděl Lucky. "Chováme ji jako domácího mazlíčka."
"Je moc roztomilá." Obr se na žábu jen culil. Ostatní se semkli kolem nich, přáli si ji také vidět. Všichni ji chválili, zároveň ale také potřásali rukou Luckymu a ujišťovali ho, že stáli od počátku na jeho straně.

Čáru tohle pokrytectví pořádně rozzuřilo. "Lucky, pojď okamžitě odsud, nebo tady někoho vlastnoručně zabiju," rozkřičel se nakonec.
Všichni naráz zmlkli a pár mužů se zmáčklo, aby jim udělali cestičku, kudy mohli projít.
Když mu Čára už v pokoji omýval studenou vodou pohmožděnou tvář, Lucky bolestí křivil tvář.
"Zaslechl jsem něco o jehlovce na konci našeho uvítacího večírku. V tom zmatku jsem tomu ale moc nerozuměl. Nechceš mi s tou záhadou trochu pomoct?" zeptal se Lucky.
Čára mu tak musel popsat, co se stalo.
"Věděl jsem, že mi přístroj nefunguje," řekl Lucky zamyšleně. "Myslel jsem ale, že je to mechanická závada, která se po druhém pádu najednou ztratila. Netušil jsem, že se perete se Summersem o kontrolu nad ním."
"Doufám, Lucky, že nechceš říct," zašklebil se Čára, "že jsem se měl jen tak koukat, jak ten mizera fixluje."
"Možná by se našel i jiný způsob než použít jehlovku."
"A můžeš mi říct jaký?" prohlásil Čára dotčeně. "Podle tebe jsem měl zdvihnout prstíček a říct: "Fuj, to se nedělá?" Kromě toho jsem jim musel vyhnat z hlavy špatné myšlenky."
"Cože?" zeptal se Lucky ostře.
"Bože, Lucky, než jsem zjistil, že druhá strana fixluje, dostal jsi dvě nakládačky. Jak jsem mohl tušit, že máš dost síly rvát se dál? Dokonce jsem chtěl Summerse přinutit, aby zápas okamžitě odpískal."
„To by byla velká chyba, Čáro. Ničeho bychom tím nedosáhli. Všichni by faul považovali za nesportovní výmluvu."
"Věděl jsem, že si to budeš myslet, byl jsem ale nervózní."
"Zbytečně. Jakmile přístroj začal znovu správně reagovat, měl jsem situaci pod kontrolou. Armand si myslel, že už mě dostal. Jenže když zjistil, že se pořád nevzdávám, ztratil chuť bojovat. To se někdy stává lidem, kteří ještě nikdy nezažili porážku. Když okamžitě nevyhrají, vyvede je to tak z míry, že přestanou bojovat."
"Ano, Lucky," řekl Čára a zašklebil se.
Lucky byl chvíli zticha. "Moment. Tady mi něco nehraje. Cos to, Čáro, vlastně prováděl?"
"Nic." Čára udělal poslední tah tělovou barvou, kterou zakrýval pohmožděninu, a poodstoupil, aby si kriticky přeměřil své dílo. "Jen jsem si hrozně přál, abys vyhrál. Je to snad špatně?"
"To ne."
"A taky jsem jim všem řekl, že jestli vyhraje Armand, že pár lidí odbouchnu."
"To jsi přece nemohl myslet vážně."
"Kdoví. Hlavní věc je, že tomu uvěřili oni. A že nemluvím do větru, to zjistili, když jsem kamarádovi Summersovi odstřelil čtyři knoflíky na košili. Abych to zkrátil, bylo tam padesát chlapíků včetně Summerse a všichni se až potili, jak si vroucně přáli tvoje vítězství."
"Už tomu rozumím," řekl Lucky.
"Byl by to přece hřích nevyužít žábu a neposlat ti po ní tohle zbožné přání."
"Jinými slovy Armand ztratil chuť bojovat, protože jeho vědomí zaplavilo přání ostatních, aby prohrál." Lucky se rozzlobil.
"A co ty dva neférové pády? Zapomínáš, že podvádět začali oni."
"To je pravda. Nejspíš jsem vážně potřeboval helfnout." V tom okamžiku se rozsvítilo světlo nade dveřmi a Lucky povytáhl obočí. "Kdo to může být?" Stiskl tlačítko a dveře se zasunuly do drážky ve stěně.
Ve vchodu stál podsaditý muž s řídnoucími vlasy a porcelánově modrýma očima, které na ně nehybně upíral. V ruce držel kus lesklého kovu nezvyklého tvaru a neustále ho převracel v hbitých prstech. Občas mu předmět zmizel v dlani, aby se znovu vynořil a doputoval od palce k malíčku a zpátky, jako kdyby byl živý. Čára se přistihl, jak se na něho fascinovaně dívá.
"Jmenuji se Harry Norrich," představil se muž. "Jsem váš soused."
"Těší mě," odpověděl Lucky.
"Vy jste Lucky Starr a Čára Jones, je to tak? Nemáte chuť zajít na chvíli ke mně? Na kousek řeči, na skleničku."
"S radostí," odpověděl Lucky.
Muž se trochu neohrabaně otočil a zamířil po chodbě k vedlejším dveřím. Občas se rukou dotkl stěny, Lucky s Čárou ho následovali. Čára kromě toho nesl nádobu s žábou.
"Prosím, pojďte dál." Norrich ustoupil stranou, aby kolem něho mohli projít. "Posaďte se. Už jsem o vás hodně slyšel."
"Co například?" zeptal se Čára.
"Například se mluví o zápase Luckyho s Armandem, nebo o Čárově mistrovství v zacházení s jehlovkou. Do rána se tady nenajde nikdo, kdo by o tom ještě nevěděl. To je jeden z důvodů, proč jsem vás pozval. Chtěl bych, abyste mi o tom vyprávěli."
Opatrně rozlil načervenalý nápoj do dvou malých skleniček a nabídl jim ho. Lucky se na okamžik zastavil rukou asi deset centimetrů od skleničky, když se ale nedočkal žádné reakce, natáhl se a vzal si sklenku z Norrichovy ruky. Pak ji postavil stranou.
„Co to máte na pracovním stole?" zeptal se Čára. V mužově pokoji byl kromě běžného nábytku ještě pracovní stůl, který zabíral celou jednu stěnu, a před ním stálo sedátko. Na stole ležely nějaké kovové součástky a mezi nimi se uprostřed tyčil podivný předmět s nepravidelnými konturami, vysoký asi patnáct centimetrů.
"Tohle?" Norrichova ruka se jemně posouvala po stole, až se zastavila u předmětu. "To je trojrozměrná skládačka."
"K čemu to slouží?"
"Japonci se jimi baví už tisíce let, nikde jinde se ale neujaly. Obsahují spoustu kousků, které zapadnou do sebe a vytvoří tak určitou strukturu. Tohle například bude model generátoru pro antigravitační loď. Musím se přiznat, že tuhle skládačku jsem si vymyslel a udělal úplně sám."

Zdvihl kovový kousek, který právě držel v ruce, a opatrně ho zasadil do malé mezery v modelu. Součástka zapadla na místo a už se nehýbala.
"Teď vezmu jiný kousek." Norrich se levou rukou jemně dotýkal povrchu modelu, zatímco pravou se probíral mezi volnými kousky, dokud nenašel jeden a nezasadil ho na správné místo.
Čára se fascinovaně vrhl ke stolu, okamžitě ale odskočil, když se pod deskou ozvalo zavrčení.
Zpod stolu se vysoukal pes a přední tlapy si opřel o sedadlo. Byl to velký německý ovčák. Teď už se na Čáru díval docela mírně.
"Omlouvám se," řekl Čára nervózně, "omylem jsem na něho šlápl."
"To je Mutt," řekl Norrich. "Kvůli šlápnutí ještě nikomu neublížil. Je to můj pes. Dělá mi oči."
"Oči?"
"Pan Norrich je, Čáro, slepý," řekl Lucky tiše.

6. Smrt vstupuje na scénu
"Omlouvám se," Čára ucouvl dozadu.
"Nic se nestalo," odpověděl Norrich vesele. "Už jsem si zvykl a umím si poradit. Pracuju jako technik a konstruuju experimentální modely. Zvládám to sám stejně jako své trojrozměrné skládačky."
"Určitě je to dobré cvičení," prohlásil Lucky. "Chceš říct, že se dají složit, i když na ně člověk nevidí? To mě podržte!" ozval se Čára.
"Není to tak těžké, jak si myslíte. Sestavuju je už roky. Protože jsem si je ale sám vymyslel, znám všechny jejich záludnosti. Třeba tohle vajíčko je hrozně jednoduché. Nechcete si ho zkusit rozebrat, Čáro?"
Čára dostal do ruky vejčitý předmět z lehké slitiny a otáčel jím dokola. Jednotlivé kousky do sebe přesně zapadaly.
"V jedné věci se ale bez Mutta neobejdu," pokračoval Norrich dál, "vodí mě po chodbách." Sklonil se k psovi a poškrábal ho za uchem, ten si to klidně nechal líbit a ještě ospale otevřel tlamu dokořán, takže byly vidět jeho velké bílé tesáky a dlouhý růžový jazyk. Lucky cítil, jak ho prostřednictvím žáby zaplavuje Norrichova vřelá náklonnost ke psu.
"Nemohu používat antigravitační chodby," vysvětloval Norrich, "protože se nedá vymyslet, jak bych poznal, kdy mám snížit rychlost. Chodím tedy normálními chodbami a Mutt mě vede. Cesta se mi tím hodně protáhne, na druhé straně se tak udržuju v kondici. Díky tomu se tu také vyznáme lépe než kdokoli jiný, mám pravdu, Mutte?… Už jste, Čáro, hotový?"
"Ne," odpověděl Čára. "To se vůbec nedá rozebrat."
"Hned vám to ukážu, půjčte mi to."
Čára mu podal vajíčko a Norrichovy obratné prsty klouzaly jako blesk po jeho povrchu. "Vidíte tenhle malý čtvereček? Když na něj zatlačíte, pohne se. A na druhé straně se vysune jiný, který po směru hodinových ručiček otočíte o půl otáčky. Tím ho celý uvolníte. Takhle. A teď už snadno rozeberete zbytek. Začněte tímhle kouskem, pak vyndejte tenhle a ještě tenhle a tak pořád dál. Vyrovnejte si kousky do řady, bude jich celkem osm, pak je v opačném pořadí zase složte dohromady. Jako poslední zastrčíte klíček, kterým vajíčko znovu zamknete."
Čára se sklonil nad rozebranými kousky a nerozhodně si je prohlížel.
"Říkal jste, pane Norrichi," ozval se Lucky, "že vás zajímá uvítací výbor na počest mého příletu a můj souboj s Armandem."
"Přesně tak. Víte, chtěl bych, abyste pochopil jednu věc. Jsem tady na Devítce od začátku zahájení prací na projektu a znám všechny muže. Někteří odešli, jakmile si odkroutili svoje, jiní zůstali a k nim se přidali další nováčkové; všichni ale mají jednu věc společnou a tou je nejistota."
"V jakém smyslu?"
"Je to způsobené několika důvody. V první řadě práce tady je nebezpečná. Měli jsme tu desítky úrazů a přišli o stovky mužů. Já sám jsem před pěti roky přišel o zrak a to ještě mohu mluvit o velkém štěstí. Mohl jsem zemřít. Za druhé tu žijí v izolaci, bez sebemenšího kontaktu s přáteli a rodinami."
"Některým lidem to ale může jedině vyhovovat," namítl Lucky.
Nevesele se při tom usmál. Nebylo žádným tajemstvím, že lidé, kteří se nějak dostali do rozporu se zákonem, si občas našli práci v některém z průkopnických světů. Vždycky byl třeba někdo ochotný pracovat v podmínkách umělé atmosféry i gravitačního pole. Těmto dobrovolníkům se naopak nekladlo příliš mnoho otázek. Nebylo na tom nic tak špatného, protože svou těžkou prací spláceli dluh, který měli vůči Zemi a jejím obyvatelům.
Norrich souhlasně přikývl. "Vidím, že v tomhle ohledu si neděláte žádné iluze, což je správné. Když vynechám vojáky a inženýry, odhadl bych, že polovina zbývajících zaměstnanců má záznam v trestním rejstříku a druhá polovina by na tom byla stejně, kdyby policie dokázala všechno vypátrat. Klidně se i vsadím, že ne víc jak každý pátý uvedl skutečné jméno. Musí vám být úplně jasné, k čemu to vede, když se tu střídá jedna inspekce za druhou. Víme, že hledáte špióny, které sem nasadil Sírius, jenže každý se tu bojí, že při tom vyjde najevo pravda právě o něm a že ho pošlete do vězení na Zemi. Všichni se tam chtějí vrátit, ale zcela anonymně, nikdo netouží po eskortě a želízkách na rukou. Proto je Red Summers mohl tak snadno vyburcovat."
"A proč ho vlastně všichni poslouchají? Má snad zvlášť vydařený policejní záznam?"
Čára zdvihl hlavu od skládačky. "Například vraždu?" zeptal se rozhořčeně.
"To ne," bránil ho Norrich okamžitě. "Pochopte, že se s ním život vážně nemazlil: vyrůstal bez rodičů, bez domova. Dostal se do špatné společnosti. Ano, je pravda, že seděl, zapletl se do nějakého kšeftování. Kdyby zůstal na Zemi, nikdy by se nevzchopil. Jenže on přišel sem a vybudoval si tu nový život. Začínal jako obyčejný dělník, ale vypracoval se. Samostudiem zvládl základy nízkogravitačního stavebního inženýrství, mechaniky silových polí i antigravitačních technik. Svěřili mu zodpovědnou práci a vede si v ní skvěle. Všichni si ho tady váží, obdivují, mají ho rádi. Poznal, jaký

je to pocit mít postavení i úctu lidí, a ničeho se tak nebojí jako návratu na Zem do starého života."
"Musel mít přímo panickou hrůzu," ozval se Čára, "když zfixloval zápas, aby Luckyho zabil."
"Ano, slyšel jsem o tom," řekl Norrich a zamračil se. "Prý použil subfázový oscilátor a rušil jím funkci antigravitačních tlačítek. Byla to naprostá hloupost. Určitě by to nikdy neudělal, kdyby tak nezpanikařil. Ve skutečnosti má dobré srdce. Když zemřel můj starý Mutt -"
"Prosím?" zeptal se Lucky.
„Měl jsem už jednoho vodícího psa stejného jména. Připletl se k nehodě se silovým polem, kdy zkrat zabil dva muže. Neměl tam co dělat, jenže někdy si prostě šel, kam chtěl. Tenhle se zrovna tak toulá, když ho zrovna nepotřebuju, vždycky se ale vrátí zpátky." Norrich se sklonil k psovi a lehce ho poplácal po boku, Mutt při tom přimhouřil oči a ocasem tloukl o podlahu.
"Když starý Mutt zemřel, nějakou chvíli to vypadalo, že nového psa nedostanu a že se budu muset vrátit domů. Bez jeho pomoci bych tady nebyl k ničemu. Vodicích psů je velký nedostatek a musíte na ně čekat v pořadníku. Zdejší vedení si ale nechtělo pálit prsty, protože nemělo zájem na tom, aby se zjistilo, že jeden z jejich konstruktérů je slepý. Klika šetřílků v Kongresu se jen třese na něco takového, pořádně by to nafoukli. Summers ale dokázal najít řešení. Využil svých známostí na Zemi a obstaral mi Mutta. Nebylo to úplně legální, protože ho sehnal pokoutně na černém trhu. Přesto byl ochotný riskovat své postavení, aby pomohl příteli, a já jsem mu za to velmi zavázaný. Vzpomeňte si, že Summers dokáže i takovéhle věci, a nesuďte ho příliš přísně za jeho dnešní selhání."
"Nic se mu nestane," řekl Lucky. "Neměl jsem v úmyslu proti němu nic podniknout ani před naším rozhovorem. Předpokládám ale, že Akademie zná jeho pravé jméno, a chystám se prověřit jeho údaje."
"To je vaše svaté právo," odpověděl Norrich, celý rudý. "Sám zjistíte, že není tak špatný."
"To doufám. Chci se vás ale zeptat na jinou věc. Jak je možné, že vedení dalo ruce pryč od zápasu a vůbec se nepokusilo zasáhnout? Nepřipadá vám to divné?"
Norrich se krátce zasmál. "Vůbec ne. Veliteli je úplně jedno, jestli by vás při tom zabili, kromě potíží s ututláním celé věci. Ten má mnohem větší starosti než vás a vaše vyšetřování."
"Jaké starosti?"
"Víte, vedoucí projektu se střídají po roce, je to podle armádní zásady o rotaci velitelů. Donahue je náš šestý šéf a zatím jsme lepšího neměli. To se mu musí uznat. Nebazíruje tolik na předpisech a nesnaží se, aby to tady vypadalo jako v kasárnách. Dopřává mužům trochu volnosti a díky tomu má výsledky. První antigravitační loď bude co nevidět dokončená. Říká se, že je to záležitost jen několika dnů."
"Tak brzy?"
"Vyloučit se to nedá. Podstatné je ale to, že ho za necelý měsíc odvolají. Jakékoli zpoždění by mohlo vést k odložení startu lodi až do doby, kdy už tady bude sedět jeho nástupce. Toho pak budou oslavovat, zatímco Donahue by utřel nos."
"Proto tě tady, Lucky, tak hrozně nechtěl," prohlásil Čára rozhořčeně. "Teď už tomu rozumím."
"Na tom, Čáro, nezáleží," pokrčil Lucky rameny.
"Ten parchant!" nedal se Čára zastavit. "Podle něho může Sírius Zemi klidně spolknout jako malinu, hlavně že on se sveze tou zatracenou lodí." Vymrštil ruku zaťatou v pěst a Mutt tlumeně zavrčel.
"Co to děláte, Čáro?" zeptal se Norrich ostře.
"Já?" Čára neskrýval své překvapení. "Nic."
"Neudělal jste nějaké výhružné gesto?"
Čára rychle připažil. "Nemyslel jsem to vážně."
"Musíte být opatrný. Mutt je cvičený mě bránit… Počkejte, hned vám to předvedu. Pojďte sem ke mně a naznačte, že mě chcete uhodit…"
"To není třeba," ozval se Lucky, "je nám to jasné."
"Prosím vás," řekl Norrich. "Nebojte se, včas Mutta zastavím. Berte to jako trénink pro psa. Všichni jsou tady ke mně tak ohleduplní, že už ani nevím, jestli si pamatuje svůj výcvik. No tak, Čáro."
Čára udělal krok vpřed a váhavě zdvihl paži. Pes okamžitě stáhl uši dozadu, oči zúžil do štěrbiny, vycenil tesáky a napjal svaly na nohou. Byl připravený ke skoku, zatímco z hrdla se mu dralo hluboké vrčení.
Čára rychle ucouvl. "Lehni!" přikázal Norrich psovi. Ten se uklidnil. Lucky vnímal napětí a následné uvolnění, které prožíval Čára, kdežto u Norriche převažoval hrdý triumf.
"Jak jste daleko se skládačkou, Čáro?" zeptal se Norrich.
"Já to vzdávám," odpověděl střízlík z Marsu vztekle. "Složil jsem dva kousky a dál se nemůžu hnout."
Norrich se zasmál. "Všechno je to jen otázka cviku. Dívejte se."
Vzal začátek z Čárovy ruky. "Nemohlo vám to jít, protože jste kousky spojil k sobě špatným koncem." Norrich chybu napravil a pak postupně přidával další části, až jich měl sedm. V ruce držel vajíčko s dírou uprostřed. Vzal poslední kousek, vložil ho do mezery, otočil jím proti směru hodinových ručiček a pak ho ještě nepatrně zamáčkl. Vyhodil složené vajíčko do vzduchu a chytil ho, přičemž ho Čára jen zklamaně pozoroval.
Lucky vstal. "Pane Norrichi, ještě se určitě uvidíme. Nezapomenu na vaši poznámku o Summersovi, ani na ostatní informace. Děkuji za pohoštění." Sklenka stála nedotčená na stole.
"Rád jsem vás poznal," odpověděl Norrich. Vstal a podal jim ruku.

Lucky nemohl hned usnout. Ležel potmě v pokoji, stovky metrů pod povrchem Jupiterova měsíce číslo devět, poslouchal, jak Čára slabě chrápe ve vedlejším pokoji, a probíral se událostmi dne. Znovu a znovu si je přehrával v hlavě.

Něco tady nehrálo! Buď se stalo něco, co se nemělo stát, nebo se naopak nestalo něco, co se mělo stát.
Byl ale unavený a všechno mu připadalo tak trochu nereálné, zakryté závojem polospánku. Nějaká myšlenka se vznášela nad okrajem vědomí. Křečovitě se ji snažil zachytit, pokaždé mu ale vyklouzla.
Když se ráno probudil, z pocitu nezbylo vůbec nic.
Čára na něho zavolal z vedlejšího pokoje, zatímco Lucky se po osprchování sušil proudem teplého vzduchu.
"Hej, Lucky, vyměnil jsem zásobník s oxidem uhličitým a přidal trochu nových řas. Určitě si žábu budeš chtít vzít na schůzku s tím mizerou velitelem, je to tak?"
"Ano."
"Všechno je připravené. Co říkáš tomu, že mu řeknu pěkně od plic, co si o něm myslím?"
„Dělej, Čáro."
"Žádný spěch! Dám si jen sprchu."
Jako všichni lidé, kteří nevyrostli na Zemi, se Čára nemohl nabažit vody a sprchování si jaksepatří vychutnával. Lucky se v duchu obrnil proti záchvatu vysokého kvičení, kterému Čára říkal zpěv.
V okamžiku, kdy se Čára oddával tak falešnému přednesu nějaké melodie, že to přímo tahalo za uši, a kdy se Lucky dooblékal, se ozval zvonek.
Lucky přistoupil k videotelefonu a zmáčkl tlačítko příjem. "Starr," ohlásil se stručně.
"Starre!" Na obrazovce se objevila velitelova tvář. Rty měl pevně sevřené a na obličeji mu bylo vidět nepokryté nepřátelství. "Zaslechl jsem něco o rvačce mezi vámi a jedním z mých mužů."
"Ano?"
"Vidím, že nejste zraněný."
"Jsem v naprostém pořádku," usmál se Lucky.
"Já jsem vás ale varoval."
"Beru to na vědomí."
"V dané situaci a v zájmu projektu se vás musím zeptat, zda uvažujete o hlášení nadřízeným?"
"Jedině v případě, že by se prokázala přímá souvislost mezi incidentem a problémem, kvůli němuž jsem tady."
"Dobrá!" Donahue najednou vypadal uvolněně. "Zajímalo by mě, zda budete takto postupovat i na naší dnešní schůzce. Záznam z jednání je sice důvěrným materiálem, ale dal bych přednost -"
"K této záležitosti se už není třeba vracet, veliteli."
"Výborně!" Velitel se zatvářil téměř srdečně. "V tom případě se uvidíme za hodinu."
Lucky vzdáleně vnímal, že voda ve sprše přestala téct a že zpěv přešel do pobrukování. Pak ustalo i to a na okamžik zavládlo ticho.
Lucky se právě loučil s velitelem, když v tom okamžiku Čára divoce, téměř nesrozumitelně vykřikl.
"Lucky!"
Lucky se rychle napřímil a dvěma kroky se přenesl ke dveřím spojujícím oba pokoje.
Čára už stál ve dveřích, oči měl plné hrůzy. "Lucky! Žába! Je mrtvá! Někdo ji zabil!"

7. Robot vstupuje na scénu

Plastová přepravka pro žábu ležela rozbitá, zkroucená na podlaze, voda z ní vytekla ven. Žábu napůl zakrývaly vějířovité rostliny, kterými se živila. Na první pohled bylo jasné, že je mrtvá.
Teď, když už nežila a neovlivňovala pocity bytostí kolem sebe ve svůj prospěch, mohl si ji Lucky zcela nezaujatě prohlédnout. Ze všeho nejvíc cítil zlost - zlobil se hlavně na sebe, že se nechal takhle doběhnout.
Čára, který právě vylezl ze sprchy, tam stál jen v trenýrkách a opakovaně svíral ruce v pěst. "Je to všechno moje chyba, Lucky. Kdybych ve sprše tak neřval, mohl jsem slyšet někoho vejít."
Mluvit o tom, že vrah dovnitř vešel, nebylo tak docela přesné. On si totiž cestu propálil. Ovládací obvody zámku byly roztavené, jak někdo použil dost silný zdroj energie.
Lucky se vrátil k domácímu telefonu. "Jste tam ještě, veliteli?"
"Ano. Není snad něco v pořádku?"
"Ne, uvidíme se za hodinu." Lucky přerušil spojení a obrátil se k zarmoucenému Čárovi. "Je to má vina, Čáro," řekl zasmušile. "Strýček Hektor tvrdil, že Sirius zatím ještě neví o emočních schopnostech žab z Venuše, a já jsem se na to stoprocentně spolehl. Kdybych nebyl tak optimistický ve svém odhadu, nikdy bych nepřipustil, aby tahle bytůstka zůstala jen vteřinu bez našeho dohledu."
Nadporučík Nevsky už čekal na chodbě. Jakmile Lucky s Čárou vyšli ven, postavil se do pozoru.
"Jsem rád, pane, že jste při včerejším střetnutí nebyl zraněn," řekl tiše. "Opustil jsem vás jen na váš výslovný rozkaz."
"Zapomeňte na to, nadporučíku," odpověděl Lucky roztržitě. Vzduchu se opakovaně vracel k momentu těsně před tím, než včera usnul, kdy se mu na zlomek vteřiny na okraji jeho vědomí vynořila myšlenka a vzápětí znovu zmizela. O to spíš se k němu nevrátí právě teď, a tak Lucky přesunul pozornost k jiným záležitostem.
Vstoupili do antigravitační chodby, tentokrát jakoby plné mužů, kteří disciplinovaně proudili oběma směry. Ze všeho kolem byla patrná atmosféra začínajícího pracovního dne. I když lidé pracovali v podzemí, kde neexistuje den či noc, dodržoval se tu čtyřiadvacetihodinový cyklus. Lidé si přenesli rotaci Země, na kterou byli zvyklí, do všech světů, v nichž se nově zabydleli. A i když někteří měli směny, které na sebe plynule navazovaly, většina dodržovala "denní směnu", to znamená, že pracovali od devíti hodin do pěti podle pásmového slunečního času.
Blížila se devátá hodina, v antigravitačních chodbách se to lidmi jen hemžilo, všichni pospíchali na svá místa. Člověk měl stejně silný pocit rána, jako kdyby nad východním obzorem viselo na obloze Slunce a tráva byla pokrytá rosou.
Když Lucky s Čárou vstoupili do zasedací místnosti, dva muži už seděli u stolu. Jedním z nich byl velitel Donahue, na

jehož obličeji bylo vidět pečlivě ovládané napětí. Velitel vstal a chladně jim představil druhého muže. Byl to James Panner, hlavní inženýr a civilní vedoucí projektu. Panner měl podsaditou postavu a snědý obličej s tmavýma, hluboce posazenýma očima mu přecházel do býčí šíje. Byl oblečený do tmavé košile rozepnuté u krku, na níž chyběly jakékoli úřední odznaky.
Nadporučík zasalutoval a vzdálil se. Donahue počkal, až se dveře za ním zavřou. "Na nikoho už nečekáme, takže můžeme začít."
"Kromě nás čtyř je tu ještě kočka," řekl Lucky. Pohladil malé zvíře, které se předními tlapkami opíralo o stůl a sledovalo ho vážným pohledem. "To ale není ta včerejší kočka, je to tak?"
Velitel se zamračil. "Nevím. Možná ano, možná ne. Chováme jich tu několik. Předpokládám ale, že jsme se nesešli pro to, abychom probírali domácí mazlíčky."
"Dovolím si vám oponovat," odpověděl Lucky, "právě tohle téma se stalo velmi aktuální. Pamatujete si na mou žábu, pane?"
"To malé zvířátko z Venuše?" zeptal se velitel s nečekanou vřelostí. "Samozřejmě. Bylo -" Zarazil se, jako kdyby najednou nevěděl, proč je žábou tak nadšený, když tu není.
"To malé zvířátko z Venuše," pokračoval Lucky, "mělo mimořádné schopnosti. Mohlo zjistit emoce. Umělo je přenášet. A dokonce bylo schopné je i vyvolat."
Velitel otevřel překvapením oči dokořán. "Jednou jsem o tom něco zaslechl, považoval jsem to ale za hloupé povídačky," řekl místo něho Panner chraplavým hlasem.
"To byla chyba, protože je to pravda. Pravým důvodem, kvůli kterému jsem vás, veliteli, požádal o dnešní schůzku, bylo domluvit se na způsobu, jak bych si mohl za přítomnosti žáby promluvit s veškerým personálem. Měl jsem v úmyslu provést emoční analýzu všech zaměstnanců."
"A k čemu by to bylo?" zeptal se Donahue, napůl ještě vyvedený z míry.
"Možná k ničemu. Za pokus to ale stálo."
"Proč říkáte, že stálo?" vložil se Panner do rozhovoru.
Lucky Starr se vážně podíval na oba vedoucí projektu. "…Protože má žába je mrtvá."
"Někdo ji zabil dneska ráno," dodal Čára rozzuřeným hlasem.
"Kdo to byl?" zeptal se velitel.
"To nevíme."
Donahue se opřel o opěradlo křesla. "Z toho tedy vyplývá, že nemůžete pokračovat ve vyšetřování, dokud nedostanete novou žábu."
"Takové otálení by bylo čirým hazardem," odpověděl Lucky. "Smrt žáby mi hodně napověděla. Situace je víc než vážná."
"Jak to myslíte?"
Oba muži nespouštěli z Luckyho oči. Dokonce Čára se na něho podíval s nelíčeným překvapením.
"Říkal jsem vám, že žába z Venuše dokázala vnutit jiným odpovídající emoce. Sám jste se o tom, veliteli, přesvědčil. Vzpomínáte si na svůj pocit, když jste včera uviděl na mé lodi žábu? Byl jste rozrušený, ale přesto, když jste ji uviděl - co jste cítil?"
"Připadla mi hrozně roztomilá," odpověděl velitel váhavě.
"A můžete mi říct proč, když se na to díváte s odstupem?"
"Vlastně nevím. Je to dost ošklivé zvíře."
"A přesto se vám líbilo. Nemohl jste si pomoct. Dokázal byste mu ublížit?"
"To asi ne."
"Já to mohu říct s naprostou určitostí. Nikdo s emocemi by to nedokázal, a přesto se to stalo. Někdo ji zabil."
"Nezdá se vám, že si protiřečíte?" zeptal se Panner.
"Vysvětlení je velmi jednoduché. Mluvil jsem o bytostech, které prožívají emoce. K těm ale robot nepatří. Co když je tady mezi námi robot, který vypadá stejně jako my lidé?"
"To je nesmyl!" vybuchl velitel Donahue. "Roboty s lidskou podobou najdete jen v knížkách."
"Musím vás upozornit," řekl Lucky, ,,že Sírius dosáhl opravdového mistrovství v konstruování robotů. Dá se předpokládat, že využili někoho ze zdejších lidí, někoho naprosto poctivého, a podle jeho modelu postavili robota, kterým pak daného člověka nahradili. Takový robot by se díky speciálním smyslům stal dokonalým špiónem. Dokázal by například vidět ve tmě, nebo rozpoznat věci za bariérami. Nepochybně by mohl pomocí vestavěného zařízení vysílat informace do subéteru."
Velitel zavrtěl hlavou. "To je absurdní. Vaši žábu mohl docela snadno zabít člověk. Zoufalý člověk vyděšený k smrti by mohl překonat tenhle - tenhle duševní vliv zvířete. Uvažoval jste o této variantě?"
,,Ano," odpověděl Lucky. "Proč by ale někdo měl být tak zoufalý, že by musel zabít naprosto neškodnou žábu? Nejpřirozenějším vysvětlením je, že naopak představovala akutní nebezpečí. A to mohlo souviset jedině s její schopností odhalit vrahovy emoce. Mohli jsme tak zjistit, že je to špión."
"Jak si to představujete konkrétně?" zajímal se Panner.
Lucky se k němu otočil. "Například fakt, že náš vrah neprožívá žádné pocity, by nás zavedl rovnou k cíli… Nebo se na to můžete podívat i z jiné stránky. Proč zabíjel jen žábu? Musel riskovat, aby se k nám dostal, a přitom nás zastihl naprosto nepřipravené, nic jsme netušili, jeden z nás byl v koupelně a druhý právě telefonoval, tak proč nás nezabil místo žáby? Nebo spolu i s žábou?"
"Nejspíš neměl čas," odpověděl velitel.
"Existuje ale i jiné, mnohem přijatelnější vysvětlení," řekl Lucky. "Znáte tři zákony robotiky, pravidla chování, která

jsou naprogramována všem robotům?"
"Jen zhruba, přesně bych je ale citovat nedokázal," řekl Donahue.
"S vaším dovolením se toho ujmu sám, je to důležité," prohlásil Lucky. "První zákon říká, že robot nesmí ublížit lidské bytosti, ani dovolit, aby jeho nečinností lidská bytost utrpěla jakoukoli újmu. Podle druhého zákona musí robot poslouchat příkazy vydané lidmi s výjimkou těch, které by byly v rozporu s prvním zákonem. Třetí zákon pak říká, že robot musí chránit svou vlastní existenci, pokud se takové chování nedostane do rozporu s prvním nebo druhým zákonem."
"Dobře." Panner pokýval hlavou. "Co to ale dokazuje?"
"Robotu můžete přikázat, aby zabil žábu, je to jen zvíře. Bude riskovat vlastní život, protože splnění rozkazu je nadřazené vlastní sebezáchově. Nemůžete mu ale přikázat, aby zabil lidskou bytost, Čáru nebo mě, protože první zákon má nejvyšší prioritu. Lidský špión nás mohl zabít i s žábou, ale robot ne."
Velitel se na dlouho zamyslel, seděl nehybně v křesle a vrásky na jeho unavené tváři se ještě prohloubily. "Co chcete udělat?" zeptal se nakonec. "Zrentgenovat snad každého, kdo tady pracuje?"
"Ne," odpověděl Lucky okamžitě. "Tak jednoduché to není. Úspěch, s jakým je špionáž prováděna, dokazuje, že se netýká jen tohohle místa. Je pravděpodobné, že humanoidní roboti jsou nasazeni i jinde. Je v našem zájmu jich pochytat co nejvíc, pokud možno všechny. Pokud budeme postupovat příliš horlivě a otevřeně při chytání zdejšího škůdce, můžeme způsobit, že ostatní roboti budou okamžitě staženi a jejich nasazení odloženo na jindy."
"Co tedy navrhujete?"
"Abychom postupovali pomalu. Jakmile budeme mít stopu, existují už způsoby, jak robota donutit, aby se nevědomky prozradil. Kromě toho nezačínám od úplné nuly. Například vím, že vy, veliteli, nejste robot, protože jsem u vás zjistil emoce. Vlastně jsem vás včera rozzuřil záměrně, abych si otestoval žábu. Upřímně se vám za to omlouvám."
"Já a robot?" Velitel v obličeji lehce zfialověl.
"Jak jsem už jednou řekl, musel jsem zjistit, že je žába spolehlivá."
"To ale neplatí o mně," prohlásil Panner suše. "Já jsem vaši žábu nikdy neviděl."
"Souhlasím," odpověděl Lucky. "Jste podezřelý. Sundejte si košili."
"Cože!" vykřikl Panner rozhořčeně. "Proč?"
"Už nejste podezřelý," řekl Lucky klidně. "Robot by ten rozkaz totiž splnil."
Velitel práskl pěstí do stolu. "Už toho mám dost! Okamžitě přestaňte. Nedovolím vám, abyste testoval či jiným způsobem obtěžoval moje lidi. Starre, já jsem tady proto, abych pracoval. Mým úkolem je vyletět s antigravitační lodí do vesmíru a ten taky splním. Všichni zaměstnanci byli prověřeni a všichni prošli. Já vám na tu vaši povídačku o robotech neskočím. Už včera jsem vám řekl, že jsem proti vaší přítomnosti zde, protože budete vyrušovat mé muže z práce a podkopávat jejich morálku. Měl jste tu drzost se ke mně chovat urážlivým způsobem. Teď tvrdíte, že to bylo kvůli testování vašeho zvířete, to vás ale nijak neomlouvá. Na základě toho necítím povinnost s vámi jakkoli spolupracovat. A v tomto smyslu jsem přijal jistá opatření.
Spojení se Zemí je přerušené. Na Jupiteru číslo devět je vyhlášen stav nouze. Tomu odpovídají i mé pravomoce. Rozumíte mi?"
"Jako člen Akademie věd," řekl Lucky a nepatrně přimhouřil oči, "nejsem povinen se podřídit vašim rozkazům."
"Tak to zkuste. Mí muži poslechnou jedině mě. Použijeme proti vám násilí, pokud se slovně nebo svým jednáním pokusíte narušit můj příkaz."
"A jak ten zní?"
"Zítra," řekl velitel Donahue, "odsud v osmnáct hodin slunečního standardního času odstartuje první antigravitační loď na světě a zamíří k Io, k prvnímu Jupiterovu měsíci. Teprve po našem návratu, tedy ani o minutu dříve, si klidně můžete začít vyšetřovat. A pokud se pak spojíte se Zemí, abyste mě postavil před vojenský soud, budu vám plně k dispozici."
Donahue se nepohnutě díval na Luckyho Starra.
"Je loď připravená k letu?" zeptal se Lucky Pannera.
"Ano."
"Tedy, Starre," řekl velitel Donahue opovržlivě, "podřídíte se dobrovolně mému příkazu, nebo chcete, abych vás nechal zavřít?"
Rozhostilo se napjaté ticho. Čára doslova zadržel dech. Velitel svíral ruce v pěst a znovu je otevíral, nos měl bílý, celý zašpičatělý. Panner si pomalu vylovil z kapsy košile žvýkačku, strhl z ní staniolový obal a ohnutou si ji zastrčil do pusy.
Lucky si propletl prsty rukou a opřel se zády o opěradlo židle. "Jsem připravený s vámi spolupracovat, veliteli," řekl nakonec.

8. Slepec

Čára okamžitě vyletěl. "Lucky, přece jen tak nezastavíš vyšetřování?"
"Naopak, Čáro," odpověděl Lucky. "Poletíme zítra s nimi a budeme pokračovat ve vyšetřování na palubě lodi."
"To je vyloučeno," řekl velitel nevzrušeným hlasem. "Na to můžete klidně zapomenout."
"Kdo všechno bude tvořit posádku, veliteli?" zeptal se Lucky. "Samozřejmě vy a kdo dál?"
"Panner jako hlavní inženýr. Dva mí důstojníci, pět dalších inženýrů a pět řadových pracovníků. O jejich výběru bylo už dávno rozhodnuto. My s Pannerem letíme proto, že zodpovídáme za projekt. Pět inženýrů se bude starat o řízení lodi, zatímco zbývajících pět členů se zúčastní letu odměnou za služby, které prokázali projektu."
"Jaké služby máte na mysli?" zeptal se Lucky zamyšleně.

"Nejlepším příkladem," vložil se do rozhovoru Panner, "je Harry Norrich, který -"
Čára překvapením ztuhl. "Myslíte toho slepce?"
"Vy ho znáte?" zeptal se Panner.
"Setkali jsme se s ním včera večer," odpověděl Lucky.
"Norrich pracuje na projektu od samotného počátku," vysvětloval Panner. "Přišel o zrak, když se vlastním tělem postavil mezi dva kontakty, aby zabránil zborcení silového pole. Strávil v nemocnici pět měsíců, ale zrak mu jako jediný lékaři už nedokázali vrátit. Svým neohroženým jednáním zabránil výbuchu, kdy by explodovala celá hora. Zachránil životy dvou stovek lidí, ale i vlastní projekt, protože jakákoli velká nehoda by na počátku prací znamenala zastavení finační podpory ze strany Kongresu. A za jeho jednání mu náleží čestné místo při prvním letu naší antigravitační lodi."
"Škoda, že neuvidí Jupiter tak zblízka na vlastní oči," řekl Čára. Pak najednou přimhouřil oči. "Jak se ale bude pohybovat na palubě?"
"Vezme si s sebou Mutta," odpověděl Panner. "Ten nebude nikomu překážet, je dobře vychovaný."
"Výborně," řekl Čára rozzlobeně. "Když můžete vzít s sebou psa, tak stejně dobře můžeme letět i my dva."
Velitel Donahue se podíval netrpělivě na hodinky. Pak položil obě dlaně na stůl, opřel se o ně a chystal se vstát. "Naše jednání je u konce, pánové."
"Ne tak docela," řekl Lucky. "Ještě jsme neuzavřeli naši otázku. Čára to vyjádřil bez přikrašlování, měl ale pravdu. Zítra odstartujeme s vámi."
"Ne," řekl velitel Donahue. "To je vyloučené."
"Copak loď neuveze dva lidi navíc?"
"Třeba i celou horu," zasmál se Panner.
"Je tedy snad problém s místem?"
Velitel se podíval na Luckyho s neskrývaným odporem. "Nemíním vám nic vysvětlovat. Nepoletíte, protože jsem tak rozhodl. Je to jasné?"
Luckymu neušel záblesk zadostiučinění ve velitelových očích. Nebylo těžké uhodnout, že si Donahue tak vyrovnal s ním účet za to, jak s ním Lucky včera zacházel na palubě Meteoru.
"Bude rozumnější nás vzít s sebou, veliteli," řekl Lucky tiše.
"Proč?" usmál se Donahue cynicky. "Může mě snad Akademie za to odvolat? Dokud se nevrátím, se Zemí se nespojíte. A pak si mě třeba klidně odvolejte."
"Myslím, že jste zapomněl na jednu věc," řekl Lucky. "Můžete být odvolán i se zpětnou platností. A to se také stane, o tom vás mohu ujistit. Ve vládních záznamech pak bude uvedeno, že první let antigravitační lodě se neuskutečnil pod vaším velením, nýbrž vašeho nástupce, ať už se jím stane kdokoli. Zápis může být dokonce oficiálně upraven tak, že vaše jméno bude úplně chybět na seznamu účastníků letu."
Velitel Donahue zbledl. Vstal. Na okamžik se zdálo, že se na Luckyho vrhne.
"Jak jste se tedy rozhodl?" zeptal se Lucky. Velitelův hlas zněl naprosto uměle, když konečně řekl: "Můžete letět."
Lucky strávil zbytek dne v místnosti s osobními spisy lidí zaměstnaných na projektu a procházel některé z nich. Čára se mezitím za doprovodu Pannera seznamoval s jednotlivými laboratořemi i obrovskými testovacími halami.
Teprve po večeři, když se vrátili do pokojů, byli znovu sami.
To, že Lucky mlčel, samo o sobě ještě neznamenalo nic mimořádného, protože mladý akademik nebyl nikdy příliš upovídaný. U kořenu nosu se mu ale teď objevila malá rýha, podle čehož Čára bezpečně poznal, že si Lucky dělá starosti.
"Uvízli jsme na mělčině, je to tak, Lucky?" zeptal se Čára.
"Musím skutečně přiznat, že jsem nic překvapivého neobjevil."
Lucky si přinesl z knihovny knihu na mikrofiších, ovšem Čára zahlédl její titul. Jmenovala se Vyšší robotika. Lucky z ní právě teď pečlivě studoval úvodní pasáže.
"Budeš dlouho sedět nad tou knížkou, Lucky?" Čára sebou neklidně trhl.
"Nic jiného mi nezbývá."
"Nebude ti vadit, když si na chvíli půjdu popovídat Norrichem?"
"Ani v nejmenším." Lucky se zblízka díval do čtecího zařízení, byl při tom zakloněný trochu dozadu a ruce měl volně složené na prsou.
Čára zavřel za sebou dveře a chvíli před nimi nehybně stál, byl trochu nervózní. Správně by se měl poradit s Luckym, věděl to moc dobře, jenže pokušení bylo tak veliké…
Řekl si v duchu, že přece nebude nic podnikat. Chce si jen něco ověřit. A pokud se to nepotvrdí, tak se prostě mýlí a je zbytečné s tím obtěžovat Luckyho. Když to ale vyjde, pak se Luckymu s radostí pochlubí.
Dveře se otevřely, sotva zazvonil. Norrich se nevidomýma očima podíval ke vchodu, seděl právě u pracovního stolu, na stála šachovnice se zvláštními figurkami.
"Kdo je to?"
"To jsem já, Čára," odpověděl střízlík z Marsu.
"Čáro! Pojďte dál. Posaďte se. Akademik Starr přišel s vámi?"
Dveře se znovu zavřely, Čára se rozhlédl po jasně osvětlené místnosti. "Má práci," odpověděl a sevřel přitom rty. "Já osobně už dneska nechci slyšet o antigravitační lodi ani slovo. Doktor Panner mě všude provedl, stejně jsem tomu ani za mák nerozuměl."
"Nejste sám," usmál se Norrich. "Když si odmyslíte matematickou stránku věci, zjistíte, že to není nic složitého."
"Vážně? A nezkusil byste mi to vysvětlit?" Čára se naklonil, když si sedal do velkého křesla, a podíval se pod stůl. Mutt ležel s hlavou položenou na předních tlapách a jedním okem Čáru bedlivě sledoval.

Musím si dát pozor, aby nepřestal mluvit, pomyslel si Čára. Potřebuju, aby mluvil, dokud mě něco nenapadne.
"Podívejte se na tohle," řekl Norrich a zdvihl jednu z kulatých figurek. "Přitažlivost představuje formu energie. Předmět, který právě držím a který tak nemůže spadnout, má díky gravitačnímu poli potenciální energii. Když figurku upustím, energie se promění v pohyb - čili kinetickou energii. A protože předmět při pádu zůstává pod vlivem gravitačního pole, padá stále rychleji." V tom okamžiku to názorně předvedl.
"Až narazí na zem," řekl Čára. Figurka dopadla na podlahu a začala se kutálet.
Norrich se předklonil, jako kdyby ji chtěl zdvihnout. "Můžete ji, Čáro, najít?" požádal ho nakonec. "Nevím přesně, kde je."
Čára skryl své zklamání. Zdvihl figurku a podal ji Norrichovi.
"Až donedávna to byl jediný způsob, jak potenciální energii využít," pokračoval Norrich. "Jakmile se přeměnila v kinetickou energii, mohla sloužit k různým účelům. Například padající voda Niagarských vodopádů se využila pro výrobu elektřiny, to je ale jiný případ. Ve vesmíru má gravitace za následek pohyb a kruh se tím uzavře.
Ukážu vám to na příkladu Jupiterových měsíců. My jsme teď na Devítce, to znamená víc než dvacet miliónů kilometrů od vlastní planety. Díky tomu máme vzhledem k Jupiteru obrovské množství polohové energie. Když poletíme na Io, první Jupiterův měsíc, který je od něho vzdálený jen čtyři sta tisíc kilometrů, budeme vlastně milióny kilometrů padat. Získáme tak obrovskou rychlost, kterou budeme muset neustále neutralizovat obráceným tahem hyperatomových motorů. K tomu je zapotřebí nesmírné množství energie. Navíc nesmíme překročit kritický bod, jinak bychom pád nezastavili a spadli na Jupiter, což se rovná okamžité smrti. I když ale bezpečné přistaneme na Io, budeme se potýkat s problémem návratu, protože to znamená překonat Jupiterovu gravitaci a získat takové množství energie je prostě vyloučené."
"A co antigravitace?" zeptal se Čára.
"Ta představuje revoluční změnu! Pomocí antigravitačního konvertoru můžete polohovou energii proměnit i v jinou formu než jen kinetickou. Například v antigravitační chodbě se energie daná pádem jedním směrem používá k nabíjení opačného gravitačního pole. Jinými slovy člověk padající jedním směrem předává energii tomu, kdo se pohybuje opačně. Díky tomu vždycky padáte rychlostí menší než konstantní rychlost pádu. Rozumíte mi?"
Čára si nebyl úplně jistý, přesto ale souhlasil. "Ve vesmíru je to jiné. Tady nemáme žádné druhé gravitační pole, na které by se energie dala přesunout. Můžeme ji ale proměnit v energii hyperatomového pole a tak ji zachovat. Na základě toho můžeme odsud letět na Io bez vynaložení energie na brzdění. Budeme ji fakticky potřebovat jen při závěrečném manévru, kdy se musíme srovnat s orbitální rychlostí Io. Náš let bude naprosto bezpečný, protože loď je pod neustálou kontrolou. Přitažlivost Jupiteru tak lze v případě nutnosti naprosto potlačit.
Pro zpáteční návrat je zapotřebí energie, která se na místě nikde nedá získat. V tom okamžiku použijeme energii uloženou v hyperatomovém kondenzátoru. Jupiterovo gravitační pole nám takříkajíc poslouží k vykopnutí na zpáteční cestu."
"To zní skvěle," řekl Čára a zavrtěl se na židli. Takhle se nikam nedostane. "Co to máte na stole?" zeptal se najednou.
"Šachy," odpověděl Norrich. "Hrajete?"
"Trochu," přiznal se Čára, "Lucky mě to naučil. Jenže s ním to není žádná zábava, vždycky vyhraje. A jak to, že vy můžete hrát šachy?" zeptal se přímo.
"Proč bych nemohl? Protože jsem slepý?"
"Omlouvám se -"
"To je v pořádku… Nejsem nijak přecitlivělý… Není to nic složitého. Deska je zmagnetovaná, takže figurky z lehké magnetické slitiny se neskácí, když o ně náhodou zavadím rukou. Můžete se sám přesvědčit."
Čára natáhl ruku k jedné figurce. Uchopil ji a chtěl ji zdvihnout, měl ale pocit, jako kdyby ji vytahoval z hustého sirupu, v němž uvízla.
"Kromě toho," pokračoval Norrich, "nepoužívám normální šachové figurky."
"Vypadají spíš jako kameny v dámě," zamručel Čára.
"To abych je tak snadno nepřevrhl. Vidíte ale, že nejsou úplně ploché. Jsou označené vystouplým reliéfem, takže je hmatem rozeznám od sebe. Protože ale i tak dostatečně připomínají normální figurky, každý je pozná a může se mnou klidně hrát. Zkuste si to."
Čára to lehce zvládl. Reliéfně vytečkovaný kruh nepochybně znázorňoval dámu, zatímco malý křížek zastupoval krále. Šikmé drážky napříč kameny symbolizovaly střelce, vyvýšené čtverečky uspořádané do kruhu věže, zašpičatělé koňské uši jezdce a jednoduché kulaté knoflíky pěšáky.
Čára měl pocit, že se dostal do slepé uličky. "Co právě teď děláte? Hrajete sám proti sobě?" zeptal se.
"Ne, řeším problém. Když jsou figurky rozestavěny právě takhle, existuje jediný způsob, jak mohou bílí třemi tahy vyhrát. Snažím se na to přijít."
"Jak ale rozeznáte bílé od černých?" zeptal se Čára nečekaně.
"Kdybyste se pořádně podíval," rozesmál se Norrich, "všiml byste si, že bílé figurky mají drážkované okraje."
"Aha. Stejně si ale musíte pamatovat, kde všechny figurky stojí, je to tak?"
"Není to tak těžké," odpověděl Norrich. "Na první pohled se zdá, že musíte mít fotografickou paměť, ve skutečnosti ale stačí, když si občas přejedu rukou po figurkách a připomenu si jejich rozestavení. Všiml jste si, že i šachovnice má drážkami vyznačená pole?"
Čára měl pocit, že nemůže dýchat. Připadal si, jako kdyby hrál šachovou partii a dostal mat.
"Nebude vám vadit, když se budu dívat s vámi?" zeptal se ostře. "Třeba mě napadne, jak správně táhnout."
"Vůbec ne," odpověděl Norrich. "Budu jedině rád. Lámu si s tím hlavu už půl hodiny a pomalu začínám být nervózní."
Na minutu či déle se rozhostilo ticho. Pak Čára vstal, tělo měl napjaté jako kočka, jak se snažil vyvarovat sebemenšího

hluku. Vytáhl si z kapsy malou baterku a opatrně zamířil ke stěně. Norrich byl skloněný nad šachovnicí. Čára rychle sklouzl pohledem k Muttovi, ale pes se ani nehnul.
Čára se dostal ke zdi a se zatajeným dechem se dotkl dlaní vypínače. Světlo v místnosti okamžitě zhaslo, všechno se ztratilo ve tmě.
Čára si pamatoval, kde stojí Norrichova židle. Zdvihl baterku.
Uslyšel tlumené bouchnutí a pak se ozval Norrichův hlas.
Zněl překvapeně i trochu rozmrzele. "Proč jste zhasl, Čáro?"
"A nachytal jsem tě," vykřikl Čára vítězoslavně. Baterkou svítil Norrichovi přímo do obličeje. "Jen si hraješ na slepce, jsi špión."

9. Antigravitační loď
"Nevím, co právě děláte," vykřikl Norrich, "ale proboha nedělejte náhlé pohyby, nebo na vás Mutt skočí!"
"Lžete," odpověděl Čára, "vidíte dost dobře, aby vám neušlo, že vytahuju jehlovku. Myslím, že jste slyšel, že mám skvělou trefu. Jestli se váš pes jen pohne mým směrem, bude to jeho konec."
"Neubližujte Muttovi. Prosím!"
Čáru překvapila nečekaná úzkost v Norrichově hlase. "Dobrá. Když ho uklidníte a půjdete se mnou, nikomu se nic nestane. Půjdete se mnou za Luckým. A jestli někoho potkáme na chodbě, jen pozdravíte a víc ani slovo. Půjdu vedle vás."
"Nemůžu jít bez Mutta," řekl Norrich.
"Proč ne," namítl Čára. "Je to jen pár kroků. I slepec by to dokázal raz dva - a pro chlapíka, co složí trojrozměrný hlavolamy, je to přece hračka."
Lucky odložil prohlížečku, jakmile uslyšel, že se dveře otevírají. "Dobrý den, Norrichi. Kde máte Mutta?"
Čára byl ale v odpovědi rychlejší. "Mutt zůstal v pokoji, Norrich ho nepotřebuje. U všech komet, Lucky, Norrich je asi tak slepej jako já nebo ty!"
"Cože?"
"Váš přítel se mýlí, pane Starre," ozval se Norrich. "Chtěl bych říct -"
"Ticho!" vyštěkl Čára. "Teď mluvím já."
Lucky si překřížil ruce na prsou. "Jestli proti tomu, pane Norrichi, nic nemáte, poslechnu si, co má Čára na srdci. A ty, Čáro, schovej tu jehlovku, k řeči ji nepotřebuješ."
Čára se podřídil, ale zašklebil se při tom. "Tenhle ptáček, se mi, Lucky, nezdál hned od začátku. Přivedly mě na to ty jeho hlavolamy, skládal je podezřele až moc dobře. Došlo mi, že je to špión."
"Už podruhé o mně mluvíte jako špiónovi," vykřikl Norrich, "to si nenechám líbit."
"Musíš uznat, Lucky," pokračoval Čára a nevšímal si přitom Norrichova křiku, "že je to geniální. Špión, který předstírá, že nevidí. Dostane se tak ke spoustě věcí, protože nikoho nenapadne si na něho dávat bacha. Nikdo před ním nic neschová. Klidně se může koukat na supertajný dokumenty a všichni si řeknou: "Chudák Norrich je slepej." A ještě spíš si nepomyslí vůbec nic. U všech písků na Marsu, Lucky, tomu říkám trefa!"
Norrich se tvářil čím dál tím zděšeněji. "Já jsem opravdu slepý. A pokud jde o skládačky nebo šachy, už jsem vysvětlil -"
"Ty báchorky si nechte," řekl Čára opovržlivě. "Cvičil jste si je celý roky. Jak mi ale chcete vysvětlit, že jste svítil v pokoji, když jste tam byl sám? Když jsem, Lucky, k němu před půlhodinou přišel, měl rozsvíceno. Nerozsvítil až kvůli mně. Vypínač byl moc daleko od místa, kde seděl. Tak proč měl rozsvíceno?"
"A proč bych nemohl svítit?" zeptal se Norrich. ..Mně je to jedno, dělám to jen kvůli návštěvám."
"Vidíš to, Lucky," řekl Čára. "Na všechno si najde odpověď. Klidně ti vysvětlí, proč může hrát šachy, jak dokáže rozeznávat figurky, prostě cokoli. Jednou se ale málem prozradil. Upustil na podlahu figurku, sehnul se, že ji zvedne, pak se ale včas zarazil a řekl, abych mu ji našel."
"Poznám podle zvuku, kam něco spadne," odpověděl Norrich. "Jenže tahle figurka se zakutálela pryč."
"Jen si klidně povídejte, co chcete." řekl Čára. "Stejně vám to nepomůže, protože tohle už nevysvětlíte. Řekl jsem si, Lucky, že ho vyzkouším. Zhasnu v pokoji a posvítím mu baterkou přímo do očí. Věděl jsem. že určitě vyskočí nebo přinejmenším zamrká. Nakonec jsem to ani nemusel udělat. Jakmile jsem zhasl, ten chudák výpad z role a zeptal se mě, proč jsem zhasl… Můžeš mi, Lucky, říct, jak to mohl poznat? Jak to mohl vědět?"
"Ale -" ozval se Norrich.
Čára se nedal zastavit. "Klidně mu uvěřím, že hraje šachy a skládá hlavolamy, i když je slepej, nemůže ale poznat, když se zhasne."
"Myslím, že je načase," řekl Lucky, "aby pan Norrich mohl také promluvit."
"Děkuji vám. Já jsem sice slepý, ale o mém psovi to neplatí. Když večer zhasnu, pro Mutta je to signál, že jdeme spát, a zamíří ke svému pelechu. Slyšel jsem, jak Čára jde po špičkách ke zdi s vypínačem. Snažil se pohybovat nehlučně, jenže člověk po pěti letech slepoty rozpozná i takovéhle opatrné našlapování. Hned potom, co se zastavil, jsem slyšel Mutta, že jde k pelechu. Člověk nemusí být génius, aby si tyhle dvě věci dal dohromady."
Inženýr natočil svůj slepý obličej nejdřív k Čárovi a pak k Luckymu. Jako kdyby napínal uši, aby zaslechl odpověď.
"Chápu," řekl Lucky. "Dlužíme vám omluvu."
Čárův skřítčí obličej se nešťastně zkroutil. "Ale Lucky -"
Lucky zavrtěl hlavou. "No tak, Čáro! Nikdy se nedrž zuby nehty teorie, kterou ti právě rozmetali. Rád bych, pane Norrichi, abyste pochopil, že Čáru vedl k jeho jednání pouze pocit, že je to jeho povinnost."
"Dal bych přednost tomu, kdyby mi položil pár otázek, než začal jednat," odpověděl Norrich chladně. "Teď už doufám

nebudete mít nic proti tomu, abych odešel."
"Ovšemže ne. Jen vás musím zcela oficiálně požádat, abyste se o dnešní příhodě nikomu nezmiňoval. Je to velmi důležité."
"Myslím, že by se to dalo kvalifikovat jako protiprávní zatčení, ale budiž. Zapomeňme na to. Nechám si to pro sebe."
Norrich došel ke dveřím, jen s minimálním tápáním našel tlačítko a vyšel ven.
Čára se téměř okamžitě obrátil k Luckymu. "To byl trik. Neměl jsi ho pustit."
Lucky si pravou dlaní podepřel bradu a jeho klidné hnědé oči měly zamyšlený výraz. "Ne, Čáro, on není tím člověkem, kterého hledáme."
"Stejně to udělal, Lucky. Nesejde na tom, jestli je vážně slepěj, právě naopak." Čára se znovu rozčílil, malé ruce svíral do pěstí. "Mohl se dostat k žábě, i když ji neviděl. Klidně ji mohl zabít."
Lucky zavrtěl hlavou. ..Ne, Čáro. Žába ovlivní tvoje duševní pochody, i když ji nevidíš. Jedná se o přímý duševní kontakt. Tenhle fakt nemůžeš opominout." Lucky pomalu pokračoval dál. "Musel to být robot. A Norrich není robot."
"Jak ale můžeš vědět, že -?" řekl Čára, pak se zarazil.
"Vidím, že sis odpověděl sám. Při našem prvním setkání, kdy jsme ještě měli žábu, jsme zachytili jeho emoce, a proto to není robot, ale ani muž, kterého hledáme."
Luckymu se na tváři objevil hluboce ustaraný výraz. Odhodil stranou knížku o robotíce, jako kdyby přestal věřit, že mu pomůže.

První antigravitační loď, kterou se podařilo postavit, dostala jméno Jupiterův měsíc. Nepodobala se ani trochu lodím, které Lucky doposud viděl. Přestože byla tak velká, že by mohla sloužit jako luxusní vesmírný koráb, posádka a ostatní pasažéři se tísnili ve špičce lodi, zatímco devět desetin prostoru zabíraly antigravitační měnič a kondenzátory hyperatomového silového pole. Z trupu uprostřed jí na obě strany trčely dvě pětice stejně dlouhých žeber, která svým obrysem připomínala křídla netopýra.
Luckymu už předtím vysvětlili, že slouží k přerušování siločar gravitačního pole a k přeměně energie na její hyperatomovou formu. Ačkoli lopatky plnily čistě prozaický úkol, dodávaly lodi téměř zlověstný vzhled.
Loď teď ležela v obrovité jámě vyhloubené na Jupiterově měsíci číslo devět. Krycí deska ze železobetonu byla odstraněna a celé místo bylo vystaveno gravitaci měsíce a prostředí bez vzduchu, které panovalo na povrchu Devítky. Přesto se všichni pracovníci projektu, což byla téměř tisícovka lidí, shromáždili v tomto přirozeném amfiteátru. Lucky ještě nikdy neviděl pohromadě tolik lidí ve skafandrech. Nad místem vládlo přirozené vzrušení vyvolané událostí, stejně jako lehce hysterický neklid, který se projevoval v tom, že lidé do sebe kvůli nízké gravitaci vzájemně naráželi.
Lucky si zachmuřeně pomyslel v duchu, že jeden z přítomných není ve skutečnosti člověk. Který z nich to ale je? Jak se dá poznat? Velitel Donahue vystoupil s krátkým projevem, který i tyhle tvrdé muže přinutil ztichnout. Lucky během řeči zdvihl hlavu a díval se na Jupiter. Pak sklouzl pohledem k malému předmětu blízko něj. Nevypadal jako hvězda, ale jen jako nepatrný světelný úlomek ve tvaru srpečku ne většího než maliček. Při takovém rozměru se jeho zakřivení téměř nedalo rozeznat. Kdyby Devítka měla nějakou atmosféru, tenhle srpeček by byl vidět jen jako rozmazaná světelná skvrna.
Lucky věděl, že ten nepatrný srpeček představuje Ganymedes, Jupiterův měsíc číslo tři, který byl ze všech jeho satelitů největší a stál rozhodně za pozornost. Byl téměř třikrát větší než Měsíc obíhající kolem Země, velikostí předstihl planetu Merkur a téměř se vyrovnal Marsu. Jakmile lidé budou mít k dispozici flotilu antigravitačních lodí, Ganymedes se rychle stane velkým světem sluneční soustavy.
Velitel Donahue nakonec pokřtil loď a hlas mu při tom zjihl emocemi. Celé shromáždění se začalo rozcházet, skupiny pěti šesti lidí vstupovaly do přechodových komor a vracely se do podzemí měsíce, naplněného vzduchem.
Na povrchu zůstali jen ti, kteří měli nastoupit na loď. Zamířili jeden za druhým po rampě ke vchodu, přičemž velitel Donahue šel jako první.
Lucky s Čárou nastupovali jako poslední. Jakmile se ocitli v přestupní komoře, Donahue se k nim otočil zády a tvářil se zarputile nepřátelsky.
Čára se naklonil k Luckymu. "Víš, že je tu taky Red Summers?" zeptal se napjatě.
"Ano."
"To je ten mizera, co tě chtěl zabít."
"Já vím, Čáro."
Startující loď se nejprve jen důstojně posouvala. Gravitace na povrchu měsíce dosahovala jen osmdesátiny pozemské hodnoty, a přestože loď vážila stovky tun, nebyla pravou příčinou počáteční pomalosti. I kdyby tady nebyla vůbec žádná gravitace, loď se nemohla zbavit setrvačnosti, související s její hmotností. Pořád bylo obtížné celou tu masu uvést do pohybu, nebo ji zastavit či změnit směr jejího pohybu.
Nejdříve pomalu a pak stále rychleji se vzdalovali od startovací jámy. Devítka pod nimi se zmenšila natolik, že vypadala na obrazovkách jako rozeklaná šedivá skála. Na černé obloze se objevila souhvězdí a Jupiter se podobal jasné kuličce na hraní.
James Panner k nim přistoupil a objal je oběma rukama kolem ramen. "Nemáte chuť povečeřet se mnou v mé kabině?" zeptal se. "Teď se nějakou dobu nic zajímavého k vidění neobjeví, zbytečně byste tu postávali." Jakmile Panner domluvil, stáhl široká ústa do úšklebku a po tlustém krku mu přeběhla vlna. Zdálo se, jako by neměl žádný krk a hlava mu plynule přecházela v tělo.
"Děkujeme za pozvání," odpověděl Lucky, "jste velmi laskavý."
"No," řekl Panner, "velitel se k tomu zrovna nechystá a ostatní jsou vůči vám rovněž poněkud nedůvěřiví. Nechtěl bych, abyste se cítili příliš osamělé. Čeká nás dlouhá cesta."

"A proč vy se nemáte přede mnou na pozoru, doktore Pannere?" zeptal se Lucky suše.
"Proč bych měl? Už jste si mě přece prověřil."
Pannerova kajuta byla tak malá, že se do ní všichni tři sotva vešli. Na první pohled bylo vidět, že tvůrci první antigravitační lodi věnovali hodně vynalézavosti na to, aby stěsnali obývací prostory do co nejmenšího prostoru. Panner otevřel tři plechovky s koncentrátem; stejné jídlo se jedlo na všech kosmických lodích. Lucky s Čárou si připadali téměř jako doma - vůně ohřívaného jídla, pocit, že je od nekonečné prázdnoty vesmíru odděluje pouhopouhá jedna stěna, hluk prostupující stěnou, rovnoměrný hukot hyperatomových motorů poháněících loď a také její vnitřní zařízení.
Pokud by se stará obrazná představa o "hudbě sfér" měla kdy naplnit, pak se jí nejvíc blížil právě onen hukot hyperatomových motorů, představujících velmi podstatnou složku kosmického letu.
"Překonali jsme kritický bod," řekl Panner. "Od této chvíle můžeme letět bez obav, že bychom spadli zpátky na povrch Devítky."
"Jinými slovy jsme začali volně padat k Jupiteru," prohlásil Lucky.
"Ano, máme před sebou více než dvacet miliónů kilometrů. Jakmile pádem získáme dostatečnou rychlost, přepneme na antigravitační zařízení."
Hlavní inženýr vytáhl z kapsy hodinky. Byl to velký kotouč z lesklého, nevýrazného kovu. Panner se dotkl povrchu a okamžitě se objevily světélkující číslice. Bílý kruh kolem nich se začal rozšiřovat a měnit se na rudý, pak se najednou smrštil a byl znovu bílý.
"Za jak dlouho to bude?" zeptal se Lucky.
"Za okamžik," odpověděl Panner. Položil hodinky na stůl a mlčky pokračovali v jídle.
Panner znovu zdvihl hodinky. "Zbývá necelá minuta. Proběhne to zcela automaticky." Hlavní inženýr sice mluvil klidně, ruka s hodinkami se mu ale nepatrně třásla.
"Teď," řekl. Nastalo naprosté ticho, nikdo nepromluvil ani slovo.
Hukot hyperatomových motorů ustal. Energie potřebná pro osvětlení lodi i pro její umělou přitažlivost začala proudit z Jupiterova gravitačního pole.
"Naprosto přesně! Skvělé!" řekl Panner a odložil hodinky. Úsměv na jeho široké obyčejné tváři byl sice zdrženlivý, jasně z něho ale vyzařovala úleva. "Teď už opravdu platí, že jsme na antigravitační lodi."
"Blahopřeju," Lucky se rovněž usmíval. "Jsem rád, že tu mohu být."
"To si dovedu představit. Dalo vám dost práce si to prosadit. Velitele jste při tom zrovna nešetřil."
"Nechtěl jsem s ním jít do přímého konfliktu," odpověděl Lucky vážně, "neměl jsem ale jinou možnost. Musel jsem se na palubu dostat za každou cenu."
Panner přimhouřil oči, když se z Luckyho hlasu ozvala nečekaná vážnost. "A proč?"
"Protože jsem přesvědčen, že je tu i špión, kterého hledáme."

10. V útrobách lodi

Panner se na něho upřeně díval. "Jak to můžete vědět?" zeptal se po chvíli.
"Není pochyb, že Sírius chce zjistit, jak loď funguje. A když jsme jejich špióna zatím neodhalili, proč by měnili svou strategii?"
"Jinými slovy jeden ze čtrnácti mužů na palubě je podle vás robot."
"Přesně tak."
"Všichni tady ale byli vybraní už před dlouhou dobou."
"Když Sírius ví všechno o projektu, tak musel přece znát i kritéria a metodu výběru. Pak už se jen stačilo postarat o to, aby mezi vybranými byl i robot."
"To se jim fakt povedlo," zamumlal Panner.
"Souhlasím," odpověděl Lucky. "Existuje ale ještě jedna možnost."
"Jaká?"
"Robot se mohl dostat na palubu jako černý pasažér."
"Je velmi nepravděpodobná," řekl Panner.
"Vyloučit ji ale nemůžete. Mohl se sem snadno dostat, zatímco velitel řečnil a křtil loď. Snažil jsem se z lodi nespustit oči, ale nedalo se to. Kromě toho devět desetin prostoru zabírá motorová sekce, kde je spousta místa pro různé skrýše."
Panner se zamyslel. "Tolik místa tam zas není."
"Přesto musíme loď prohledat. Uděláte to, doktore Pannere?"
"Já?"
"Přesně tak. Kdo jiný to tam znát lépe než hlavní inženýr? My půjdeme s vámi."
"Počkejte, vy si ze mě střílíte."
"I když tam žádného černého pasažéra nenajdeme, stejně nám to pomůže. Budeme mít jistotu, že se máme soustředit na muže, kteří jsou na palubě legálně."
"A to půjdeme jen my tři?"
"Jak mohu důvěřovat někomu jinému? Co kdyby to zrovna byl robot, po kterém pátráme?" zeptal se Lucky tiše.
"Nediskutujme o tom už dál, doktore. Jste ochotný pomoct nám prohledat loď? Obracím se na vás jako člen Akademie věd."
"V tom případě nemám příliš na vybranou." Panner váhavě vstal.
Sešplhali dolů úzkou šachtou a dostali se na první poschodí s motory. Světlo tu svítilo jen tlumeně a nepřímo, díky

čemuž obrovská zařízení po obou stranách nevrhala žádné stíny.
Neozýval se tu žádný zvuk, ani nepatrné hučení, které by signalizovalo nějakou činnost nebo to, že tady právě probíhalo spoutávání obrovitých sil. Čára se vylekaně rozhlédl kolem, ale nezůstalo tu zachováno nic, co by alespoň připomínalo normální kosmickou loď, jakou byl například jejich Meteor.
"Na nic se tu nedá sáhnout," řekl nakonec. Panner pokýval souhlasně hlavou. "Všechno je tu maximálně zautomatizované a nutnost lidského zásahu omezená na minimum," pronesl tiše.
„A když bude třeba něco opravit?"
"Taková situace sotva kdy nastane," prohlásil inženýr rezolutně. "Celé zařízení je na každém úseku zdvojené a v případě nutnosti automaticky naskočí náhradní okruh."
Panner šel jako první, vedl je úzkými vchody, pohyboval se velmi pomalu, jako kdyby čekal, že se každým okamžikem na ně někdo nebo něco vrhne s vražednými úmysly.
Procházeli patro za patrem, metodicky postupovali od hlavní šachty do stran, Panner prohlížel každý kout s jistotou člověka obeznámeného s daným prostředím.
Nakonec se zastavili na úplném dně lodi. Před nimi byly už jen velké trysky, které proudící hyperatomové síly (ve chvíli, kdy loď letěla standardním způsobem) stlačovaly a hnaly tak loď kupředu.
Z místa, kde stáli, se trysky podobaly čtyřem hladkým rourám a do každé z nich by se snadno vešli dva muži. Trysky vedly dál do lodě a ústily do obrovité skříně, v níž byly umístěné hyperatomové motory.
"Musíme se podívat do trysek!" řekl Čára.
„To je zbytečné," odpověděl Panner.
"Proč ne? Robot se tam mohl klidně schovat. Sice by byl v kosmu, to mu ale nemůže vadit."
"Až na jednu maličkost. Jsou to reaktivní motory a běžely ještě před hodinou," připomenul mu Lucky. "Ne, trysky můžeme klidně vynechat."
"V tom případě," řekl Panner, "jsme tu nikoho, ani nic nenašli."
"Jste si tím jistý?"
"Ano. Prohledali jsme úplně všechno, navíc jsem postupoval tak, že nás nikdo nemohl obejít a dostat se za nás."
Jejich hlasy se nesly slabou ozvěnou dlouhými chodbami, které zůstaly za nimi.
"Progalaxii," řekl Čára, "to znamená, že jsme zpátky u naší čtrnáctky."
"Všech čtrnácti lidí se to netýká," řekl Lucky zamyšleně. "O třech mužích na palubě víme, že projevili emoce. Jsou to velitel Donahue, Harry Norrich a Red Summers. Zbývá jich jedenáct."
"Nezapomeňte na mě," řekl Panner, "odmítl jsem splnit váš příkaz. A už jich máte jen deset."
"To mě přivádí na velmi zajímavou myšlenku," řekl Lucky. "Víte něco o robotech?"
"Já?" přeptal se Panner. "V životě jsem nezacházel ani s jediným."
"Naprosto přesně vyjádřeno," odpověděl Lucky. "My na Zemi jsme vymysleli pozitronického robota i většinu jeho zdokonalení, a přesto až na několik odborníků pozemští technici o robotech nic neví jednoduše proto, že je vůbec nevyužíváme. Nejenže se nezavádějí do praxe, ale ani se o nich nikde nepřednáší. Já sice znám tři zákony robotiky, to je ale asi tak všechno. Velitel Donahue je například ani nedokázal přesně ocitovat. Zatímco Sirius svou ekonomiku postavil na využití robotů, a proto nepochybné robotiku zvládl do nejmenších detailů.
Včera i dneska jsem studoval knížku o vyšší robotice, kterou jsem našel v knihovně pracovníků projektu. Mimochodem, byla jediná."
"A co jste zjistil?" zeptal se Panner.
"Že tři zákony robotiky nejsou tak jednoduché, jak se člověku zdají na první pohled… Pojďme ale odsud. Můžeme patra se zařízeními zkontrolovat ještě jednou na zpáteční cestě." Sotva Lucky domluvil, vykročil po chodbě a cestou se pozorně rozhlížel kolem sebe.
"Například," pokračoval Lucky, "jsem si myslel, že stačí každému muži na palubě jen dát nějaký absurdní rozkaz a všímat si jeho reakce. Jenže ono je to složitější. Pozitronický mozek robota můžete teoreticky naprogramovat tak, aby z příkazů plnil jen ty, které přirozeně vyplývají z jeho povinností. Rozporné příkazy nebo příkazy, které nejsou relevantní, může robot ještě pořád vyplnit, a to za předpokladu, že jsou uvedeny konkrétními slovy fungujícími jako kód, nebo za předpokladu, že osoba vydávající příkaz se odpovídajícím způsobem ohlásí. Díky tomu robota ovládá jen jeho skutečný dohlížitel, zatímco vůči příkazům jiných osob je imunní."
Panner, který měl ruce už položené na žebříku vedoucímu do vyššího patra, je znovu stáhl. Otočil se tváří k Luckymu.
"Chcete říct, že když jste mi přikázal, abych si svlékl košili, a já jsem to odmítl udělat, že to nic neznamená?" zeptal se.
"Já jen říkám, doktore Pannere, že to tak mohlo být, protože svlékání si košile v daný moment nijak nesouviselo s vašimi obvyklými povinnostmi. Stejně tak ale mohlo platit, že jsem svůj příkaz nevyjádřil odpovídajícím způsobem."
"Obviňujete mě tedy, že jsem robot?"
"Ne. Je to vysoce nepravděpodobné. Sírius by si za osobu, kterou je potřeba nahradit robotem, sotva vybral hlavního inženýra. Abychom ho hned neodhalili, musel by toho vědět spoustu o antigravitaci. A oni ty informace neměli, protože v opačném případě by nemuseli provádět žádnou špionáž."
"Díky," řekl Panner hořce a znovu se obrátil k žebříku. V tom ale na něho vyštěkl Čára.
"Stůjte, Pannere!" Malý Marťan svíral v ruce laserovou jehlovku. "Okamžik, Lucky," řekl. "Jak můžeš vědět, že to jen tak nehraje? Co když o antigravitaci nic neví? Když se loď přepínala na antigravitační režim, seděli jsme přece všichni u něho v kajutě."
"Také mě to napadlo, Čáro," odpověděl Lucky. "To byl jeden z důvodů, proč jsem Pannera zavedl sem dolů. Musím ale říct, že to tady zná dokonale. Sledoval jsem ho při kontrole, kdyby ale nebyl opravdový odborník, nepohyboval by se tady s takovou jistotou."

"Spokojený?" zeptal se Panner s potlačovaným vztekem. Čára schoval zbraň a Panner bez jediného dalšího slova začal šplhat vzhůru.
Zastavili o poschodí výše a ještě jednou ho prošli. "Dobrá," řekl Panner. „To znamená, že zbývá celkem deset lidí: dva vojáci, čtyři inženýři a čtyři dělníci. Co chcete dělat? Každého z nich zrentgenovat?"
Lucky zavrtěl hlavou. "To by bylo příliš riskantní. Sírius je mistr uskoků, kterými chrání sám sebe. Robot může mimo jiné sloužit k předávání zpráv nebo k plnění úkolů, které osoba, jež příkaz vydává, chce uchovat v tajnosti. Na druhé straně ale robot musí reagovat na příkaz jiné lidské bytosti vyzradit toto tajemství, pokud je rozkaz vyjádřený odpovídajícím způsobem, a proto má v sobě zabudované destrukční zařízení, které se aktivuje při jakémkoli pokusu přinutit robota mluvit."
"Chcete tím říct, že by se robot odpálil, kdybyste ho chtěl zrentgenovat?"
"Je to dost pravděpodobné. Největším tajemstvím robota je jeho identita a jakýkoli pokus ji zjistit, který si jeho konstruktéři jen dokázali představit, povede k jeho autodestrukci. Se žábou z Venuše ale nepočítali," dodal Lucky s lítostí. "Na ni nebyli připravení, a tak museli robotu přikázat, aby ji zabil. Byla to jediná cesta, jak zabránit odhalení jejich robota."
"Copak by robot nezranil lidské bytosti ve svém okolí, kdyby vybuchl? Nezdá se vám náhodou, že by tím porušil první zákon?" zeptal se Panner trošku jízlivě.
„Ne, protože by explozi nezpůsobil vědomě. Došlo by k ní na základě jisté otázky nebo reakce." Šplhali do dalšího poschodí.
"Co tedy chcete udělat?" zopakoval Panner svou otázku.
"Upřímně řečeno, nevím," odpověděl Lucky. "Přece musí existovat možnost, jak robota donutit, aby se prozradil. Tři zákony bez ohledu na jejich nejrůznější kličky přece platí. Je to jen otázka znalosti robotiky, aby člověk zjistil, jak využít zákony ve svůj prospěch. Kdybych tak jen věděl, jak donutit robota k akci, při níž by se odhalil, ale zároveň neaktivoval žádné destrukční zařízení uvnitř sebe. Kdybych tak uměl dostat všechny tři zákony do natolik silného vzájemného konfliktu, že bych robota naprosto paralyzoval. Kdybych tak -"
"Jestli čekáte pomoc ode mě," skočil mu Panner netrpělivě do řeči, "tak vás musím zklamat. Už jsem vám řekl, že o robotice nic nevím." Hlavní inženýr se náhle prudce otočil. "Co to bylo?"
Čára se rozhlédl kolem sebe. "Já jsem nic neslyšel."
Panner se mlčky protáhl kolem nich do úzké mezery ohraničené z obou stran křivolakým potrubím.
Zastavil se až těsně u něho, Lucky s Čárou byli hned za inženýrem. "Zdálo se mi, jako kdyby se někdo schoval mezi měniče," zamumlal. "Raději to ještě jednou zkontroluju."
Lucky si zamračeně prohlížel změť nejrůznějších kabelů, která jim uzavřela cestu vpřed. "Podle mě tam nikdo není," řekl Lucky.
"Raději se přesvědčím, ať máme jistotu," prohlásil Panner napjatě. Otevřel schránku na stěně a opatrně sáhl dovnitř, zároveň se podíval přes rameno. "Nehýbejte se," řekl.
"Nic se neděje. Nikdo tady není," řekl Čára podrážděně.
"Vím," řekl Panner najednou uvolněně. "Nechtěl jsem vám jenom náhodou uříznout ruku, jak jsem zapínal silové pole."
"K čemu to je?"
"Abych přehradil tuhle chodbu. Teď se odsud dostanete asi tak snadno, jako kdybyste měli před sebou metr silnou ocelovou překážku."
"U všech ďasů, Lucky," vykřikl Čára, "on je ten robot!" Prudce pohnul rukou.
"Zapomeňte na jehlovku," zareagoval Panner okamžitě. "Když mě zabijete, už odsud nevyváznete živí." Upřeně se na ně díval, tmavé oči mu jiskřily, široká ramena měl nahrbená. "Hmota na rozdíl od energie nemůže projít silovým polem, platí to i o molekulách vzduchu. Jste tady zavření. Když mě zabijete, udusíte se mnohem dřív, než vás tady najdou."
"Vidíš, měl jsem pravdu. Je to robot," řekl Čára zuřivě a zároveň zoufale.
Panner se krátce zasmál. "Omyl. Nejsem robot. Jestli tady ale někde je, tak vím, kdo to je."

11. Cesta kolem Jupiterových měsíců
"Kdo je to?" zeptal se Čára okamžitě hlavního inženýra.
"Zřejmě si myslí, že je to jeden z nás," odpověděl Lucky místo něho.
"Díky za odpověď!" řekl Panner. "A teď mi vysvětlete tohle. Přišel jste s nápadem, že na palubě jsou černí pasažéři. Mluvil jste o lidech, kteří se sem vnutili. Musíte mít nervy ze železa! Copak jste to nebyli zrovna vy dva, kdo se tak choval? Už jste zapomněl, že jsem byl při tom?"
"V žádném případě," odpověděl Lucky. "A pak jste mě vylákali sem dolů, abyste si tu mohli prozkoumali každou píď. Snažil jste se mě zabavit povídačkami o robotech a myslel jste si, že si nevšimnu, jak si oba prohlížíte loď jako pod drobnohledem."
"Co si to dovolujete," řekl Čára. "Před vámi stojí Lucky Starr!"
"To by mohl tvrdit každý. Jedině člen Akademie to ale může i dokázat. Kdybych jen trochu uvažoval, trval bych na důkazu dřív, než jsem vás sem zavedl."
"To se dá snadno napravit," odpověděl Lucky klidně. "Budete vidět na tuhle vzdálenost?" Zdvihl ruku, natočil ji dlaní dopředu a odhrnul si rukáv.
"Nehnu se odsud ani o kus," řekl Panner rozzlobeně. Lucky mlčel. Nechal své zápěstí, aby mluvilo místo něho. Na jeho kůži nebylo nic nápadného, přestože byla před léty velmi komplikovaným způsobem hormonálně ošetřena. Když pak Lucky uplatnil svou vůli, objevil se mu na zápěstí ovál, který postupně tmavl, až zčernal. Na tomto poli se pak žluté tečky seřadily do známých obrazců souhvězdí Velké medvědice a Orionu.

Panner překvapením vyhekl, jako kdyby mu někdo vyrazil dech z plic. Jen málo lidí mělo v životě příležitost vidět na vlastní oči znak členů Akademie věd, každý ale, jakmile jen trochu povyrostl, věděl, co to znamená. Byl to nevyvratitelný a nenapodobitelný důkaz.
Panner neměl na vybranou. Mlčky, bez nadšení vypnul silové pole a ustoupil dozadu.
Čára celý rozzuřený vyrazil vpřed. "Já vás naučím se chovat -"
Lucky ho strhl zpátky. "No tak, Čáro, uklidni se. Měl stejné právo nás podezírat, jako jsme my podezírali jeho."
"Připadalo mi to logické," pokrčil Panner rameny.
"To nepochybně. Teď si ale můžeme navzájem důvěřovat."
"U vás je to jasné," zdůraznil hlavní inženýr. "Vy jste se identifikoval. Co ale tenhle malý chvastoun? Kdo potvrdí jeho totožnost?"
Čára zavřeštěl a Lucky skočil mezi oba muže. "Já. Plně za něho ručím… Teď navrhuju se rychle vrátit, než nás ostatní začnou postrádat. Nemusím snad zdůrazňovat, že všechno, co se odehrálo tady dole, je přísně důvěrné."
Znovu se pustili do výstupu, jako kdyby se nic nestalo.
V kabině, která jim byla přidělená, byla jen dvouposchoďová palanda a umývadlo, z jehož kohoutku tekl slabý pramínek vody. Jinak tu nebylo vůbec nic. Ve srovnání s tímhle jejich těsný, spartánsky zařízený obytný prostor na Meteoru představoval hotový luxus.
Čára seděl s překříženýma nohama na horním lůžku, zatímco Lucky si otíral vlhkou houbou krk a ramena. Oba šeptali, protože nevěděli, jestli je někdo náhodou neposlouchá za stěnou.
"Hele, Lucky, co kdybych si je všechny postupně oťukl. Myslím těch deset s otazníkem. Třeba bych je mohl vyprovokovat ke rvačce, k tomu stačí jen pár nadávek. A ránu by mi nevrátil jedině robot. Je to tak?"
"Vůbec ne. Najdou se i jiné důvody, proč se někdo nebude chtít prát. Třeba protože je to na lodi zakázané nebo protože ví, jak umíš zacházet s jehlovkou. Někdo jiný by zas nechtěl jít do konfliktu s Akademií nebo by mu prosto vadilo dát ránu nikomu, kdo je menší než on."
"Lucky, to není fér." Čára se na okamžik odmlčel. "Hele," zeptal se opatrně, "jak můžeš na sto procent vědět, že robot je tady na palubě? Co když zůstal na Devítce? Vyloučit se to přece nedá."
"To je pravda. Prostě jsem si ale tím jistý, i když nevím proč," odpověděl Lucky a oči mu potemněly, jak byl zamyšlený. Opřel se o postel a kloubem prstu si poklepával na zuby. "Ten den, co jsme přiletěli, se něco stalo."
"A co?"
"To kdybych tak věděl! Málem jsem už na to přišel. Těsně předtím, než jsem usnul, jsem to věděl, nebo jsem si to alespoň myslel, jenže pak mi to zas uniklo. Už jsem si tu myšlenku nedokázal vybavit. Kdybych byl na Zemi, tak bych byl ochotný podrobit se mentální sondě. Přísahám, že bych to udělal!
Zkusil jsem všechno možné. Nejdřív jsem na to usilovně myslel a pak se naopak soustředil na něco úplně jiného. Když jsme s Pannerem procházeli technickou částí lodě, snažil jsem se bez ustání mluvit. Napadlo mě, že když budu záležitost probírat ze všech stran, že se mi konečně rozsvítí. Jenže se tak nestalo.
Musím tu myšlenku ale někde v hlavě mít. Jinak bych si nemohl být tak jistý, že jeden z mužů na palubě je robot. To je výsledek podvědomé dedukce. Kdybych si tak vzpomněl, hned bych znal celou odpověď. Proč mi to jen nejde?"
Jeho hlas zněl téměř zoufale.
Čára ještě nikdy nezažil, aby byl Lucky tak očividně vyvedený z míry. "Půjdeme si radši lehnout," řekl znepokojeně. "Máš pravdu."
Po chvíli se ve tmě ozval Čárův šepot. "Poslyš, Lucky, a proč si myslíš, že já nejsem robot?"
„Protože Sírius by nikdy nedopustil, abych jejich robot měl tak ošklivý obličej," odpověděl Lucky tiše a nastavil loket, aby jím odrazil letící polštář.
Dny plynuly. Měli za sebou polovinu cesty k Jupiteru, zatím už minuli Jupiterovy měsíce číslo šest, sedm a deset, které jediné z celého vnitřního pásu malých satelitů nesly číselné označení. Sedmička se dala dobře rozeznat jako jasná hvězda, zatímco ostatní dva měsíce byly tak vzdálené, že se ztrácely v nedohlednu.
Vlastní planeta Jupiter dosahovala už velikosti Měsíce při pohledu ze Země. Díky tomu, že se k Jupiteru přibližovali se Sluncem v zádech, planeta zůstávala v "úplňku". Celý její povrch byl ozářený slunečním světlem. Nikde nebyl vidět sebemenší stín nastupující noci.
I když se Jupiter velikostí vyrovnal Měsíci, zaostával za ním v jasu. Jeho povrch zakrytý mraky sice odrážel osmkrát více dopadajícího světla než Měsíc, jenže na čtvereční kilometr povrchu Jupiteru dopadala jen jedna sedmadvacetina světla v porovnání s Měsícem. V důsledku toho byl Jupiter jen z jedné třetiny tak jasný jako Měsíc, na který se lidé dívali ze Země.
A přesto Jupiter skýtal působivou podívanou. Jeho pásy byly dobře vidět, vypadaly jako nahnědlé pruhy s měkkými okraji na pozadí krémově bílé. Dokonce se dal rozeznat i zploštělý slámově žlutý ovál, což ve skutečnosti byla Velká rudá skvrna, která se přesunula z jednoho kraje planety na druhý a znovu zmizela.
"Lucky, slyšíš?" zeptal se Čára. "Jupiter vůbec nevypadá jako koule. Nebo se mi to jen zdá?"
"Naopak," odpověděl Lucky. "Jupiter skutečně není kulatý, je na pólech zploštělý stejně jako Země. To si přece pamatuješ, nebo ne?"
"Jasně. Jenže u ní to není vidět."
"Správně. A víš proč? Země měří kolem rovníku čtyřicet tisíc kilometrů a otočí se jednou za čtyřiadvacet hodin, což znamená, že bod na rovníku se pohybuje rychlostí vyšší než šestnáct set kilometrů za hodinu. Vzniklá odstředivá síla vychyluje rovník směrem ven, a proto je poloměr Země měřený uprostřed o víc než čtyřicet kilometrů delší než poloměr planety měřený od jednoho pólu ke druhému. Rozdíl v obou hodnotách poloměrů vyjádřený v procentech je nula celá tři desetiny procenta, a proto při pohledu z vesmíru Země vypadá jako dokonalá koule."

"Takhle je to."
"Pro Jupiter to ale neplatí. Ten kolem rovníku měří víc než čtyři sta čtyřicet tisíc kilometrů, což je jedenáctinásobek obvodu Země, a přitom se otočí kolem své osy za deset hodin, přesně řečeno za devět hodin a padesát pět minut. Bod na rovníku se díky tomu pohybuje rychlostí vyšší než čtyřicet čtyři tisíce kilometrů za hodinu, což je osmadvacetkrát rychleji než v případě Země. Odstředivá síla je tím mnohem vyšší a mnohem větší je i vychýlení rovníku směrem ven, k čemuž mimo jiné dále přispívá fakt, že materiály tvořící vnější vrstvy planety jsou v porovnání se zemskou kůrou lehčí. Poloměr Jupiteru v místě rovníku je téměř o devět tisíc šest set kilometrů větší než vzdálenost od pólu k pólu. Rozdíl obou hodnot představuje patnáct procent, a proto je dobře viditelný."
"Páni!" zamumlal Čára a ještě jednou se podíval na zploštělou kouli Jupiteru.
Slunce zůstalo za nimi a nebylo vidět, zatímco klesali k Jupiteru. Proťali oběžnou dráhou Callisto, označované jako Jupiter čtyři. Z velkých Jupiterových měsíců ležela od něho nejdále, a přesto z ní mnoho neviděli. Tenhle satelit, velký jako Merkur, byl od Jupiteru vzdálený osm set tisíc kilometrů, jenže se právě nacházel na opačné straně své oběžné dráhy, takže v porovnání s Jupiterem vypadal jako malý hrášek ztrácející se v jeho stínu.
Ganymedes, známý jako Jupiterův měsíc číslo tři, byl dostatečně blízko, díky čemuž byl jeho kotouč třetinový v porovnání s Měsícem při pohledu ze Země. Ganymedes byl nakloněný k jedné straně, takže byla vidět část jeho nočního povrchu. Zbývající tři čtvrtiny povrchu byly slabě ozářené.
Lucky s Čárou zjistili, že ostatní na palubě je přehlížejí. Velitel s nimi nepromluvil ani slovo, a když se potkali, minul je s očima upřenýma do prázdna. Norrich v doprovodu Mutta jim radostně pokýval hlavou na pozdrav, jakmile zjistil, že tam někdo je. Sotva mu ale Čára odpověděl, přestal se tvářit mile a zatáháním za vodítko dal psovi signál, aby pokračovali v cestě.
Oba tak raději jedli ve své kajutě.
"Co to do všech vjelo?" bručel Čára. "I Panner se tváří, že má spoustu práce, jakmile se objevím na dohled."
"Tak za prvé, Čáro," vysvětloval mu Lucky. "Když velitel dá jasně najevo, že jsme u něho upadli v nemilost, jeho podřízení se těžko mohou tvářit jako naši kamarádi. Za druhé, k některým jsme se nechovali zrovna přátelsky."
"Dneska jsem potkal Reda Summerse," řekl Čára zamyšleně. "Vyšel zrovna ze sekce s motory, když jsme se srazili."
"Co se stalo? Doufám, že -"
"Neboj se. Zůstal jsem stát a čekal, až si něco začne. Doufal jsem, že se nechá vyprovokovat, jenže on se jen usmál a šel dál."
Všichni na palubě sledovali, jak Ganymedes svým stínem zakrývá Jupiter. Nebylo to úplné zatmění, protože mohl zakrýt jen nepatrnou část povrchu planety. Ganymedes byl odsud devět set šedesát tisíc kilometrů daleko a nedosahoval ani poloviční velikosti Měsíce viditelného ze Země. Od Jupiteru je právě teď dělila dvojnásobná vzdálenost, tahle nafouknutá koule byla čtrnáctkrát širší než Ganymedes a naháněla až hrůzu.
Ganymedův stín dopadl na Jupiter v oblasti pod rovníkem planety. Na okamžik se zdálo, že obě tělesa se spojila dohromady. V místě jejich setkání se objevil nepříliš jasný kruh, Ganymedes měl totiž řidší atmosféru než Jupiter, a proto odrážel i mnohem méně dopadajícího světla. I kdyby to tak ale nebylo, byl by stejně vidět v okamžiku, kdy přetínal Jupiterovy pásy.
Nevšední podívanou pak představoval černý srpek putující po Jupiterově kotouči. Oba muži bez dechu zašeptali, že to je Ganymedův stín dopadající na Jupiter.
Stín, z něhož byl pozorovatelný jen jeho okraj, se pohyboval spolu s měsícem, pomalu ho ale dohánět. Černý plátek se stále tenčil. V okamžiku, kdy se Jupiter, Ganymedes i jejich loď dostaly do zákrytu se Sluncem, pak zmizel úplně. Protože se ale Ganymedes nezastavil, stín se znovu objevil, tentokrát ho ale předehnal. Nejdřív z něho byl vidět jen tenký pás, pak silnější srpek, nakonec oba předměty zmizely z Jupiterova kotouče.
Celé zatmění trvalo tři hodiny.
Loď proletěla kolem Ganymeda v okamžiku, kdy byl měsíc na opačné straně své oběžné dráhy kolem Jupiteru, kterou urazí za sedm dní.
Byl to důvod k oslavě. Lidé s normálními vesmírnými loděmi už doletěli (i když výjimečně) až sem a přistáli na Ganymedu. Ještě nikdo se ale nedostal dál k Jupiteru. Oni byli první.
Ve vzdálenosti sto šedesáti tisíc kilometrů minuli Europu, druhý Jupiterův měsíc. Byla z jeho satelitů nejmenší, měřila pouhé tři tisíce kilometrů v průměru. Byla nepatrně menší než Měsíc, díky své blízkosti ale vypadala dvakrát větší. Na jejím povrchu byly viditelné tmavé stopy, což mohla být pohoří. Lodní dalekohledy jim potvrdily, že jejich odhad byl správný. Hory připomínaly pohoří na Merkuru, naopak tu chyběl sebemenší náznak měsíčních kráterů. Všimli si i jiskřících ploch, nejspíš to byla ledová pole.
Nepřestávali klesat stále níž, oběžná dráha Europy zůstala za nimi.
Z Jupiterových hlavních měsíců k němu Io ležel nejblíže. Byl téměř tak velký jako pozemský Měsíc. Od Jupiteru ho dělilo pouhých čtyři sta padesát tisíc kilometrů, což bylo o něco víc než vzdálenost Měsíce od Země.
Tím ale podobnost mezi nimi končila. Zatímco Měsíc se díky slabému pozemskému gravitačnímu poli otočil jednou za čtyři týdny, Io pro to pod vlivem Jupiterovy gravitace potřeboval pouhý den. Zatímco Měsíc se pohyboval kolem Země rychlostí o něco vyšší než patnáct set kilometrů za hodinu, Io dosahoval pětatřiceti tisíc, a proto přistání na jeho povrchu bylo mnohem obtížnější.
Navigaci se ale podařilo zvládnout perfektně. Loď vstoupila do prostoru měsíce a v přesný okamžik se vypnulo antigravitační zařízení.
Znovu se rozeběhly hyperatomové motory a naplnily loď kaskádou zvuků, ticho minulých týdnů opět vystřídalo hučení strojů.
Loď vybočila z původní dráhy, dostala se do sféry zrychlujícího efektu gravitačního pole, tentokrát Io. Kroužili kolem

Jupiterova měsíce ve vzdálenosti menší než šestnáct tisíc kilometrů, díky čemuž Io vyplňoval celou oblohu.
Oblétávali ho ve směru od denní strany k noční a nepřestávali klesat. Antigravitační žebra připomínající netopýří křídla byla zasunutá v trupu, aby je náhodou nepoškodila řídká atmosféra, do níž měli zanedlouho vstoupit.
Konečně se ozvalo ostré svištění, způsobené třením lodi o nejsvrchnější vrstvu atmosféry.
Rychlost lodi se snižovala, stejně jako výška. Boční trysky natočily loď tak, aby směřovala dolů zádí, zatímco hyperatomové trysky brzdily pád. Pak loď měkce dosedla na povrch Io a zůstala stát.
Na palubě propukl divoký jásot. Dokonce i Luckyho s Čárou poplácávali po zádech muži, kteří se jim celou cestu vyhýbali.
O hodinu později, kdy Io byl přikrytý noční tmou, začali muži oblečení do skafandrů vystupovat z lodi. Prvním mužem, který vkročil na Jupiter číslo jedna, byl velitel Donahue.
Následovali další. Celkem šestnáct lidí. První lidské bytosti, které kdy přistály na Io!
Omyl, mihlo se Luckymu hlavou. Patnáct mužů.
A jeden robot!

12. Obloha a sníh na Io

Zastavili se tu ovšem kvůli Jupiteru. To při pohledu na něho ztratili řeč. Nikdo nepromluvil ani slovo, ve sluchátkách helem se ozýval jen praskot. Pro něco takového jim chyběla slova.
Jupiter se podobal obrovité kouli, která od jednoho svého okraje k druhému zabírala osminu oblohy. Kdyby byl právě úplněk, Jupiter by v porovnání s pozemským Měsícem zářil dvoutisíckrát víc, noční stín ale snížil intenzitu jeho jasu o třetinu.
Jasné zóny i tmavé pásy, které protínaly planetu, ztratily hnědavý nádech. Dostali se k nim natolik na dohled, že rozpoznávali jejich pravé barvy: růžovou, zelenou, modrou, nachovou, všechny byly nádherně zářivé. Okraje pásů byly nerovné a pomalu měnily tvar, jako kdyby atmosféru bičovaly gigantické smrště, což se také s největší pravděpodobností dělo. Díky řídké průzračné atmosféře na lo jim neunikl ani jediný detail tohoto barevně proměnlivého povrchu.
Velká rudá skvrna se pomalu posouvala do jejich zorného pole. Podobala se plynovému trychtýři, který se líně otáčí.
Dívali se hodně dlouho na Jupiter. Hvězdy se míhaly kolem něho, ale Jupiter se nehýbal ze svého místa nízko nad západní oblohou. Bylo to způsobeno tím, že se Io k němu natáčí jen jednou stranou. Pro polovinu plochy Io platilo, že Jupiter nad ní nikdy nevystoupil, zatímco u druhé nikdy nezapadl. V prostřední části měsíce, což byla asi pětina celkové plochy, se Jupiter ale dal pozorovat, jak vyčnívá nad horizont.
"Mít teď tady dalekohled!" zamumlal Čára. Jeho slova zachytil Lucky, protože byl naladěný na stejnou vlnovou délku, a ta jim byla přidělena na poradě před výstupem z lodi.
„Bude tady co nevidět a s ním i spousta jiných zařízení," odpověděl Lucky.
Čára zaťukal na průzor Luckyho skafandru, aby upoutal jeho pozornost. "Podívej se, támhle je Norrich. Chudák z ty krásy nic nemá!"
"Vím o něm," odpověděl Lucky. "Má s sebou Mutta."
"Teda řeknu ti, že dělají pro Norriche, co můžou. Ten skafandr pro psa musel vymyslet někdo fakt šikovnej. Díval jsem se, když mu ho natahovali. Ty jsi v tom momentě koukal na přistání. Zkoušeli, jestli v něm uslyší povely a jestli Norriche poslechne, až bude mít taky skafandr. Jak je vidět, klaplo to."
Lucky přikývl. Z náhlého popudu se otočil a rychle zamířil ke slepci. Gravitace na Io byla jen nepatrně vyšší než na Měsíci a pro něho s Čárou nebyl žádný problém ji zvládnout.
K překonání vzdálenosti mu stačilo jen pár dlouhých kroků. "Norrichi," oslovil ho, když přeladil na inženýrovu vlnovou délku.
Podle zvuku ve sluchátkách se nedá poznat, odkud přichází, a tak se Norrich bezmocně rozhlížel kolem nevidoucíma očima. "Kdo je to?"
"To jsem já, Lucky Starr." Průzorem jasně viděl intenzívní radost na Norrichové obličeji. "Jste rád, že tu jste?"
"Rád? Dá se to tak říct. Je Jupiter opravdu tak krásný?"
"Ano. Chcete ho popsat?"
"To není třeba. Díval jsem se na něho dalekohledem, než jsem - přišel o zrak, a dokážu si ho vybavit. To není kvůli tomu… Nevím, jestli mě pochopíte. Naše malá hrstka lidí vstoupila jako první do nového světa. Nevím, jestli vůbec umíme ocenit výjimečnost takové chvíle."
Natáhl ruku, chtěl pohladit Mutta, jenže se zarazil na jeho kovové helmě. Za sklem byl vidět psův vyplazený jazyk a zneklidněné oči, které mu neustále těkaly, jako kdyby ho vyvedlo z míry cizí prostředí nebo oddělení pánova hlasu od známého těla.
"Chudinka Mutt," řekl Norrich tiše, "není zvyklý na nízkou gravitaci, je z toho celý popletený. Raději se vrátíme zpátky na loď."
"Pomyslete na všechny ty biliony lidí v galaxii," pokračoval Norrich s novým zaujetím. "Jak málo z nich mělo štěstí být v něčem úplně první. Dali by se téměř všichni vyjmenovat. Janofski se Sterlingem vystoupili jako první na Měsíc, Ching přistál jako první na Marsu, Lubell se Smithem na Venuši. Spočítejte je dohromady. I když k nim přidáte i ty, co pokořili asteroidy nebo planety mimo sluneční soustavu, pořád jich bude jen malá hrstka. A my k nim patříme. Já jsem mezi nimi."
Rozpažil, jako kdyby chtěl obejmout celý měsíc. "A i za to vděčím Summersovi. Když coby nevystudovaný mechanik vymyslel novou technologii na výrobu olověných kontaktů - použil k tomu docela obyčejný rotor, ale ušetřil tím dva milióny dolarů a rok práce, nabídli mu, že se může za odměnu zúčastnit letu. A víte, co řekl? Že to místo patří mně.

Vedení souhlasilo, jenže namítlo, že jsem slepý. V tom okamžiku jim připomněl, jak se mi to stalo, a prohlásil, že poletí jedině se mnou. Proto nás vzali oba. Vím, že o Summersovi nemáte moc vysoké mínění, já si ale pamatuju, jak se ke mně zachoval."
Velitelův hlas se drnčivě rozezněl ve všech sluchátkách. "Pusťte se do práce. Jupiter vám neuteče. Můžete se na něho dívat potom."
Čtyři hodiny trvalo, než vyložili náklad z lodi, instalovali zařízení a postavili stany. Nezapomněli ani na přenosné kyslíkové komory pro případ nutnosti.
Během práce je čekala další nevšední podívaná. Na obloze se objevily ostatní tři z hlavních Jupiterových měsíců. Europa k nim byla nejblíže, zdála se jen nepatrně menší než pozemský Měsíc. Vypadala jako půlměsíc zavěšený nad východním horizontem. Ganymedes byl ještě menší, stál téměř v zenitu a byl napůl v úplňku. Callisto velká jen jako jedna čtvrtina pozemského Měsíce se choulila k Jupiteru a spolu s planetou byla ze dvou třetin v úplňku. Všechny tři měsíce dohromady svítily jen ze čtvrtiny tak jasně jako plný pozemský Měsíc a Jupiter je naprosto zastínil.
Přesně tohle řekl Čára nahlas.
Lucky si nejdříve zamyšleně prohlédl horizont na východě a pak se podíval dolů na svého malého společníka. "Tak ty si myslíš, že Jupiter nemůže mít žádnou konkurenci?"
"To si piš," odpověděl Čára jistě.
"Tak se dívej," poradil mu Lucky.
V řídké atmosféře Io nenastal obvyklý úsvit, ani se nedalo mluvit o jeho nástupu. Místo toho se pás nízkých hor pokrytých jinovatkou rozzářil jako diamanty a vzápětí se nad horizont vyhouplo Slunce.
Vypadalo jako drobná perla, jako malý zářivě bílý kruh, a tenhle trpaslíček vrhal mnohem víc světla než samotný Jupiter.
Dalekohled uvedli do provozu právě v okamžiku, kdy se Callisto ztrácela za Jupiterem. Totéž udělají i jeho ostatní měsíce, Io ovšem zůstane k Jupiteru otočený jen jednou stranou a oběhne ho za dvaačtyřicet hodin. Během té doby budou po jeho obloze jakoby pochodovat Slunce i všechny hvězdy.
V porovnání s ostatními měsíci se Io pohyboval nejrychleji a díky tomu je neustále předháněl při závodění kolem Jupiteru. Nejsnadněji Io předstihla nejvzdálenější a nejpomalejší Callisto, která zůstane na jeho obloze dva dny. Zato Ganymedes na to bude potřebovat čtyři dny a Europa sedm. Všechny měsíce se pohybovaly od východu na západ a všechny musely v příslušný okamžik zmizet za Jupiterem.
Vzrušení, které jim jako první připravila Callisto, bylo nepopsatelné. Jako by se přeneslo i na Mutta. Zdálo se, že si pomalu zvyká na nízkou gravitaci, a když ho Norrich chvílemi pustil, legračně poskakoval kolem a marně se snažil prozkoumat nosem všechny cizí věci, na které narazil. V okamžiku, kdy Callisto doputovala k Jupiterovu zářivému okraji a zmizela za ním, všichni muži ztichli. I Mutt sedící na zadních, které zakrýval skafandr, se s vyplazeným jazykem upřeně díval na oblohu.
Všichni se ale hlavně soustředili na Slunce. Pohybovalo se rychleji než všechny Jupiterovy měsíce. Dohnalo Europu, jejíž srpek se tak ztenčil, že nebyl téměř vidět, a na třicet vteřin se skrylo za ní. Pak se znovu vynořilo a Europa měla znovu tvar půlměsíce, tentokrát ale otočeného opačně.
Ganymedes se ukryl za Jupiterem dřív, než ho Slunce dostihlo, zatímco Callisto, která se už stačila vynořit z Jupiterova stínu, byla právě pod horizontem. Na obloze zbylo jen Slunce s Jupiterem. Muži dychtivě sledovali, jak Slunce velké jako perla stoupá stále výš. Zároveň s ním slábla Jupiterova fáze. Nejdříve to vypadalo, jako kdyby byl napůl v úplňku, pak se proměnil v tlustý a nakonec tenký srpeček.
V řídké atmosféře Io se obloha zalitá Sluncem zbarvila do temně nachové, v níž se temnější hvězdy úplně ztratily. A na tomto pozadí plápolal obrovský půlměsíc, vypouklý směrem k přibližujícímu se Slunci.
Bylo to, jako kdyby z kosmického Davidova praku vyletěl oblázek a směřoval ke Goliášovu čelu.
Světlo vysílané z Jupiteru neustále sláblo, až se proměnilo v tenounkou nažloutlou niť. Slunce se téměř dotýkalo planety. Jakmile se jí dotklo, muži začali jásat. Předtím si museli zakrývat průzory ve skafandrech, aby mohli Slunce pozorovat, teď už to ale nebylo nutné, protože intenzita jasu se snížila na snesitelnou míru.
Světlo ale nezmizelo úplně. Slunce za okrajem Jupiteru nepřestávalo vysílat své paprsky hustými vrstvami atmosféry obrovské planety složenými z vodíku a hélia.
Zatímco povrch samotné planety potemněl, její atmosféra probuzená k životu lámala sluneční paprsky tak, že se kolem obrysu planety vytvářel jemný film mléčně zbarveného světla.
Tento světelný pás se rozšiřoval úměrně s tím, jak Slunce postupovalo dál za Jupiter. Začal se stáčet, až se nakonec oba jeho konce ve spodní části vzájemně propojily. Zmizelý povrch planety znovu lemovalo světlo a jedna z jeho stran se vyklenula. Tenhle diamantový kruh byl tak velký, že by se do něho vešlo dva tisíce pozemských Měsíců.
Jak ale Slunce postupovalo hlouběji za Jupiter, světlo sláblo, mizelo, až se úplně vytratilo. Kromě bledého půlměsíce Europy zůstaly na černé obloze jen hvězdy. „Takhle to zůstane pět hodin," řekl Lucky Čárovi. "Pak nastane východ Slunce a všechno se zopakuje, i když v opačném pořadí."
"A tohle se děje každých dvaačtyřicet hodin?" zeptal se Čára s neskrývanou úctou.
"Ano," odpověděl Lucky.
Příští den se u nich zastavil Panner. "Jak se máte?" zavolal na ně. "Už jsme skoro hotoví." Rozpřáhl ruce doširoka, jako kdyby chtěl obejmout celé údolí poseté přístroji. "Až zanedlouho odletíme, většina věcí tu zůstane."
"Proč?" zeptal se Čára překvapeně.
"A proč ne? Na Io neexistuje život, takže zařízení nemá kdo poškodit, a o nějakém počasí se tady také nedá mluvit. Pokud jde o čpavek v atmosféře, přístroje jsou proti němu chráněné a mohou snadno vydržet do příchodu nové expedice." Najednou ztišil hlas. "Poslouchá ještě někdo jiný náš rozhovor, Starre?"

"Přístroj mi nic takového nesignalizuje."
"Nechcete se kousek projít?" Panner zamířil z mělkého údolí do mírného svahu. Lucky s Čárou se vydali za ním.
"Chci se omluvit za to," řekl Panner, "že jsem se na palubě na vás netvářil příliš přátelsky. Myslel jsem si, že to tak bude lepší."
"To je v naprostém pořádku," ujistil ho Lucky.
"Napadlo mě, že bych mohl zkusit trochu sám pátrat. A zdálo se mi bezpečnější, když mě nikdo nebude s vámi spojovat. Myslel jsem si, že se stačí pečlivě dívat, dokud někoho nepostihnu, jak nezareaguje jako člověk, víte, jak to myslím. Jenže to bohužel nevyšlo."
Vystoupili k prvnímu převýšení a Panner se ohlédl dozadu. "Podívejte se na toho psa," řekl pobaveně, "pomalu se z něho stává přeborník na nízkou gravitaci."
Mutt za posledních několik dnů udělal skutečný pokrok. Tělo psa se prohýbalo do oblouku, celé se napínalo, zatímco se zvíře nízkými, šestimetrovými skoky pohybovalo vpřed. Nebylo pochyb, že mu pohyb působí nesmírné potěšení.
Panner si přepnul vysílačku na vlnovou délku, kterou Norrich používal pro volání na psa. "Hej, Mutte. Pojď sem, chlapče," vykřikl hlavní inženýr a přidal hvízdnutí.
Pes ho uslyšel a vyskočil vysoko do vzduchu. Lucky si také přeladil a uslyšel, jak pes radostně štěká.
Panner zamával rukou a pes vyrazil jejich směrem, pak se ale zarazil a ohlédl se, jako kdyby přemýšlel, jestli smí opustit svého pána. Už k nim neutíkal tak rychle.
Muži šli dál. "Robot, kterého nemůžeme vypátrat," řekl Lucky, "musí být mnohem rafinovanější, než aby se dal odhalit náhodnou zkouškou."
"Já jsem přece nepátral jen tak," protestoval Panner.
V Luckyho hlase se ozval víc než jen náznak hořkosti. "Začínám si myslet, že každý, kdo není odborník na robotiku, pátrá naslepo."
Právě přecházeli přes návěj. Vypadala jako sníh, který jiskří ve světle dopadajícím z Jupiteru. Čárají užasle pozoroval. "Podívejte se, jak taje, stačí se na něj jen kouknout," řekl. Nabral si trochu sněhu do ruky kryté rukavicí. Hmota se mu na dlani okamžitě rozeběhla jako máslo na horké plotně. Čára se podíval za sebe. Na místě jejich šlápot teď zely hluboké stopy.
"To není sníh, Čáro," řekl Lucky, "ale zmrzlý čpavek. Na rozdíl od ledu taje už při minus třiceti stupních a teplo z našich skafandrů tání ještě urychluje."
Čára skočil do místa, kde byla vrstva amoniaku silnější, a začal v ní dělat díry. "To je paráda," vykřikoval.
"Máš zapnuté vyhřívání skafandru?" zavolal na něho Lucky.
"Mám," vypískl Čára a rozeběhl se dolů s kopce dlouhými, nízkými skoky, až nakonec skočil po hlavě do návěje. Vypa-dal jako skokan ve zpomaleném filmu, který se po dopadu ponoří tak, že není vůbec vidět. Za okamžik se ale s plácáním znovu vynoří a postaví na nohy.
"Připadáš si, jako když skáčeš do mraku. Slyšíš mě, Lucky? Pojď to taky zkusit. Je to větší zábava než lyžovat na písku na Měsíci."
"Později, Čáro," odpověděl Lucky. Znovu se otočil k Pannerovi. "Zkusil jste například něco na způsob testu?"
Koutkem oka Lucky zahlédl, jak se Čára znovu vrhá do návěje. Uplynulo pár vteřin. Lucky se podíval celým obličejem tím směrem. Uplynul další okamžik. "Čáro!" zavolal Lucky zneklidněně. "Čáro!" zavolal ještě jednou, hlasitěji a s úzkostí.
Lucky se dal do běhu.
Zaslechl Čárův hlas, zněl slabě a zadýchaně. "Pád… narazil na kámen… řeka dole…"
"Vydrž. Hned jsem u tebe." Lucky s Pannerem pádili ze všech sil.
Lucky chápal, co se stalo. Teplota na povrchu Io nebyla příliš daleko od bodu tání čpavku. Díky tomu se vespod návějí vytvořily skryté řeky ohavně páchnoucí, dusivé látky, která se tak hojně vyskytovala na ostatních planetách a jejich satelitech.
Ve sluchátkách slyšel, jak Čára chroptivě kašle. "Díra v trubici… čpavek… dusím se."
Lucky se dostal k díře, která tu zůstala po Čárově těle, a podíval se do ní. Řeka amoniaku byla jasně vidět, s bubláním se pomalu valila s kopce, přes ostré skalní výstupky. Právě o jeden takový si Čára poškodil dýchací trubici.
"Kde jsi, Čáro?"
"Tady," odpověděl Čára slabě, nikde ho ale nebylo vidět.

13. Pád!
Lucky bez rozmýšlení skočil do řeky, díky slabé gravitaci se ale snášel pomalu dolů. Měl vztek, že to tak dlouho trvá, zlobil se i na Čáru za jeho dětinské nadšení, jaké ho najednou popadlo. Zuřil ale i kvůli sobě, že Čáru včas nezarazil.
Konečně dopadl do proudu, čpavek vystříkl vysoko vzhůru a s nečekanou svižností se na něho snesl zpátky.
Atmosféra na Io byla tak řídká, že přes nízkou gravitaci se ve vzduchu neudržely ani malé kapky.
Tekutý amoniak se vyznačoval téměř nulovým vztlakem. Lucky ho ani neočekával, protože kapalný čpavek je ještě řidší než voda. Navíc při malé přitažlivosti na Io se nedalo mluvit ani o nějaké síle proudu. Kdyby si Čára nepoškodil vzduchovou trubici, jednoduše by vystoupil z řeky a prošel libovolnou návějí kolem něho.
Jenže…
Lucky zuřivě plul proudem. Tam někde vpředu malý Marťan svádí nerovný boj s jedovatým čpavkem. Jestli se mu do díry v trubici, protože byla příliš velká nebo se mezitím zvětšila, už dostal kapalný čpavek, přijde Lucky pozdě.
Možná, že Čára už prohrál svůj boj. Luckymu se při pomyšlení na tuhle variantu sevřelo srdce.
Něčí stín se mihl kolem Luckyho a zmizel v hromadě práškového čpavku. Zůstal po něm jen tunel, jehož stěny se

pomalu bortily.
„Pannere, kde jste?" zeptal se Lucky váhavě.
„Tady." Inženýrova ruka se zezadu dotkla Luckyho ramene. "To byl Mutt. Přiběhl, jakmile vás uslyšel křičet. Zůstali jsme oba naladěni na jeho vlnovou délku."
Společně si razili cestu čpavkem, sledovali stopy psa. Ten se ale už vracel k nim.
"Našel Čáru," vykřikl Lucky rozrušeně.
Čára rukama malátně visel na psovi, přidržoval se jeho skafandru. Ztěžoval mu sice tím pohyb, ale pes ho díky nízké gravitaci dokázal vléct za sebou docela rychle.
Jakmile se Lucky sklonil nad Čáru, malý Marťan uvolnil sevření a svezl se dolů.
Lucky ho okamžitě chytil. Nebyl čas na nějaké řeči. Teď musel udělat jedinou věc. Otevřel Čárovi naplno přívod kyslíku, přehodil si ho přes rameno a utíkal k lodi. I když ho nízká gravitace na Io nebrzdila, ještě nikdy v životě neběžel s takovým nasazením. Sotva se při běhu odrážel, z dálky to vypadalo, jako kdyby letěl nízko nad zemí.
Panner klusal vzadu, zatímco Mutt se rozčileně držel v Luckyho patách.
Lucky přeladil na společnou frekvenci a požádal, aby mu okamžitě připravili jednu z kyslíkových komor.
Lucky vletěl dovnitř, aniž by znatelně zpomalil. Stěna se za ním zavřela a do prostoru začal proudit nový stlačený vzduch, aby se tak vyrovnala vzniklá ztráta.
Horečnatě sundal Carovi helmu a pak už pomaleji mu stáhl zbytek skafandru.
Když Lucky hmatem zjistil, že mu tluče srdce, ulevilo se mu. Kyslíkový stan byl samozřejmě vybavený lékárničkou první pomoci. Lucky píchl Čárovi injekce na povzbuzení a čekal, až se teplo a dostatek kyslíku postarají o zbytek.
Nakonec Čára se zachvěním otevřel oči a rozmazaně zaostřil na Luckyho. Pak pohnul rty a vyslovil Luckyho jméno, i když ve skutečnosti ze sebe nevydal ani hlásku.
Lucky se s úlevou rozesmál a začal si svlékat skafandr.
Na palubě Jupiterova měsíce se Harry Norrich zastavil v otevřených dveřích kajuty, kde se Čára ještě zotavoval. Jeho nevidomé, porcelánově modré oči byly proteplené radostí.
"Jak se daří našemu invalidovi?"
Čára se posadil na lůžku. "Skvěle!" vykřikl. "U všech písků, cítím se báječně. Ležím jen proto, že to chce Lucky."
Lucky nesouhlasně zamručel.
Čára si toho ale nevšímal. "Hej, Mutte, pojď ke mně. No tak, brachu, pojď sem!"
Mutt, jakmile cvakla karabinka na jeho vodítku, poklusem zamířil k Čárovi, horečnatě vrtěl ocasem a jeho inteligentní oči přímo chtěly promluvit.
Čára krátkou paží objal psa kolem krku. "Tohle je můj kamarád. Už víte, Norrichi, co pro mě udělal?"
"To tady vědí všichni." Podle výrazu na jeho tváři nebylo těžké poznat, že je pyšný na to, jak se jeho pes zachoval.
"Pamatuju si z toho jen něco," řekl Čára, "ještě než jsem se úplně poroučel. Vím, že jsem si loknul čpavku a nemohl se z toho dostat. Kutálel jsem se dolů tím čpavkovým sněhem, jako by tam ani nic nebylo. Najednou se ke mně něco začalo blížit, slyšel jsem zvuk a napadlo mě, že je to určitě Lucky. Jak se ale hýbal, odhrabával dost sněhu, takže dolů mohlo trochu světla, a já jsem poznal Mutta. Pak si ještě pamatuju, že jsem se ho chytil jako klíště, a víc nevím."
"Bylo to moc velké štěstí," řekl Lucky, "protože než bych tě našel, bylo by už po tobě."
Čára pokrčil rameny. "Lucky, nedělej z toho, prosím, takovou hrůzu. Vůbec nic by se nestalo, kdybych si o tu skálu neroztrhl hadici. Kdybych nezačal zmatkovat, tak jsem si pustil přívod kyslíku naplno a zbavil bych se čpavku. Jenže to první loknutí mě úplně rozhodilo."
Kolem dveří prošel Panner a nakoukl dovnitř. "Jak se daří, Čáro?"
"U všech písků! Všichni mě tady máte za invalidu nebo co. Nic mi není. Dokonce velitel se tu zastavil a najednou zjistil, že mu jazyk slouží aspoň tak, aby na mě zavrčel."
"Možná ho už pomalu přechází vztek," řekl Panner.
„To sotva," odpověděl Čára. "Jen chtěl mít jistotu, že mu první let nepokazí žádná nehoda. Chce mít záznam bez poskvrnky, to je bez debat."
Panner se zasmál. "Jste připravení k odletu?"
"Kdy odlétáme?" zeptal se Lucky.
"Co nevidět. Muži už nakládají zařízení, které si znovu odvezeme, a zajišťují zbytek, co tady zůstane. Přijďte oba dva do řídicí místnosti, jakmile odstartujeme. Takový pohled na Jupiter se vám už nikdy nenaskytne."
Poškrábal Mutta za uchem a šel dál.
Už podruhé se spojili s Devítkou a oznámili základně, že opouštějí Io. Před několika dny naopak hlásili, že se jim podařilo přistát na povrchu tohoto Jupiterova měsíce.
"Proč se nespojíš se Zemí?" zajímalo Čáru. "Předseda Conway by měl vědět, že jsme to dokázali."
"Oficiálně to ale začne platit až po našem návratu na Devítku," upozornil ho Lucky.
Nechal si už pro sebe, že po návratu zrovna neprahne a že ještě méně se těší na rozhovor s Conwayem. Pravda byla taková, že se mu během letu nepodařilo vůbec nic zjistit.
Jeho hnědé oči klouzaly po řídicí místnosti. Inženýři a další členové posádky se před startem rozešli na svá místa. V místnosti zůstal jen velitel, jeho dva důstojníci a Panner.
Lucky se soustředil na důstojníky a jako už tolikrát se vrátil k oné desítce mužů, které žába z Venuše nestačila vyloučit jako podezřelé. Měl příležitost se všemi promluvit a Panner je viděl ještě častěji. Lucky prohledal jejich kajuty. Společně s Pannerem prošli jejich záznamy. Všechna námaha byla ale marná.
Vrátí se na Devítku, aniž by robota odhalili. Pátrání na místě bude ještě obtížnější, může se klidně stát, že bude muset přiznat před Akademií svou porážku.

Ještě jednou zvažoval nápad použít rentgen, nebo nějaký jiný podobný způsob. Znovu si ale uvědomil nebezpečí exploze, možná atomové.
Zničil by tím sice robota, ale spolu s ním by zabil třináct mužů a vyhodil do vzduchu loď nevyčíslitelné ceny. Navíc, a to by bylo mnohem nejhorší, by neodhalili další roboty, o jejichž nasazení v různých částech Sluneční konfederace Lucky nepochyboval.
Lucky sebou trhl, když Panner zvolal, že startují.
Ozvalo se známé vzdálené zasyčení, jak se pohnuli z místa, cítili, jak vzrůstá zpětný tlak zrychlení, a pak se jim povrch Io začal stále rychleji vzdalovat.
Jupiter se ani nevešel na jejich obrazovku, jak byl velký. Soustředili se tedy na Velkou rudou skvrnu a sledovali, jak se otáčí kolem planety.
"Znovu jsme přepnuli na antigravitaci," řekl Panner. "Je to ale jen dočasně, dokud se neodpoutáme od Io."
"Pořád ale padáme k Jupiteru," řekl Čára.
"To je v pořádku. Čekáme na vhodný okamžik, abychom spustili hyperatomové motory, které nás dotáhnou na hyperbolickou dráhu kolem něho. Jakmile se na ni dostaneme, necháme místo motorů pracovat Jupiter. Přiblížíme se k němu až na vzdálenost dvě stě čtyřicet tisíc kilometrů. Pole planety si nás přitáhne jako oblázek v praku a pak nás vymrští zpátky. V příhodný moment se znovu zapnou hyperatomové motory. Díky tomuhle manévru ušetříme energii v porovnání s přímým startem z Io a navíc získáme špičkové záběry Jupiteru."
Panner se podíval na hodinky. "Pět minut."
Lucky věděl, že tím má na mysli okamžik přechodu z antigravitačního pohonu na hyperatomový a zabočení na zamýšlenou oběžnou dráhu kolem Jupiteru.
Panner nepřestával sledovat hodinky. "Čas je vypočítaný tak, abychom pak při opuštění dráhy zamířili k Devítce co možná nejpříměji. Čím méně vyrovnávacích manévrů budeme muset provést, tím více energie ušetříme. Záleží na tom, abychom se vrátili s co nejvyšším množstvím původní energie. Čím vyšší hodnoty dosáhneme, tím lepší bude hodnocení antigravitačního projektu. Můj soukromý cíl je dosáhnout pětaosmdesáti procent. Když to ale dotáhneme na devadesát, bude to skvělé."
"A co kdybychom se vrátili s větším množstvím energie, než jsme vyletěli?" zeptal se Čára.
„To by bylo víc než skvělé, bohužel je to ale vyloučené. Takzvaný druhý termodynamický zákon vylučuje vytvoření zisku energie. Vždy musí dojít k určité ztrátě." Hlavní inženýr se široce usmál. "Ještě minutu."
V příslušnou vteřinu se lodí rozeznělo charakteristické tlumené předení hyperatomových motorů. Panner se zatvářil spokojeně a zastrčil hodinky do kapsy.
"Od této chvíle," řekl, "bude všechno až do přistávacích manévrů řídit autopilot."
Sotva to dořekl, hučení motorů ustalo, světlo v místnosti bliklo a pak úplně zhaslo. Téměř okamžitě znovu naskočilo, na řídicí desce se ale objevil malý červený nápis Poplach.
Panner vyskočil. "Proboha, co se děje?"
Vyběhl z pilotní kabiny, nechal za sebou zbývající skupinku, která se za ním upřeně dívala s různou mírou zděšení ve tváři. Velitel byl smrtelně bledý, jeho vrásčitý obličej vypadal jako unavená maska.
Lucky z náhlého popudu vykročil za Pannerem a Čára ho samozřejmě následoval.
Narazili na jednoho z inženýrů, který právě vylézal ze sekce motorů. Prudce oddechoval. "Pane!"
"Co se děje?" vyštěkl Panner.
"Antigravitační zařízení nefunguje. Nedá se aktivovat."
"A co hyperatomové motory?"
"Neběží. Stačili jsme je vypnout ještě dřív, než by vybuchly a všechna nahromaděná energie nás rozmetala na kousky."
"Máme tedy přepnuto na nouzový režim?"
"Ano, pane."
Pannerův snědý obličej se zalil krví.
"Co je to za pitomost? Nouzový režim se nedá použít pro navedení lodi na oběžnou dráhu kolem Jupiteru. Pusťte mě okamžitě dolů."
Inženýr ustoupil stranou a Panner zmizel v šachtě. Lucky s Čárou sjeli za ním.
Lucky s Čárou nebyli v technické sekci od své návštěvy hned první den pobytu na lodi. Teď to tady vypadalo úplně jinak. Majestátní ticho bylo totam, stejně jako pocit, že tu neslyšně pracují neuvěřitelné síly.
Místo toho se prostorem nesla změť hlasů.
Panner vletěl do třetího podlaží. "Tak řekne mi někdo, co tady nefunguje?" vykřikl.
Muži se rozestoupili, aby mohl projít. Všichni se pak sklonili nad otevřený vnitřek nějakého složitého zařízení a hlasy, v nichž se mísilo zoufalství se vztekem, komentovali, co vidí. Žebřík se znovu rozdrnčel, jak po něm někdo sestupoval. Byl to sám velitel.
Zeptal se Luckyho, který stál vážně stranou. "Co se děje, Starre?" Od okamžiku, kdy opustili Devítku, to bylo poprvé, kdy ho přímo oslovil. "Nějaká vážná závada," odpověděl Lucky. "Jak se to stalo? Pannere?!"
Panner si přestal pozorně prohlížet něco, co držel v ruce. "Prosím?" vykřikl naštvaně.
Velitelovy nosní dírky se rozšířily vztekem. "Chci vědět, jak jste mohl něco takového připustit?"
"Není to žádná technická závada."
"O co se tedy jedná?"
"O sabotáž! O promyšlenou, vražednou sabotáž!"
"Cože?!"
"Někdo rozmlátil pět gravitačních relé a náhradní se ztratila, nikde je nemůžeme najít. A zařízení, které řídí

hyperatomový tah, někdo zkratoval a poškodil tak, že se nedá opravit." Velitel se upřeně díval na hlavního inženýra. "Můžeme něco udělat?" zeptal se prázdným hlasem.
"Relé se možná ještě najdou, nebo by se daly vymontovat z jiných zařízení. To nevím přesně. Není ani vyloučené, že dokážeme provizorně opravit tah. V každém případě to ale zabere dny a výsledek nemohu předem zaručit."
"Dny!" vykřikl velitel. "Nemůžeme čekat celé dny. Padáme k Jupiteru!"
Na okamžik se rozhostilo naprosté ticho, než Panner vyjádřil slovy to, co všichni věděli. "Ano, je to tak. Náš pád už nic nedokáže zastavit. Je pozdě. Už teď jsme všichni mrtví!"

14. Jupiter v cestě

Nastalé hrobové ticho prolomil až Lucky. Jeho hlas zněl ostře a pronikavě. "Dokud člověk dokáže myslet, má šanci přežít. Kdo umí nejrychleji pracovat s palubním počítačem?"
"Major Brant," odpověděl Donahue. „Má na starost trajektorii."
"Je teď v řídicí místnosti?"
"Ano."
"Pojďme za ním. Budu potřebovat podrobné tabulky efemerid… Pannere, vy zůstaňte tady a pusťte se do práce, improvizujte, ukradněte součástky, kde se dá."
"K čemu to ale bude, když -?" ozval se Panner.
Lucky ho nenechal domluvit. "Možná k ničemu. V tom případě narazíme do Jupiteru a vy umřete s tím rozdílem, že jste posledních pár hodin zbytečně pracoval. Teď ale uděláte, co vám rozkazuju!"
"To…," velitel Donahue se zjevně zarazil, váhal pokračovat dál.
"Jako člen Akademie věd přebírám velení," prohlásil Lucky. "V případě, že se mu nepodřídíte, bude Čára nucen vás zamknout ve vaší kajutě. Pokud zůstaneme naživu, klidně si na mě můžete stěžovat třeba i Nejvyššímu soudu."
Lucky se otočil a začal rychle šplhat po žebříku hlavní šachty. Čára ukázal vztyčeným palcem vzhůru a pobídl tak velitele, aby následoval Luckyho. Sám pak uzavíral jejich řadu.
Panner je zamračeně sledoval, pak se obořil na inženýry. "Tak, funebráci, přestaňte tu jen tak čučet a hněte sebou."
Lucky vešel do řídicí místnosti.
"Co se to tam dole děje?" zeptal se důstojník sedící před panelem. Rty měl úplně bílé.
"Vy jste major Brant," řekl Lucky. "Nebyli jsme oficiálně představeni, to ale teď není podstatné. Jmenuju se David Starr, jsem členem Akademie a přebírám velení lodi. Vy si sednete k počítači a uděláte s maximální rychlostí, co vám řeknu."
Lucky měl před sebou tabulky efemerid. Jako každá velká příručka nebyla na filmovém pásu, ale vytištěná jako kniha. Listování byl přece jen rychlejší způsob, jak najít konkrétní informaci než zdlouhavě přetáčet film.
Lucky jistou rukou převracel stránky, hledal mezi řadami a sloupci čísel, které udávaly polohu každého objektu sluneční soustavy, jehož poloměr dosahoval šestnácti kilometrů (a někdy i méně) v jistých časových bodech. Údaje o poloze ještě doplňovala informace o oběžné rovině a rychlosti pohybu.
"Zapište koordináty, jak vám je nadiktuju," přikázal Lucky majorovi, "přidejte k nim údaj o dráze pohybu a vypočítejte charakteristiku oběžné dráhy spolu s pozicí bodu v daném okamžiku a v následujících osmačtyřiceti hodinách."
Majorovy prsty jen kmitaly a speciální děrovač převáděl čísla do kódu na pásce, kterou si přebíral počítač.
Zatímco se tak dělo, Lucky pokračoval dál. "Podle naší současné pozice a rychlosti určete naši dráhu ve vztahu k Jupiteru a její průsečík s objektem, jehož polohu jste právě zjistil." Major se znovu dal do práce.
Počítač vychrlil výsledek v děrované pásce, jež se navíjela na cívku psacího stroje, který kód převáděl zpět na čísla.
"Jaký je časový rozdíl mezi naší lodí a objektem v místě průsečíku?" zeptal se Lucky.
Major provedl další výpočet. "Budeme tam za čtyři hodiny, dvacet jedna minut a čtyřicet čtyři sekund."
"Vypočítejte změnu rychlosti letu, aby loď čelně narazila do daného bodu. Předpokládejme, že začneme od tohoto okamžiku za hodinu."
Velitel Donahue se ozval. "Tak blízko k Jupiteru se už nedá nic dělat, Starre. Nemáme dost energie na odpoutání se od něho. Copak vám to není jasné?"
"Nic takového po majorovi nechci. Já naopak potřebuju, abychom k Jupiteru letěli co nejrychleji." Velitel doslova nadskočil. "Cože?"
Počítač dokončil výpočet a výsledek se objevil v psacím stroji. „Jsme schopní vyvinout takové zrychlení při naší zásobě energie?" zeptal se Lucky.
"Myslím, že ano," odpověděl major Brant rozechvělým hlasem.
"Pak to proveďte."
"Vy chcete letět k Jupiteru?" zeptal se velitel Donahue znovu.
"Ano. Io není totiž jeho nejbližší měsíc. Tím je číslo pět, Amalthea. Když odpovídajícím způsobem protneme její oběžnou dráhu, dokážeme na ní přistát. Pokud ji mineme, budeme mrtví o dvě hodiny dřív."
Čára pocítil náhlou naději. Ještě nikdy nepodlehl úplnému zoufalství, když Lucky vzal věc do svých rukou, ale až do tohoto okamžiku neměl tušení, co chce Lucky udělat. Teď si vzpomněl na jejich rozhovor. Měsíce dostaly čísla podle pořadí, v jakém byly objeveny. Amalthea jako malý satelit, měřící jen sto šedesát kilometrů v průměru, byl objeven až po čtyřech hlavních měsících. A proto, i když ležel nejblíže k Jupiteru, měl číslo pět. Protože měl Io označení číslo jedna, člověka to neustále svádělo k tomu myslet si, že mezi Io a samotnou planetou už nic není.
Když o hodinu později začala loď zrychlovat směrem k Jupiteru podle pečlivě stanoveného propočtu, pospíchala zároveň vstříc i smrtící pasti.
Přestali sledovat Jupiter na obrazovce. Třebaže se zvětšoval každým okamžikem, jejich pozornost zůstala upnutá k části

hvězdného pole ve značné vzdálenosti od Jupiterova okraje. Tento výsek měli maximálně zvětšený. Tam byl Jupiter číslo pět, pospíchající na schůzku s lodí, která se nezadržitelně řítila k Jupiteru. Buď tahle troška kamení loď zachytí, nebo ji minou, a pak budou ztraceni.
"Tamhle je," řekl Čára rozrušeně. "Je vidět její kotouč."
"Zjistěte její polohu a rychlost pohybu," přikázal Lucky majorovi, "a porovnejte ji s výpočty." Major splnil jeho rozkaz.
"Je nutná korekce?" zeptal se Lucky.
"Musíme zpomalit o -"
"Na čísla teď není čas. Udělejte to!"
Amalthea se otočila kolem Jupiteru za dvanáct hodin, pohybovala se po své oběžné dráze rychlostí téměř čtyř tisíc osmi set kilometrů za hodinu. V porovnání s Io byla jeden a půlkrát rychlejší a její gravitační pole představovalo pouhou dvacetinu pole na Io. Z obou těchto důvodu představovala mnohem obtížnější terč.
Majorovy sevřené pěsti se chvěly na řídicích pákách, zatímco loď se ještě víc natáčela, aby dostihla měsíc ženoucí se vpřed, vklouzla za něj a čekala na kritický okamžik, kdy ji gravitační pole měsíce vtáhne na svou oběžnou dráhu.
Amaltheu teď před sebou viděli jako velký, zářivý objekt. Jestli to takhle zůstane, bude to dobré. Jestli se měsíc ale začne zmenšovat, znamená to, že ho minuli.
"Dokázali jsme to," zašeptal major Brant a skryl si hlavu v třesoucích se rukou, které stáhl z řízení. Dokonce Lucky na okamžik zavřel úlevou oči.
V jednom ohledu byla situace na Amalthee naprosto odlišná od poměrů na Io. Tam se celá posádka chovala jako turisté, kteří dávají přednost pozorování oblohy před klidnou prací v údolí. Tady na pětce nikdo nevystoupil z lodi. Nikdo neměl chuť se rozhlížet kolem.
Muži zůstali na palubě a opravovali motory. To bylo ze všeho nejdůležitější. Když se jim to nepodaří, zdejší přistání jen oddálí jejich smrt a promění ji v dlouhou agónii.
Žádná běžná záchranná loď tu nedokáže přistát a druhou loď s antigravitačním zařízením se nepodaří postavit dřív než za rok. Pokud motory neopraví, ještě budou mít dost času na pozorování Jupiteru a oblohy, až budou čekat na smrt.
Za příhodnější situace by pohled ale určitě stál za to. Byl podobný jako na Io, jen s tím rozdílem, že všechno bylo dvojnásobně, trojnásobně zvětšené.
Z místa, kde přistála jejich loď, to vypadalo, jako kdyby se Jupiterův spodní okraj zabořil do plochého obzoru měsíce pokrytého prachem. Obrovská planeta se zdála být tak blízko, že člověka to svádělo natáhnout ruku a dotknout se jejího světelného kruhu.
Od horizontu se pak Jupiter tyčil vzhůru, dosahoval téměř poloviny zenitu. V okamžiku jejich přistání Jupiter právě dospěl do úplné fáze a do tohoto kruhu zářivých pásů a barev by se vešlo deset tisíc měsíců podobných tomu pozemskému. Díky svým rozměrům Jupiter zabíral celou jednu šestnáctinu oblohy.
A protože Amalthea oběhla Jupiter za dvanáct hodin, ostatní měsíce - v tomto případě byly čtyři včetně Io - se pohybovaly třikrát rychleji než při pohledu z povrchu Io. Totéž platilo i o hvězdách a dalších objektech na obloze, s výjimkou samotného Jupiteru, který se nehýbal, protože měsíc k němu zůstával natočený jen jednou stranou.
Za pět hodin začne svítat a Slunce bude vypadat přesně tak jako na Io, na tom se nic nezmění. Bude však pospíchat k čtyřnásobně velkému Jupiteru třikrát rychleji a jejich setkání bude stokrát krásnější.
Nikdo svítání ale neviděl. Bylo již druhé od jejich přistání, a přesto si ho nikdo nevšiml. Nikdo na tu podívanou neměl čas. Nikoho to nezajímalo.
Panner se posadil, pohled měl kalný vyčerpáním. Kůži kolem očí měl zarudlou a napuchlou. Nemohl mluvit, jen ochraptěle šeptal.
"Všichni na svá místa, začneme se zkouškou." Panner nespal čtyřicet hodin. Ostatní pracovali na směny, on si ale nedopřál jídlo ani spánek.
Čára, který se snažil při opravě pomáhat alespoň tím, že něco přinesl, přečetl stupnici nebo přidržel páku, neměl při zkoušce přidělenou žádnou práci. A tak se zasmušile prošel lodí a hledal Luckyho. Zastihl ho v řídicí místnosti spolu s velitelem Donahuem.
Lucky měl svlečenou košili a otíral si ramena, paže a obličej velkým huňatým ručníkem. "Už brzy poletíme, Čáro," řekl Lucky energicky, jakmile ho uviděl.
"Tohle je jen zkouška, Lucky," odpověděl Čára překvapeně.
"Určitě ale všechno klapne. Jim Panner je hotový kouzelník."
"Starre, vy jste zachránil mou loď," poděkoval mu Donahue škrobeně.
"Kdepak, to je Pannerova zásluha. Polovina motoru sice drží pohromadě jen díky měděnému drátu a lepidlu, přesto to ale bude fungovat."
"Víte, jak to myslím. Napadlo vás využít Amaltheu, zatímco my ostatní jsme to chtěli vzdát a propadnout panice. Zachránil jste mou loď a já o tom promluvím, až mě na Zemi budou soudit za to, že jsem odmítl s vámi spolupracovat na Devítce."
Lucky zrudl rozpaky. "To nemohu připustit, veliteli. Mezi zásady členů Akademie patří pravidlo vyhýbat se publicitě. V oficiálním dokumentu zůstanete uvedený jako jediný velitel. Nebude v něm žádná zmínka o mých krocích."
"To je vyloučené. Nemohu souhlasit s tím, abych mě chválili za cizí zásluhy."
"Budete muset. To je rozkaz. Nechci už nic slyšet o nějakém soudu."
Velitel Donahue se hrdě vypjal. "Zasloužím si, abych byl postaven před soud. Varoval jste mě před vyzvědači Síria. Nebral jsem vaši informaci vážně a v důsledku toho došlo na mé lodi k sabotáži."
"Na tom nesu vinu i já," odpověděl Lucky klidně. "Byl jsem na palubě a nezabránil jsem jí. Pokud ale přivezeme záškodníka zpátky, otázka soudu se vyřeší sama od sebe."

"Tím záškodníkem je samozřejmě robot, před kterým jste mě varoval. Jak jsem mohl být jen tak zaslepený?" zeptal se velitel.
"Myslím, že jste to ještě úplně nepochopil. To neudělal robot."
"Proč?"
"Robot nemohl provést sabotáž na lodi. Způsobil by tím lidem újmu, což je v rozporu s prvním zákonem robotiky."
Velitel se zamračil, zatímco uvažoval o jeho slovech. "Nemusel přece vědět, že tím ohrozí lidi."
"Všichni na palubě včetně robota vědí, k čemu slouží antigravitační zařízení. Nepochybně musel vědět, k čemu by to vedlo. Přesto už asi tuším, kdo to udělal."
"Cože? Kdo je to, Starre?"
"Podívejme se na to z téhle stránky. Jen šílenec nebo nadlidsky oddaný jedinec by zůstal na palubě lodi, kterou poškodil tak, aby vyletěla do povětří nebo se zřítila na Jupiter."
"To je pravda."
"Od startu z Io se přechodové komory neotevřely. Palubní barometr nezaznamenal žádný pokles tlaku vzduchu. Jinými slovy, sabotér už nenastoupil na loď. Musí být ještě na Io, pokud ho tedy neodvezli."
"To je přece vyloučené. Žádná loď kromě téhle se na Io nedostane."
"Žádná pozemská loď," pousmál se Lucky chmurně.
"Sírius by to přece nedokázal," velitel otevřel oči překvapeně dokořán.
"Jste si tím jistý?"
"Ano." Velitel se zamračil. "Okamžik, něco mě napadlo. Před startem se přece kontrolovalo, zda jsou všichni na palubě. Bez toho bychom odtamtud neodletěli."
"V tom případě musí být na palubě."
"Dá se to předpokládat."
"Dobrá," řekl Lucky. "Panner dal při zkoušce všem pokyn, aby zaujali svá místa. Ta jsou přece přesně daná. Spojte se s Pannerem a zeptejte se, jestli někdo nechybí."
Velitel Donahue zamířil k palubnímu telefonu.
Chvíli čekal, než se ozval inženýrův unavený hlas. "Právě jsem se chtěl s vámi, veliteli, spojit. Zkouška proběhla úspěšně. Můžeme odstartovat. Doufejme, že nám štěstí bude přát a nic se nerozpadne, než se vrátíme na Devítku."
"Výborně," odpověděl velitel. "Vaše práce bude, Pannere, po zásluze oceněna. Jsou všichni muži na svých místech?"
Pannerova tvář na obrazovce umístěné nad telefonem jako by najednou ztuhla. "Ne! U všech Jupiterů, chtěl jsem vám to říct! Nemůžeme najít Summerse."
"Red Summers," vykřikl Čára s náhlým vzrušením. "Lucky, to je ten rváč, co tě chtěl -"
"Okamžik, Čáro," řekl Lucky. "Doktore Pannere, chcete říct, že Summers není ve své kajutě?"
"Není nikde. Kdyby to nebylo vyloučené, řekl bych, že vůbec není na palubě."
"Děkuji vám." Lucky natáhl ruku a přerušil spojení. "Co si o tom myslíte, veliteli?"
"Poslyš, Lucky," ozval se Čára. "Vzpomínáš si, jak jsem ti říkal, že jsem ho jednou potkal, když vylézal ze sekce s motory. Co tam dole dělal?"
"Teď už to víme," odpověděl Lucky.
"A víme dost, abychom toho zrádce dostali," prohlásil velitel, jehož obličej byl notné pobledlý. "Přistaneme na Io a…"
"Okamžik," řekl Lucky, "nejdříve musíme uzavřít mnohem důležitější věc."
"Jakou?"
"Záležitost s robotem."
"Ta může počkat."
"Možná ne. Mluvil jste o kontrole přítomnosti všech na palubě před odletem z Io. Z toho vyplývá, že hlášení muselo být zfalšované."
"Co navrhujete udělat?"
"Myslím, že bychom se měli pokusit najít jeho zdroj. Robot nemůže poškodit loď, zatímco člověk to dokáže, aniž by o tom robot věděl. Na druhé straně robot může v případě nutnosti pomoct člověku zůstat mimo loď."
"Jinými slovy chcete říct, že ať už je za falešné hlášení o Summersovi odpovědný kdokoli, že je to robot?"
Lucky chvíli neodpovídal. Snažil se nepodlehnout přílišným nadějím ani triumfu, přesto se mu uvedený argument zdál nevyvratitelný.
"Vypadá to tak," řekl nakonec.

15. Zrádce

"Pak to musí být major Levinson," řekl velitel Donahue. Oči mu potemněly. "Stejně tomu ale nemohu uvěřit."
"Čemu nemůžete uvěřit?" zeptal se Lucky.
"Že je to robot. On prováděl kontrolu posádky. Je zodpovědný za všechna hlášení. Znám ho dobře a přísahám, že to není robot."
"Položíme mu pár otázek, veliteli. A ještě jednu věc -" Lucky se zamračil. "V žádném případě ho nesmíte obvinit, že je robot, ani se ho na to zeptat, stejně tak to nesmíte ani naznačit. Neudělejte nic, čím byste v něm vyvolal pocit, že ho podezíráme."
"Proč?" velitel se zatvářil užasle.
"Kvůli bezpečnosti. Otevřené obvinění by mohlo uvést do chodu výbušné zařízení uvnitř majora, pokud je to tedy opravdu robot."
"Bože!" velitel prudce vydechl.

Na majorovi byly patrné známky napětí, které doléhalo na všechny muže na palubě, přesto se rázně postavil do pozoru a ohlásil se. "Akademik Starr vám položí několik otázek," řekl Donahue opatrně.
Major Levinson se otočil tváří k Luckymu. Byl tak vysoký, že převyšoval i Luckyho. Měl světlé vlasy, modré oči a úzký obličej.
"Při odletu z Io byli podle vašeho hlášení všichni muži na palubě," řekl Lucky. "Je to tak, majore?"
"Ano, pane."
"Prověřil jste si osobně každého jednotlivého muže?"
"Ne, pane. Použil jsem palubní telefon. Každý muž se ohlásil na svém startovacím místě nebo ze své kajuty."
"Ozvali se opravdu všichni? Slyšel jste jejich hlasy?'
Major Levinson se zatvářil překvapeně. "Myslím, že ano. Tyhle věci si člověk příliš nepamatuje."
"Je to velmi důležité, a proto vás žádám, abyste si vzpomněl zcela přesně."
Major se zamračil a sklonil hlavu. "Počkejte okamžik. Jestli se nemýlím, tak Norrich se ohlásil místo Summerse, který byl na toaletě… Právě Summerse ale teď všude hledáme," dodal s náhlým vzrušením.
Lucky ho zastavil zdviženou otevřenou dlaní. "To teď není důležité, majore. Můžete dojít pro Norriche a přivést ho sem?"
Norrich přišel v majorově doprovodu. Vypadal zmateně. "Veliteli, Red Summers se prý někam ztratil? Co se s ním stalo?"
Lucky byl rychlejší v odpovědi. "Snažíme se to zjistit. Nahlásil jste, že je Summers na palubě, když major Levinson prováděl kontrolu před odletem z Io?"
Slepý inženýr zčervenal. "Ano," odpověděl nervózně.
"Major tvrdí, že jste řekl, že Summers je na toaletě. Byl tam?"
"No… vlastně nebyl. Musel ještě na chvíli z lodi, protože zapomněl venku nějaký přístroj. Nechtěl, aby se to velitel dověděl, protože by hned vyskakoval - omlouvám se, pane. Proto mě požádal, abych ho kryl. Řekl, že se vrátí, než odstartujeme."
"A vrátil se?"
"Já… já… Měl jsem dojem, že ano. Myslím, že Mutt zaštěkal, když se Summers vracel zpátky. Díky tomu, že nemám při startu žádnou práci, jsem si na chvíli zdříml a nedával jsem příliš pozor. Pak vypukla ta mela s motory a už nebyl čas myslet na něco jiného."
Z palubního telefonu se nečekaně hlasitě ozval Pannerův hlas. "Připravte se ke startu. Všichni na svá místa."
Loď znovu zamířila do vesmíru, tahem mocných motorů se odpoutávala od Jupiterova gravitačního pole. Potřebovala k tomu energii, kterou by nevyvinulo dohromady ani pět normálních plavidel, přitom jen slabé drnčení ve zvuku hyperatomových motorů jim připomínalo, že provoz zařízení je zčásti závislý na provizorní opravě.
Panner smutně přemítal o ušetřené energii. "Takhle se dostaneme zpátky jen se sedmdesáti procenty původní energie, místo pětaosmdesáti nebo devadesáti. A jestli přistaneme na Io, znamená to nový start, čímž naše zásoby klesnou až na padesát. Nevím, jestli si to můžeme dovolit."
"Musíme najít Summerse a důvod je vám jasný," odpověděl Lucky.
Lucky sledoval, jak se Io znovu zvětšuje na jejich obrazovce. "Možná," řekl Lucky zamyšleně, "se nám ho, Čáro, nepodaří najít."
"Přece si vážně nemyslíš, že ho odtamtud odvezli?" zeptal se Čára nevěřícně.
"To ne, ale Io je pořádně velký. Jestli se někam přesunul, nemusíme ho vůbec objevit. Spoléhám se na to, že to neudělal. Musel by odnést i zásoby kyslíku, jídla a vody, takže je logičtější zůstat na místě. Kromě toho nemá důvod se obávat našeho návratu."
"Mělo nás, Lucky, hned napadnout, že v tom ten lump má prsty. Pokoušel se tě zabít. Proč jinak by to dělal, kdyby se nedal do spolku se Síriem?"
"Máš pravdu, Čáro. Nezapomeň ale, že jsme hledali špióna. A to Summers nemohl být. Neměl přístup k informacím, které se dostávaly ven. A od chvíle, kdy jsem si byl jistý, že špión je robot, byl Summers mimo podezření ještě z jednoho důvodu. Žába zaregistrovala jeho emoce, takže to nebyl robot, a tím ani špión. Nic z toho mu ale nebránilo stát se zrádcem a sabotérem. A já jsem neměl připustit, aby mě pátrání po špiónovi tak zaslepilo, že jsem tuhle možnost přehlédl."
Lucky zavrtěl hlavou. "Tohle vypadá na případ promarněných šancí. Kdyby Summerse kryl někdo jiný než Norrich, mohli jsme robota dopadnout. Potíž je v tom, že jediný Norrich měl přesvědčivě nevinný důvod mu pomoct. Byli to přátelé. Navíc Norrich klidně nemusel zjistit, že se Summers už nevrátil na palubu. Je přece slepý."
"A není to robot," dodal Čára, "protože jsme se přesvědčili o jeho emocích."
"To je pravda," přikývl Lucky. Pak se zamračil a odmlčel se.
Blížili se k povrchu Io, chystali se přistát na stejném místě jako předtím. Zařízení, která zanechali v údolí, vypadala z výšky jako tečky a rozmazané stíny.
Lucky soustředěně zkoumal na obrazovce povrch měsíce. "Nechali jsme na Io nějaké přenosné kyslíkové stany?" zeptal se.
"Ne," odpověděl velitel.
"Tak našeho muže máme. Tamhle za tím skalním útvarem je jeden takový vidět. Máte seznam materiálu, který chybí na palubě?"
Velitel mu mlčky podal list papíru a Lucky si ho prohlédl. "Půjdeme za Summersem s Čárou sami. Nepotřebujeme pomoc," dodal.

Nepatrné Slunce stálo vysoko na obloze a Lucky s Čárou kráčeli po vlastních stínech. Jupiter byl vidět jen jako tenounký srpeček.
"Jestli nespí, musel si lodi všimnout." Lucky se naladil s Čárou na stejnou vlnovou délku.
"Nebo pokud odtud nezmizel," odpověděl Čára.
"Tomu nevěřím."
"U všech písků!" vykřikl Čára. "Lucky, podívej se tamhle."
Na hřebenu skalního pásu se objevila postava. Černala se na pozadí slábnoucího žlutého světla z Jupiteru.
"Stůjte," ozval se hluboký, unavený hlas na Luckyho vlnové délce. "Mám blaster."
"Summersi," řekl Lucky, "pojďte dolů a vzdejte se."
V napjatém hlase toho druhého se ozval tón hořkého posměchu. "Vlnovou délku jsem uhodl správně, co říkáte, Starre? I když podle vašeho kamaráda to byla hračka… Vraťte se zpátky na loď, nebo vás oba zabiju."
"Přestaňte blufovat. Na tuhle vzdálenost nás netrefíte ani na deset pokusů."
"Zato já tě dokážu sejmout," ozval se Čárův rozzuřený tenor. "Tak si dej bacha a neopovaž se posunout prst ke spoušti."
"Odhoďte zbraň a vzdejte se," opakoval Lucky.
"Nikdy!" vykřikl Summers.
"Proč to děláte? Komu tak věříte?" naléhal na něho Lucky. "Síriu? Slíbili vám, že pro vás přiletí? Jestli ano, tak vám lhali a zradili vás. Nestojí za to, abyste jim byl věrný. Řekněte mi, kde mají základnu v Jupiterově systému?"
"Zjistěte si to sám, když jste tak chytrej!"
"Jakou vlnovou kombinaci používáte pro spojení?"
"Přijďte si na to sám… Nepřibližujte se."
"Summersi, když nám teď pomůžete," řekl Lucky, "udělám všechno proto, abyste na Zemi dostal mírný trest."
"Dáváte mi čestné slovo akademika?" zasmál se Summers slabě.
"Ano."
"Nestojím o ně. Vraťte se zpátky na loď."
"Proč jste se, Summersi, postavil proti vlastnímu světu? Co vám Sirius nabídl? Peníze?"
"Peníze!" Druhý hlas se náhle rozzuřil. "Chcete vědět, co mi nabídli? Tak já vám povím. Šanci na slušnej život." Ve sluchátkách slyšeli nepatrné skřípění jeho zubů. "Co mě čekalo na Zemi? Bída až do konce života. Přecpaná planeta, kde má člověk nulovou šanci se někým stát. Všude jsem narážel na milióny lidí, co se spolu rvali o holé živobytí. A když jsem to taky zkusil, strčili mě za mříže. Přísahal jsem, že jestli někdy dostanu možnost to Zemi vrátit, tak nebudu váhat ani vteřinu."
"Jaký slušný život jste čekal od Síria?"
"Tak abyste věděl, nabídli mi, že můžu žít na jakýkoli jejich planetě." Odmlčel se, v dechu se mu ozývalo slabé sípání. "Půjdu do nového světa. Ještě nezkaženýho světa. Tam je místo pro lidi. Potřebují lidi s talentem. Dostanu tam šanci."
"Nikdy se tam nedostanete. Kdy pro vás přiletí?"
Summers mlčel.
"Přiznejte si to, Summersi. Nepřiletí pro vás. Nenabídnou vám žádný slušný život. Dokonce žádný život. Jen smrt. Neskrývejte, že jste je už dávno čekal?"
"Ne."
"Nelžete. Tím se vaše situace nezlepší. Zkontrolovali jsme věci, které chybí na palubě. Víme přesně, kolik kyslíku se vám podařilo propašovat z lodi. Kyslíkové bomby jsou pěkně neforemné věci na nošení a bez ohledu na zdejší malou přitažlivost to není žádná legrace spěšně je vynést tak, aby člověka při tom nikdo nechytil. Mám pravdu?"
"Mám kyslíku spoustu," řekl Summers.
"Já naopak tvrdím, že vám už dochází," odpověděl Lucky. "Copak nechápete, že pro vás nikdy nepřiletí? Bez antigravitačního zařízení se sem nedostanou, a to nemají. U všech galaxií, člověče, to jste tak posedlý jejich světem, že se necháte zabít tak očividným a krutým podrazem, jaký jsem ještě nezažil? Řekněte mi, Summersi, co jste pro ně udělal?"
"Udělal jsem, o co mě požádali, a nebylo toho tak moc. Jestli něčeho lituju," vykřikl nečekaně, až sotva popadal dech, "tak toho, že jsem vaši loď nezničil. Jak jste vlastně mohli přežít? Přece jsem to zařídil tak, aby ta zatracená, odporná…" začal se dusit.
Lucky dal znamení Čárovi a rozeběhl se dlouhými, plavnými skoky, které mu dovolilo prostředí s nízkou gravitací. Čára se držel za ním a zároveň kličkoval, aby nebyl tak snadným terčem.
Summers zdvihl blaster a ozvala se nezřetelná rána, která ve zdejší atmosféře nemohla zaznít silněji. Písek před Luckým začaly kropit výstřely a pár metrů před jeho letící postavou se objevil malý kráter.
"Nedostanete mě," vykřikl Summers se slábnoucí divokostí. "Nevrátím se na Zem. Přiletí pro mě. Já to vím."
"Nahoru, Čáro," řekl Lucky. Doběhl ke skále, povyskočil, chytil se výčnělku a začal šplhat vzhůru. Při gravitaci, která dosahovala jen šestiny hodnoty pozemské přitažlivosti, si člověk i ve skafandru ve šplhání nezadal s kamzíkem.
Summers slabě vykřikl. Ruce vymrštil k přilbě, pak skočil dozadu a zmizel.
Lucky s Čárou dosáhli vrcholku. Skála na druhé straně byla téměř kolmá, sráz narušovaly jen na několika místech ostré výstupky. Summers pomalu letěl dolů s rukama roztaženýma jako orel, pak dopadl obličejem na zem a jeho tělo nárazem nadskočilo.
"Lucky, honem za ním," řekl Čára a odrazil se od skály, skočil co nejdál. Lucky ho následoval.
Na Zemi nebo na Marsu by takový skok byl sebevražedný. Tady jste si při něm mohli nanejvýš vyrazit zuby. Doskočili s pokrčenými koleny a několikrát se převalili, aby ztlumili sílu nárazu. Lucky se postavil jako první a rozeběhl

se k Summersovi, který tam nehybně ležel natažený na břiše.
Čára se postavil vedle Luckyho, sotva popadal dech. "Poslyš, to nebyla zrovna velká legrace… Co je s ním?"
"Je mrtvý," odpověděl Lucky zachmuřeně. "Podle jeho hlasu jsem věděl, že má málo kyslíku. Byl téměř v bezvědomí, proto jsem na něho tak pospíchal."
"Člověk přece může zůstat v bezvědomí hodně dlouho," namítl Čára.
Lucky zavrtěl hlavou. "Tenhle se ale pojistil. Skutečně nechtěl, abychom ho chytili. A tak si před skokem otevřel helmu, aby se mu dovnitř dostal jedovatý vzduch."
Lucky ustoupil stranou a Čára zahlédl Summersův roztříštěný obličej.
"Chudák," řekl Lucky.
"Jakejpak chudák, je to zrádce!" zuřil Čára. "Možná znal odpověď, a tu si vzal s sebou do hrobu."
"To nevadí, Čáro," řekl Lucky. "Myslím, že už ji znám."

16. Robot
"Cože?" vykřikl Čára, až zapištěl. "Kdo je to, Lucky?"
"Teď ne," odpověděl Lucky. Upřeně pozoroval Summerse, jehož mrtvé oči se nevidomě upíraly na cizí nebe. "Summers se přece jen v něčem proslavil, stal se prvním člověkem, který kdy umřel na Io."
Lucky se podíval vzhůru. Slunce se přesouvalo za Jupiter. Planeta teď vypadala jako slabě ozářený stříbrný kruh.
"Za chvíli se setmí," řekl Lucky, "vrátíme se na loď."

Čára přecházel po jejich kabině. Mohl udělat jen tři kroky jedním směrem a tři zpátky, přesto chodil sem a tam. "Jestli to víš, Lucky, tak proč…?" zeptal se.
"Nemohu to udělat normálním způsobem, protože bych riskoval výbuch. Tak mě nechej, abych to udělal v pravý okamžik a podle sebe, Čáro."
Z jeho hlasu se ozývala pevnost, která Čáru odzbrojila. Změnil téma rozhovoru. "Tak proč tu ještě ztrácíme čas kvůli tomu zrádci? Už nežije. S tím už nic nenaděláme."
"Musíme udělat ještě jednu věc," odpověděl Lucky. Vtom se rozsvítilo znamení u dveří. "Otevři, Čáro," řekl Lucky, "to bude Norrich."
Měl pravdu. Slepý inženýr vstoupil dovnitř, ovšem jeho pes Mutt šel před ním.
Inženýrovy modré, nevidoucí oči rychle mrkaly. "Slyšel jsem o Summersovi. Je strašné pomyslet na to, že se snažil… že se snažil… Je hrozné, že zradil. A přesto je mi ho líto."
Lucky pokýval hlavou. "Tušil jsem to, a proto jsem vás požádal, abyste sem přišel. Teď je na Io noc. Až nastane nový den, chcete jít se mnou pochovat Summerse?"
"Rád. Každý člověk si přece zaslouží, aby odpočíval v pokoji." Norrichova ruka sklouzla dolů, hledal útěchu u Mutta. Ten přistoupil ke svému pánovi a přitiskl se mu čenichem k ruce.
"Myslel jsem si, že půjdete se mnou," řekl Lucky. "Konec-konců byli jste přátelé. Určitě se s ním chcete rozloučit."
"Děkuji vám. Hrozně rád bych to udělal," řekl Norrich. Jeho slepé oči byly zvlhlé.
Než si Lucky nasadil helmu od skafandru, obrátil se k veliteli. "Tohle bude naše poslední vycházka ven. Až se vrátíme, odstartujeme směrem k Devítce."
"Dobře," odpověděl Donahue. V okamžiku, kdy se jejich oči setkaly, ve velitelových jako kdyby bylo napsáno nevyslovené pochopení.
Lucky si nasadil přilbu, zatímco v opačném rohu pilotní kabiny Norrich svými citlivými prsty kontroloval, zda všechny zipy na psově skafandru jsou v pořádku. Za skleněným otvorem jeho protáhlé helmy bylo vidět, jak má Mutt slabě pootevřené čelisti, byl slyšet i jeho tlumený štěkot. Bylo zřejmé, že pes ví, že půjde na procházku do prostředí s nízkou gravitací, a že se na ni těší.
První hrob na Io byl hotový. Vykopali ho v tvrdé, kamenité půdě pomocí silových rýčů. Na mrtvé tělo navršili oblázky a do hlavy mu zasadili oválný kámen.
Tři muži stáli kolem něho, zatímco Mutt se potuloval opodál, znovu se marně snažil prozkoumat okolí, protože přes kov a sklo helmy nic necítil.
Čára, který věděl, co po něm Lucky chce udělat, aniž by tušil proč, napjatě čekal.
Norrich stál se skloněnou hlavou. "Tenhle muž tak strašně toužil něčeho dosáhnout, že se kvůli tomu zachoval špatně, a teď za to zaplatil," řekl tiše.
"Spojil se se Síriem a udělal, co mu přikázali," ozval se Lucky. "V tom spočíval jeho zločin. Dopustil se sabotáže a…"
Norrich zkameněl, zatímco Lucky dál prodlužoval pauzu. "A co ještě?" zeptal se Norrich nakonec.
"A postaral se o to, že jste mohl také letět. Bez vás se odmítl připojit k posádce. Sám jste mi řekl, že jemu vděčíte za to, že můžete být na palubě Jupiterova měsíce."
Luckyho hlas najednou zněl stroze. "Vy jste špión, kterého sem nasadil Sírius. Jako slepec jste pro ostatní vypadal nevinně. Jako robot ale nepotřebujete zrak. Zabil jste žábu a kryl jste Summerse, aby se dostal z lodi. Podle třetího zákona robotiky byste klidně zahynul, protože tak zněl rozkaz vašich pánů. Dokonce jste přelstil i mě, protože jste dal najevo emoce, které má žába zachytila, které jsou ale ve skutečnosti do vás uměle zabudovány."
Tohle byla narážka, na kterou Čára čekal. Vrhl se na Norriche s napřaženou rukou, v níž svíral blaster. Norrich sice protestoval, nebylo mu ale rozumět ani slovo.
"Věděl jsem, že to jste vy," ječel Čára, "hned na místě vám zrychtuju ciferník."
"To není pravda," zanaříkal Norrich, když se mu konečně vrátil hlas. Vymrštil ruce vzhůru a zavrávoral dozadu.
Mutt se najednou proměnil v tenkou světelnou čáru. Jako střela se řítil půl kilometru, který ho odděloval od mužů. Mířil

přímo k Čárovi.
Ten si ho ale nevšímal. Jednou rukou popadl Norriche za rameno. Druhou s blasterem švihem zdvihl vzhůru. Vtom se Mutt zhroutil!
Od zápasících mužů ho dělily ještě tři metry, když mu najednou bezmocně ztuhly nohy, převalil se a zůstal nehybně ležet. Otvorem v helmě bylo vidět, že má otevřené čelisti, jako kdyby se zarazil v polovině štěkotu. Čára, který Norriche ohrožoval, se také rázem přestal hýbat.
Lucky rychle přistoupil k Muttovi. Použil silový rýč místo nože a rozpáral jím psovi skafandr od hlavy až k ocasu. Pak mu s napětím rozřízl kůži na zádech a ponořil do rány prsty kryté rukavicí. Chvíli pátral v otvoru. Narazil na malý kulatý předmět, ovšem kost to nebyla. Když zatahal za kulič-ku, ucítil odpor. Se zatajeným dechem ji odtrhl od přiletovaných drátů. Napřímil se, úlevou byl téměř vyčerpaný. Lebeční spodina byla logickým místem pro umístění mechanismu, který měl aktivovat mozek a který se mu podařilo objevit. Mutt je přestal ohrožovat.
Norrich vykřikl, jako kdyby instinktem vycítil ztrátu.
"Můj pes! Co jste mu to udělali?"
"To není pes, Norrichi," odpověděl Lucky tiše. "A nikdy nebyl. Byl to robot. Čáro, pomoz mu zpátky na loď. Já vezmu Mutta."

Lucky s Čárou seděli v Pannerově kabině. Jupiterův měsíc pokračoval znovu v letu a Io se jim rychle ztrácel v dálce, byl už velký jen jako jasná mince na obloze. "Čím se robot prozradil?" zajímalo Pannera.
"Spoustou věcí, které jsem přešel bez povšimnutí," řekl Lucky zasmušile. "Všechny stopy jasně ukazovaly na Mutta, jenže já jsem byl tak posedlý hledáním humanoida, tak vnitřně přesvědčený, že robot musí vypadat jako člověk, že jsem pravdu neviděl, i když jsem o ni přímo zakopával."
"A kdy jste to tedy pochopil?"
"Když se Summers zabil skokem ze skály. Díval jsem se na něho, jak tam ležel, a myslel v duchu na to, jak Čára spadl do sněhu ze čpavku a jak málem zemřel, nebýt Mutta, který ho zachránil… A vtom mi to došlo."
"Co vlastně?"
"Jak mohl Mutt zachránit Čáru? Čára ležel někde pod sněhem, nebylo ho vůbec vidět. Mutt se do něho ale ponořil, bez váhaní Čáru našel a vytáhl ho ven. Vůbec nám to nepřišlo divné, protože psi přece mohou dobře hledat právě díky svému čichu. Jenže Muttova hlava byla krytá helmou. Nemohl Čáru vidět, ani cítit, a přesto ho dokázal vypátrat. Mělo nás napadnout, že při tom musel použít jiný než obyčejný smysl. Jaký přesně, to nám řeknou naši robotici, až ho prozkoumají."
"Ve vašem podání," řekl Panner, "to všechno vypadá tak logicky. Pes se musel prozradit, protože první zákon mu přikazuje, aby chránil člověka před jakoukoli újmou."
"Přesně tak," souhlasil Lucky. "Jakmile jsem začal Mutta podezírat, zapadly na svá místa i další věci. Summers nedostal na palubu jen Norriche, ale i Mutta. A právě Summers mu ho obstaral. Nedá se vyloučit, že na Zemi existuje špionážní skupina, jejímž jediným úkolem je dodávat tyhle psy lidem, kteří pracují v exponovaných výzkumných centrech nebo blízko nich. Psi jsou perfektní špióni. Když zjistíte, že vám pes kouká do papírů nebo že se vám prochází po utajených částech laboratoře, co uděláte? Pohladíte ho a dáte mu psí suchar. Prozkoumal jsem Mutta podle všech svých možností a myslím, že má vestavěnou vysílačku, která ho udržuje v kontaktu s jeho pány. Pomocí ní tak vidí totéž co on a slyší, co on slyší. Například díky Muttovi uviděli žábu z Venuše a pochopili její nebezpečí. Proto mu přikázali, aby ji zabil. Klidně mu mohli přikázat, aby zkratoval elektrický zámek u dveří. I kdybychom ho při tom chytili, pořád tu byla velká šance, že bychom celou věc považovali za náhodu, kdy pes někde objevil elektrickou páječku a omylem ji spustil. Jenže i když jsem si tohle všechno dal dohromady, stál jsem před praktickým problémem. Musel jsem se pokusit zmocnit se psa, aniž bych ho poškodil. Byl jsem si jistý, že jakékoli přímé obvinění by vedlo k sepnutí výbušného zařízení uvnitř něho. Proto jsem nejdřív odvedl Norriche s Muttem dostatečně daleko od lodi, vylákal jsem je pod záminkou, že pohřbíme Summerse. Díky tomu Muttova exploze, pokud by nastala, už nemohla ohrozit loď s posádkou. Kromě toho jsem veliteli předal dopis, který měl otevřít v případě, že se nevrátím, aby Země alespoň prozkoumala psy ve výzkumných střediscích.
Pak jsem obvinil Norriche…"
"U všech hromů," skočil mu do řeči Čára. "Na chvíli jsem ti, Lucky, vážně uvěřil, že Norrich zabil žábu a obalamutil nás vestavěnými umělými emocemi."
Lucky zavrtěl hlavou. "To přece nedává smysl, Čáro. Kdyby tohle dokázal, tak proč by zabíjel žábu? Ne, jen jsem chtěl mít jistotu, že pokud nás ti mizerové ze Siria poslouchají prostřednictvím Mutta, aby si mysleli, že jsem na falešné stopě. Navíc jsem situaci rozehrál tak, aby se Mutt musel projevit.
Ty jsi na můj pokyn napadl Norriche. Mutt jako vodicí pes měl v sobě zabudovaný kategorický příkaz chránit svého pána a o poslušnosti plnit příkazy mluví druhý zákon robotiky. Obvykle tu nenastane žádný problém. Pokud by vůbec někdo napadl slepce, určitě by se zarazil, jakmile by na něho pes zavrčel a vycenil zuby.
Jenže Čára pokračoval v útoku a Mutt poprvé od svého sestrojení musel pokračovat v bránění pána. Jak to ale měl provést? Nemohl ublížit Čárovi. To říká první zákon. Nemohl ale ani připustit ohrožení Norriche. Dostal se tak do neřešitelného dilematu a kvůli němu přestal fungovat. V tom okamžiku jsem musel riskovat, že bomba ukrytá v něm už sama nevybuchne. Jakmile jsem ji odstranil z těla, byli jsme v bezpečí." Panner se zhluboka nadechl. "Perfektní práce."
"Perfektní?" Lucky si odfrkl. "Mohl jsem to udělat hned první den po přistání na Devítce, stačilo jen pořádně myslet. Málem jsem už na to přišel. Ta myšlenka se mi pořád točila v hlavě, nemohl jsem ji ale zachytit."
"Jaká myšlenka?" zeptal se Čára.
"Bylo to docela jednoduché. Žába umí číst emoce zvířat stejně jako lidí. Pamatuješ se na kočku po přistání? Zjistili jsme

v jejích reakcích, že má hlad. Pak jsme se setkali s Norrichem a on chtěl, abys ho náznakem uhodil, abychom viděli, jak ho pes bude bránit. Tys to udělal. Díky žábě jsem si přečetl Norrichovy pocity, stejně jako tvoje, ale u Mutta, ačkoli jevil všechny vnější známky vzteku, jsem neobjevil žádné stopy emocí. To byl absolutní důkaz, že Mutt nic necítí, protože to není pes, ale robot. Jenže já jsem byl tak přesvědčený, že hledám člověka, že můj mozek odmítl tohle vidět… No, pojďme na večeři, cestou se zastavíme u Norriche. Chci mu slíbit, že mu obstaráme nového psa, tentokrát opravdového."
Vstali. "Lucky, sice to nějakou dobu trvalo, ale ty mizery ze Síria jsme zastavili," řekl Čára.
"Nevím, jestli jsme je zastavili, určitě jsme je ale zbrzdili," odpověděl Lucky tiše.